

ПДФ підручника високої якості з активними QR-кодами можна завантажити за покликанням <https://is.gd/9xbxZQ> та QR-кодом «Методичний супровід» на підtitулі

МАТЕМАТИКА

Підручник для 2 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
Видавництво «Алатон»
2025

Воронцова Тетяна Володимирівна
Пономаренко Володимир Степанович
Романів Ольга Зеновіївна
Лаврентьєва Ірина Вікторівна
Хомич Олена Леонідівна

Математика

Підручник для 2 класу
закладів загальної середньої освіти

Створено відповідно до Державного стандарту
початкової освіти і типової освітньої програми,
укладеної під керівництвом Р. Б. Шияна.
Реалізує зміст і всі очікувані результати навчання
також за типовою освітньою програмою, укладеною
під керівництвом О. Я. Савченко.

Видавництво «Алатон»
2025

УДК 51 (075.2)
Б61

Тетяна Воронцова, Володимир Пономаренко,
Ольга Романів, Ірина Лаврентьєва, Олена Хомич

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Б61 Математика: підручник для 2 кл. закладів загальної
середньої освіти. / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко,
О. З. Романів, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич. — К. :
Видавництво «Алатон», 2024. — 280 с.
ISBN 978-617-7834-36-2

Створено відповідно до Державного стандарту початкової
освіти і типової освітньої програми, укладеної під керівництвом
Р. Б. Шиня. Також реалізує зміст і всі очікувані результати
навчання за ТОП, укладеною під керівництвом О. Я. Савченю.

Підручник є скороченою версією авторського навчального
посібника «Математика» для 2 класу закладів загальної
середньої освіти (у 3-х частинах) який має гриф «Схвалено
для використання в освітньому процесі».

Е-додаток до підручника, інтегрований у навчальний курс
на платформі «Всеукраїнська Школа Онлайн» — за першим
QR-кодом та посиланням <https://is.gd/TdJKVz>

Методичний супровід для вчителя, включаючи автономний
е-додаток у трьох частинах, — за другим QR-кодом та посил-
нянням <https://is.gd/9xbx2Q>

Онлайн-консультування — за третім QR-кодом та
посиланням <https://is.gd/4tNUHr>

УДК 57.081.1 (075.2)

Е-додаток
на ВШО

Методичний
супровід

Онлайн-
консультування

© Видавництво «Алатон», текст, дизайн, малюнок, 2025
© Т. В. Воронцова, текст, дизайн, малюнок, 2025
© О. М. Куріло, малюнок, 2025

ISBN 978-617-7834-36-2

Передмова	4
Вступ до математики	6
Вчимося розв'язувати задачі	15
Прийоми додавання у межах 20	29
Прийоми віднімання у межах 20	50
Практикум додавання і віднімання у межах 20	59
Лічба і порівняння чисел у межах 100	70

Додавання чисел у межах 100	79
Віднімання чисел у межах 100	109
Практикум додавання і віднімання у межах 100	138
Величини	154
Геометричні фігури	178
Дія множення	207
Дія ділення	237
Робота з даними	267

ВІТАЮ!

Я — твій підручник з математики, твій друг і помічник у країні чисел та геометричних фігур. Обіцяю, що на уроках математики буде дуже цікаво.

Разом з тобою ми будемо:

грати в ігри

виготовляти моделі

лічити і розв'язувати
задачі

оцінювати
свої досягнення

QR-кодами в підручнику позначено онлайн-тренажери та інші цікаві електронні додатки.

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ послідовність;
- ✓ закономірність;
- ✓ група;

- ✓ напрямок руху;
- ✓ таблиця;
- ✓ сітка.

Тест за 1 клас

Е-додаток

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розпізнавати закономірності;
- ✓ продовжувати послідовності;
- ✓ об'єднувати об'єкти у групи;
- ✓ визначати напрямок руху і положення в просторі;
- ✓ знаходити об'єкти у таблиці й на сітці.

Послідовність — це слідування елементів одне за одним згідно з певним правилом. Це правило називається закономірністю.

1 Визнач закономірність в кожній послідовності.

2 Визнач закономірності і доповни послідовності чисел.

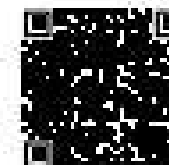
1, 3, ... 9.

2, 4, ... 10.

1, 11, 2, 22, ... 7.

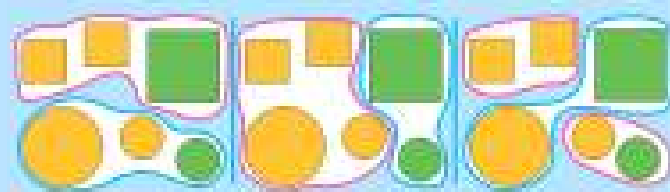
1, 2, 3, 1, 2, ...

Роздрукуй і виконай завдання.

Геометричні фігури можна об'єднувати у групи за спільними ознаками: формою, кольором, розміром.

Форма

Колір

Розмір

1 Об'єднай числа у відповідні групи і запиши у зошиті за зразком.

53 20 3 57 43 6 8 36 25 7 42 5 78 1 64 91 34 4 9 2

Одноцифрові числа: 1,...

Двоцифрові числа: 53,...

Парні числа: 2,...

Непарні числа: 1,...

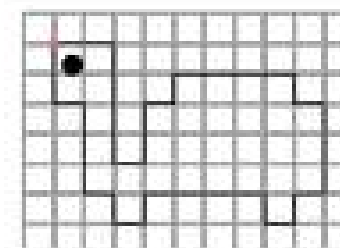

Роздрукуй і виконай завдання.

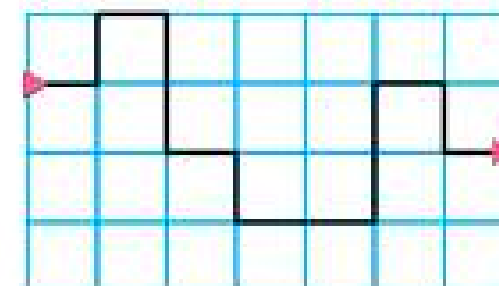

1 Намалюй черепашку, рухаючись за кодом. Відрахуй зверху сторінки 2 клітинки і зліва теж дві. Постав крапку. Починай рух з неї.

2 →	4 ↓	1 →	2 ↑	1 →	1 ↑	4 →	1 ↓	1 →	3 ↓	1 ←
1 ↓	1 ←	1 ↑	4 ←	1 ↓	1 ←	1 ↑	1 ←	3 ↑	1 ←	2 ↑

2 Закодуй шлях собаки до будки. Запиши код у зошиті.

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОЛОЖЕННЯ В ПРОСТОРІ

- між вухами
- над головою
- у роті
- на лапі
- під лапою
- за хвостом
- перед хвостом
- ліворуч від голови
- праворуч від голови

- 1 Досліди шлях Марка до школи. Прочитай речення, вставляючи пропущені слова: перед, під, між, за.

Марк іде ... клумбою, а потім — ... лавкою.

Далі він проходить ... двома ліхтарями і ... деревами.

- 2 Розглянь малюнок і визнач, які твердження істинні, а які — хибні.

Твердження
Фіолетова кулька — над жовтою.
Зелена кулька — ліворуч від червоної.
Синя кулька — між червоною та зеленою.
Жовта кулька — над червоною.
Червона кулька — між синьою і зеленою.

- 3 Розглянь малюнок і визнач правильні слова.

Собака лежить ліворуч/праворуч від дерева.

Кіт лежить ліворуч/праворуч від дерева.

Птах летить над/під деревом.

Дерево стоїть за/між котом і собакою.

- 4 Полічи кульки і доповни речення.

На столі лежить ... кульок.

Під столом лежить ... кульок.

Усього під столом і на столі лежить ... кульок.

Роздрукуй і виконай завдання.

	ліворуч	посередині	праворуч
вгорі			
посередині		у центрі	
внизу			

1 Розглянь малюнок і дай відповіді на запитання.

- Де розташований автомобільчик?
- Де розташована качечка?
- Де розташована лялька?
- Де розташований глобус?
- Що розташовано внизу посередині?
- Що розташовано вгорі ліворуч?
- Що розташовано посередині праворуч?
- Що розташовано внизу ліворуч?
- Що розташовано вгорі ліворуч?

Сітка — це таблиця, яка містить комірки і вузли.
Рядки і стовпці або лінії сітки позначають числами і буквами.

Щоб знайти комірку на сітці, подивися на букву рядка та номер стовпця. Комірка Б 3.

	1	2	3	4	5
А					
Б					
В					

Вузол — це точка перетину горизонтальної і вертикальної лінії на сітці. Вузол Б 3.

	1	2	3	4	5
А					
Б					
В					

1 Розшифруй у зошиті приховане слово.

Б 2	В 1	В 4	Г 1	А 4	Г 3	Г 1
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

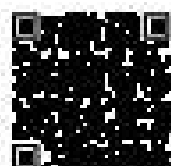

	1	2	3	4
А	П			І
Б		У	Б	
В	К			Р
Г	А		Н	

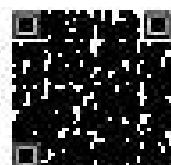
2 Розглянь мапу скарбів і дай відповіді на запитання.

- Що розташовано у комірці Г 2?
- Що розташовано у комірці Г 3?
- Де розташований піратський корабель?
- Де розташована статуя гам-Гам?
- Що розташовано у комірці В 2?
- Де пірати знайдуть скарби?

Об'єднайтеся в пари і поставте свої запитання за мапою.

Роздрукуй і виконай завдання.

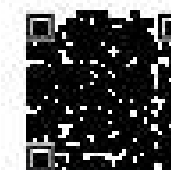
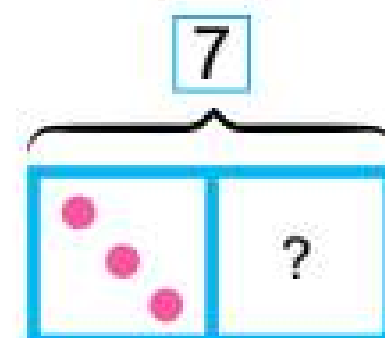

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

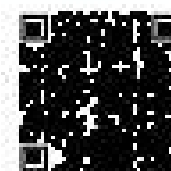
ВЧИМОСЯ РОЗВ'ЯЗУВАТИ ЗАДАЧІ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ умова задачі;
- ✓ запитання;
- ✓ розв'язання;
- ✓ відповідь;
- ✓ числові дані;
- ✓ шукане;
- ✓ короткий запис задачі;
- ✓ модель задачі.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розпізнавати види задач і обирати дію для їх розв'язання;
- ✓ створювати короткий запис задачі і модель;
- ✓ розв'язувати задачі на знаходження суми та остачі;
- ✓ розв'язувати задачі на різницеве порівняння й збільшення або зменшення числа на декілька одиниць.

Математична задача схожа на ребус або загадку.

В кожній задачі є умова, яка містить числові дані.

Другою складовою задачі є запитання. Щоб розв'язати задачу, потрібно знайти відповідь на запитання (шукане).

Постарайся правильно зрозуміти запитання, щоб обрати числові дані, які допоможуть знайти шукане.

1 Прочитай задачу й випиши всі вирази, за допомогою яких можна їх розв'язати. Якщо в умові задачі є зайва інформація, прочитай її.

Ліза поставила у вазу 3 троянди і 6 гілочок лаванди. Скільки всього квітів стоїть у вазі?

$$6 - 3$$

$$6 + 3$$

$$2 + 6$$

$$3 + 6$$

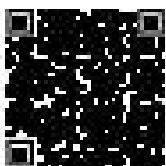
На столі стоять два пироги з м'ясом і один — з капустою. Згодом поставили ще дві вазочки з полуницею. Скільки всього пирогів стоїть на столі?

$$2 + 1 + 2$$

$$2 + 2$$

$$1 + 2$$

$$2 + 1$$

Роздрукуй і виконай завдання.

Деякі слова допомагають обрати дію для розв'язання задачі. Ось як я працюю:

- Уважно читаю УМОВУ і ЗАПИТАННЯ.
- Виокремлюю ЧИСЛОВІ ДАНІ, які допоможуть знайти ШУКАНЕ.
- Шукаю СЛОВА, які допоможуть обрати дію (додавання чи віднімання).

Коли ми бачимо в умові задачі слова, які означають збільшення кількості (додали, прийшли, поклали, і, ще), а в запитанні є слова «скільки всього», «скільки разом», потрібно додавати.

Коли ми бачимо в умові задачі слова, які означають зменшення кількості (відняли, з'їли, розбили, пішли, використали), а в запитанні є слова «скільки залишилося», «в остачі», потрібно віднімати.

- 1 Прочитай задачі та назви слова, які допоможуть обрати дію для розв'язання задачі. Назви відповідний знак.

У Ніни є розмальовка на 10 сторінок. Вона розфарбувала 4 сторінки. Скільки сторінок залишилося розфарбувати?

Ігор прочитав 3 сторінки книжки вранці та 5 сторінок увечері. Скільки всього сторінок прочитав Ігор за день?

У альбомі Міли 10 аркушів. 3 аркуші вона використала. Скільки чистих аркушів залишилося в альбомі?

- 2 Прочитай задачі. Назви числові дані, необхідні для їх розв'язання. Запиши розв'язування та відповідь у зошит.

У Злати в одній коробці є 4 сині м'ячки-стрибунці, а в другій — 5 червоних. Скільки всього м'ячків є у Злати?

Злата подарувала однокласнику 2 синіх і 2 червоних м'ячків. Скільки синіх м'ячків у неї залишилося?

- 3 * Прочитай інші запитання, які можна поставити до задач із другого завдання. Назви дію, за допомогою якої можна знайти на них відповідь.

Запитання
Скільки всього коробок є у Злати?
Скільки червоних м'ячків залишилося?
Скільки всього м'ячків подарувала Злата?

КОРОТКИЙ ЗАПИС ЗАДАЧІ І МОДЕЛЬ ЗАДАЧІ

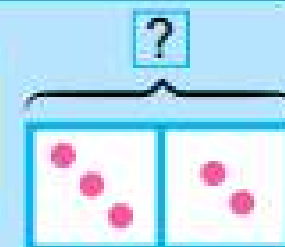
Короткий запис задачі або їх моделі (малюнки, схеми тощо) допомагають розв'язувати задачі.

У Ніки є 3 котики і 2 собачки. Скільки всього домашніх тварин є у Ніки?

Короткий запис задачі містить числові дані і шукане. А також символи, які замінюють деякі слова. У нашому прикладі слова «скільки всього» замінюють фігурною дужкою, поряд із якою пишуть знак питання.

К. — 3
С. — 2 } ?

Модель задачі ми можемо намалювати, накреслити, доповнити.

$$3 + 2 = 5 \text{ (тв.)}$$

Відповідь: у Ніки всього 5 домашніх тварин.

- 1 Якою буквою позначений короткий запис задачі, який відповідає її умові?

Захар поклав у пенал 3 сині ручки і 5 коричневих. Скільки всього ручок є у пеналі Захара?

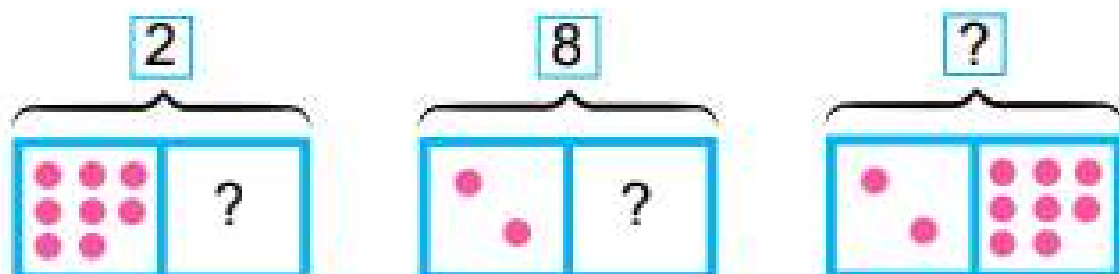
А С. — 5 р.
К. — 3 р. } ?

Б С. — 3 р.
К. — 5 р. } ?

В С. — 3 р.
К. — ? р. } 5 р.

2 Визнач модель, яка відповідає умові задачі.

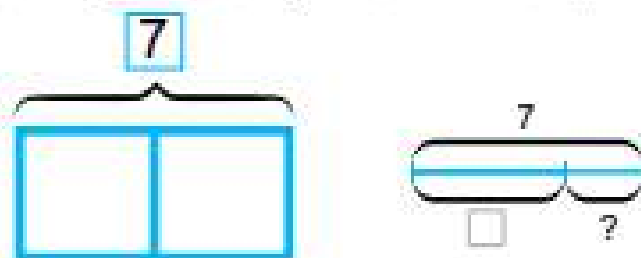
У Віри було 8 цукерок. 2 цукерки вона з'їла. Скільки цукерок залишилося?

3 Зроби в зошиті короткий запис задачі і моделі відповідно до умови задачі.

У Лесі було 7 повітряних кульок. 2 кульки лопнули. Скільки повітряних кульок залишилося у Лесі?

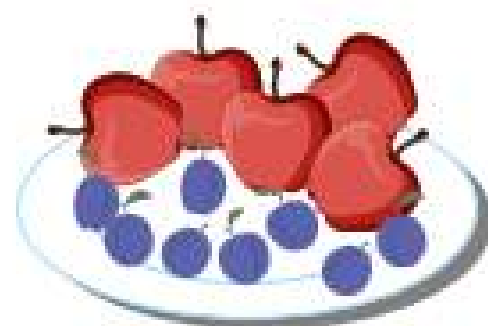
Було — к.
Лопнули — к.
Залишилося — ?

4 Петрик склав короткий запис задачі, але неправильно. Запиши правильний короткий запис задачі, розв'язок і відповідь.

На тарілці лежить 5 яблук, а слив — на 3 більше. Скільки слив лежить на тарілці?

Ябл. — 3
Сл. — ?, на 3 більше

ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ СУМИ (ЦІЛОГО)

Щоб знайти суму (ціле), потрібно виконати дію додавання.
Ціле дорівнює частина плюс частина.

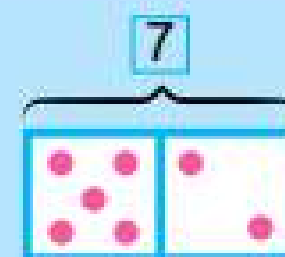
На паркані сидить 5 сірих голубів і 2 білих. Скільки всього голубів сидить на паркані?

5 сірих голубів — перша частина, 2 білих голубів — друга частина. Щоб знайти ціле, потрібно додати ці частини.

С. — 5 г.
Б. — 2 г. } ?

$$5 + 2 = 7 \text{ (г.)}$$

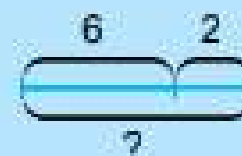

Відповідь: на паркані сидить 7 голубів.

На листочку сиділо 6 комах. До них приєдналися ще 2 комах. Скільки всього комах сидить на листочку?

Було — 6 к.
Приєдналися — 2 к.
Стало — ?

$$6 + 2 = 8 \text{ (к.)}$$

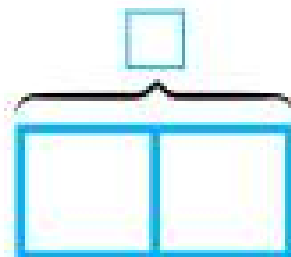

Відповідь: на листочку сидить 8 комах.

- 1 Створи у зошиті модель задачі, запиши розв'язок і відповідь.

Інна знайшла 6 жовтих листочків і 4 багряних. Скільки всього листочків знайшла Інна?

Ж. — 6 л.
Б. — 4 л. } ?

Відповідь: Інна знайшла листочків.

Ілля намалював 4 жовті зірочки і 3 помаранчеві. Скільки всього зірочок намалював Ілля?

Ж. — з.
П. — з. } ?

Відповідь: Ілля намалював зірочок.

- 2 Усно розв'яжи задачу. Надворі співали 2 пташки. Потім заспівали ще 3 пташки. Скільки всього пташок співає?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ОСТАЧІ (ЧАСТИНИ ЦІЛОГО)

Щоб знайти остачу (частину цілого), потрібно виконати дію віднімання. Частина дорівнює ціле мінус частина.

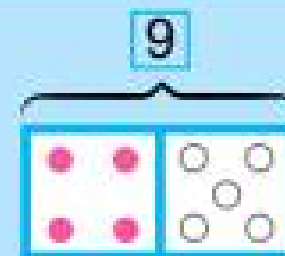
Іванка знайшла 9 мушель. 4 мушлі вона віддала брату. Скільки мушель залишилося в Іванки?

Щоб розв'язати таку задачу, я можу скласти короткий запис задачі і доповнити його моделями.

Було — 9 м.
Віддала — 4 м.
Залишилося — ?

$$9 - 4 = 5 \text{ (м.)}$$

Відповідь: в Іванки залишилося 5 мушель.

- 1 У зошиті доповни короткий запис задачі. Розв'яжи задачу.

На дереві сиділо 7 мавп. 3 мавпи спустилися на землю. Скільки мавп залишилося на дереві?

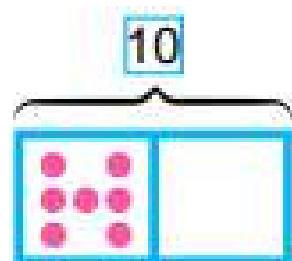
Сиділо — м.
Спустилися — м.
Залишилося — ?

Відповідь: на дереві залишилося мавпи.

2 У зошиті доповни моделі до задач і розв'яжи їх.

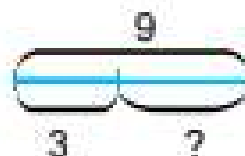
У Назара було 10 камінців. 7 камінців він кинув у воду. Скільки камінців залишилося у Назара?

Було — 10 к.
Кинув — 7 к.
Залишилося — ?

Відповідь: у Назара залишилося камінці.

На пляжі лежало 9 надувних кульок. 3 кульки здуло у воду. Скільки кульок залишилося на пляжі?

Лежало — 9 к.
Здуло — 3 к.
Залишилося — ?

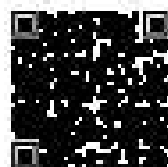
Відповідь: на пляжі залишилося кульок.

3 Усно розв'яжи задачу.

На лататті було 8 жабок. 4 жабки вистрибнули на берег. Скільки жабок залишилося на лататті?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗАДАЧІ НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ

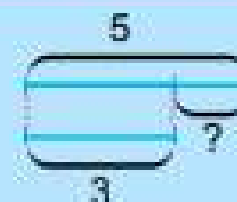
Задачі на різницеве порівняння містять слова: «на скільки більше» або «на скільки менше». Для їх розв'язання потрібно від більшого числа відняти менше.

У Євгена є 5 котів і 3 собаки. На скільки більше котів, ніж собак?

Щоб розв'язати таку задачу, я можу скласти короткий запис задачі і модель. У короткому записі задачі треба використати круглу дужку.

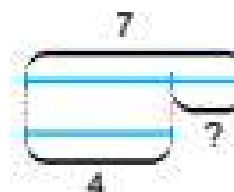
К. — 5
С. — 3) на ?
 $5 - 3 = 2$ (к.)

Відповідь: у Євгена на 2 коти більше, ніж собак.

1 Розв'яжи задачу у зошиті.

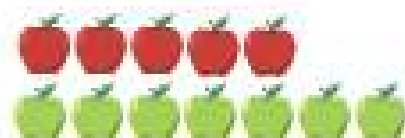
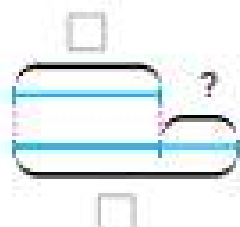
В Ані є 7 наліпок, а в Марка — 4. На скільки більше наліпок у Ані, ніж у Марка?

Відповідь: у Ані на наліпки більше, ніж у Марка.

- 2 У зошиті доповни короткі записи задач або моделі і розв'яжи їх.

У Кіри є 5 червоних яблук і 7 зелених. На скільки менше червоних яблук, ніж зелених?

Відповідь: у Кіри на червоні яблука менше, ніж зелених.

Ігор зліпив 4 вареники з картоплею і 3 вареники з сиром. На скільки більше Ігор зліпив вареників з картоплею, ніж із сиром?

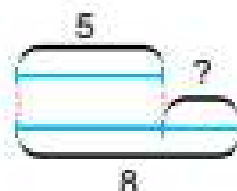
К. — в.
С. — в. на ?

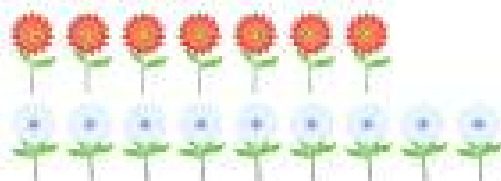
Відповідь: Ігор зліпив на вареник з картоплею більше, ніж із сиром.

- 3 У Мишка є 5 коміксів із супергероями, а у Наталки — 8. Якою буквою позначено, на скільки менше коміксів у Мишка, ніж у Наталки?

- А на 2 Б на 3
В на 4 Г на 5

- 4 * Склади задачу на різницеве порівняння відповідно до малюнка й короткого запису. Створи модель. Розв'яжи задачу.

Ч. — 7 кв.
Б. — 9 кв. на ?

ЗАДАЧІ НА ЗБІЛЬШЕННЯ АБО ЗМЕНШЕННЯ ЧИСЛА НА ДЕКІЛЬКА ОДИНИЦЬ

При розв'язанні таких задач я шукаю в умові задачі слова «більше» або «менше». Якщо там слово «більше» — виконую дію додавання, якщо «менше» — віднімання. У короткому записі задачі використовую зворотню стрілку.

У акваріумі є 4 жовті рибки, а червоних — на 2 більше. Скільки червоних рибок є в акваріумі?

Ж. — 4 р.
Ч. — ?, на 2 р. більше

$$4 + 2 = 6 \text{ (р.)}$$

Відповідь: в акваріумі є 6 червоних рибок.

- 1 Випиши у зошит рівність, яка є розв'язком задачі.

$$3 + 4 = 7$$

У вазі стоять 3 червоні троянди, а рожевих — на 4 більше. Скільки рожевих троянд стоїть у вазі?

$$4 - 3 = 1$$

- 2 Якою буквою позначений короткий запис задачі?

На тарілці лежить 5 бутербродів із паштетом, а із сиром — на 2 менше. Скільки бутербродів із сиром лежить на тарілці?

А П. — 5 б.
С. — ?, на 2 б. більше

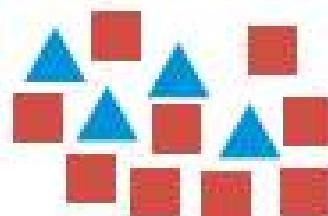
Б П. — 5 б.
С. — ?, на 2 б. менше

3 У зошиті доповни моделі або короткі записи задач. Розв'яжи їх.

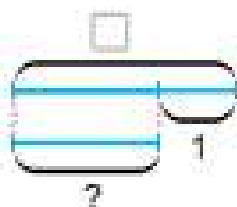
Андрій вирізав 4 трикутники, а квадратів — на 5 більше. Скільки квадратів вирізав Андрій?

Тр. —
Кв. — ?, на більше

Відповідь: Андрій вирізав квадратів.

Єва нарізала 4 помідори, а огірків — на 1 менше. Скільки огірків нарізала Єва?

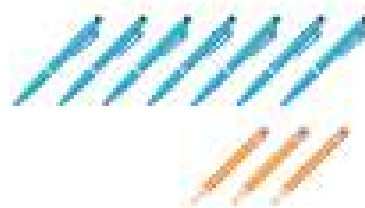
Відповідь: Єва нарізала огірки.

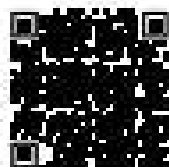
У пеналі є 7 ручок, а олівців — на 4 менше. Скільки олівців є у пеналі?

Р. —
Ол. — ?, на менше

Відповідь: у пеналі є олівці.

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ПРИЙОМИ ДОДАВАННЯ У МЕЖАХ 20

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ зручні доданки;
- ✓ перехід через розряд.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ додавати шляхом прилічування;
- ✓ використовувати ефективні прийоми усного додавання;
- ✓ додавати частинами за допомогою схем;
- ✓ розв'язувати задачі на додавання.

ДОДАВАННЯ ПРИЛІЧУВАННЯМ

$$8 + 7 = \square \square$$

Щоб додати, почни з більшого доданка і продовжуй лічити вперед стільки разів, скільки одиниць в меншому доданку.

8 9 10 11 12 13 14 15

$$8 + 7 = 15$$

Так само ти можеш знаходити і невідомий доданок. Щоб знайти невідомий доданок, ми можемо полічити від відомого доданка до суми.

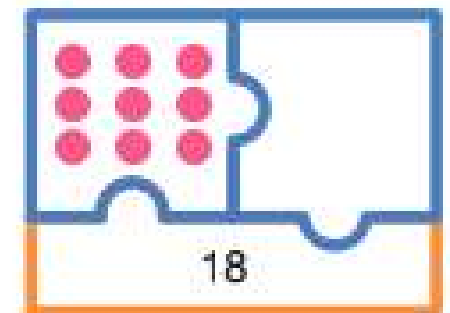
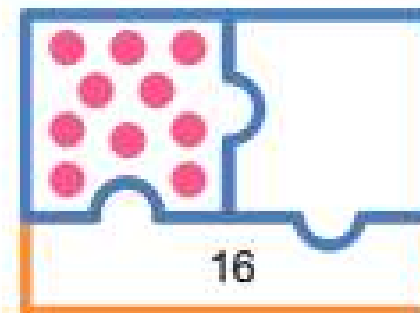
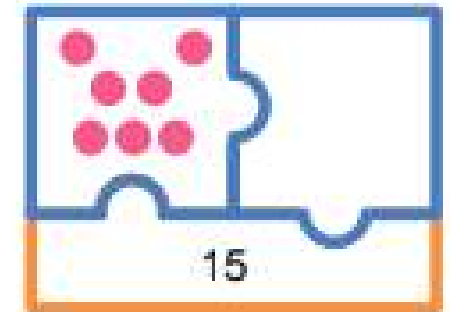
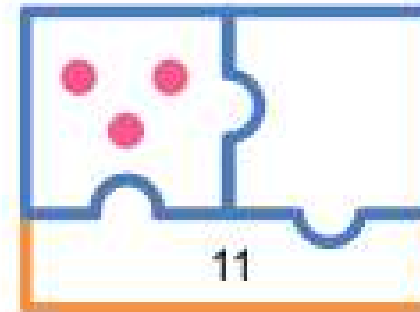

$$12 + \square = 18$$

13, 14, 15, 16, 17, 18.
Невідомий доданок 6!

- 1 Змодельюй за допомогою дрібних предметів, щоб знайти невідомий доданок. У зошиті запиши рівності у стовпчик.

- 2 Запиши в зошиті вираз, який допоможе розв'язати задачу. Знайди його значення шляхом прилічування.

Андрій хоче купити серію з 15 книжок. 7 книжок у нього вже є. Скільки книжок залишилося купити Андрію?

- 3 Знайди значення виразів шляхом прилічування. Запиши рівності у зошиті.

9 • • • •

$$9 + 4$$

7 • • • • •

$$7 + 5$$

8 • • • • • • • •

$$8 + 8$$

11 • • • •

$$11 + 4$$

6 • • • • •

$$6 + 5$$

13 • • • • • •

$$13 + 6$$

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

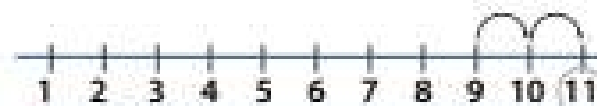

Познач на числовій прямій більший доданок. Лічи вперед і малюй стільки дужок вправо, скільки одиниць в меншому доданку. Обведи суму.

$$7 + 8 = 15$$

- 1 Прочитай рівність, яка зображена на числовій прямій.

$$2 + 8 = 10$$

$$2 + 9 = 11$$

$$3 + 10 = 13$$

$$8 + 5 = 13$$

$$9 + 5 = 14$$

$$6 + 7 = 13$$

$$11 + 4 = 15$$

$$12 + 3 = 15$$

$$13 + 2 = 15$$

2 Обери числову пряму, які відповідає виразу. Знайди його значення.

$$8 + 7$$

А

Б

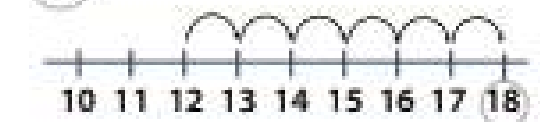

$$12 + 8$$

А

Б

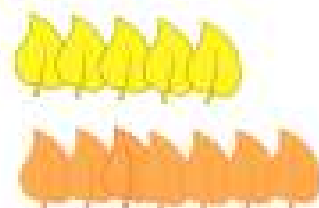
3 Запиши у зошиті рівності відповідно до числових прямих.

4 У зошиті доповни короткий запис задачі і розв'яжи її.

Дарина засушила 5 жовтих листочків і 7 помаранчевих. Скільки всього листочків засушила Дарина?

Ж. — л. }
П. — л. } ?

- 1 Доповни другий ящик так, щоб у ньому було стільки ж фруктів, як у першому. Замість фруктів використай паперові кружечки чи дрібні предмети.

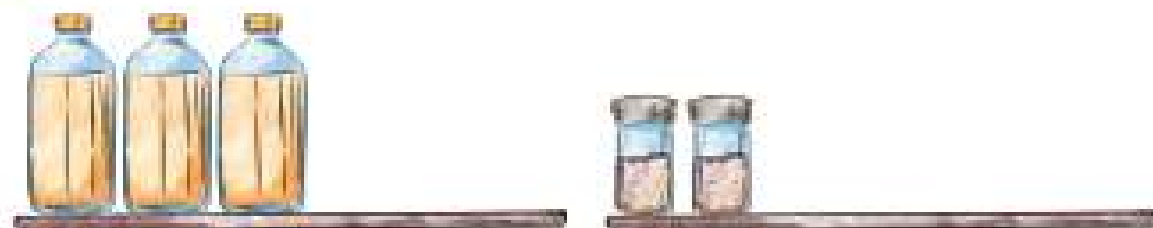

- 2 Доповни перші тарілки так, щоб у них було стільки ж продуктів, як на других. Запиши у зошиті відповідні рівності.

3	+		=	7

- 3 Доповни полицки об'єктами так, щоб їх кількість дорівнювала сумі. Запиши у зошиті відповідні рівності.

3	+		=	6

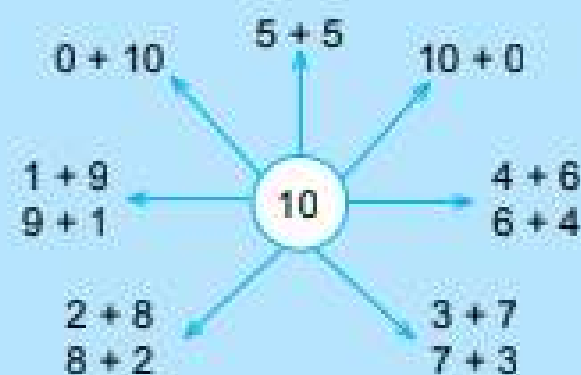
	+		=	8

- 4 Назви пропущені числа.

1	+		=	3

6	+		=	8

	+	2	=	5

- 1 Визнач, яке твердження істинне, а яке — хибне.

У цих рівностях є помилка:

$$5 + 4 = 9; 6 + 3 = 9; 8 + 1 = 9$$

Усі ці пари чисел показують склад числа 10:

$$7 + 3; 6 + 3; 5 + 5; 6 + 4.$$

Число 7 можна розкласти на такі пари чисел:

$$4 + 3; 5 + 2; 1 + 6; 6 + 2.$$

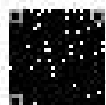
У складі числа 8 помилок немає:

$$4 + 4; 5 + 3; 7 + 1.$$

Роздрукуй і виконай завдання.

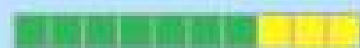

ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ТА ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ В МЕЖАХ 20

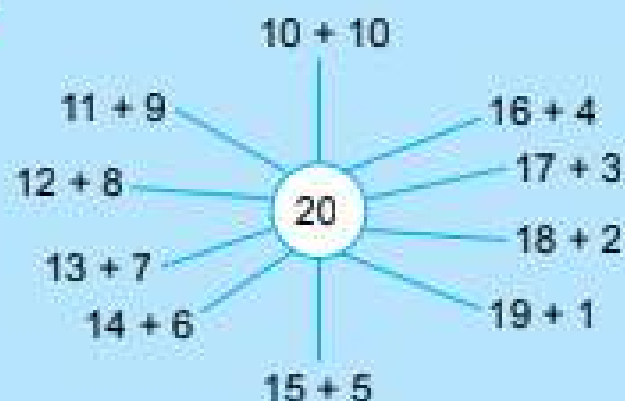
Якщо ти знаєш склад числа 10, то легко зможеш додавати двоцифрове і одноцифрове число в межах 20.

$$7 + 3 = 10$$

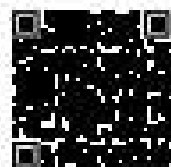

$$17 + 3 = 20$$

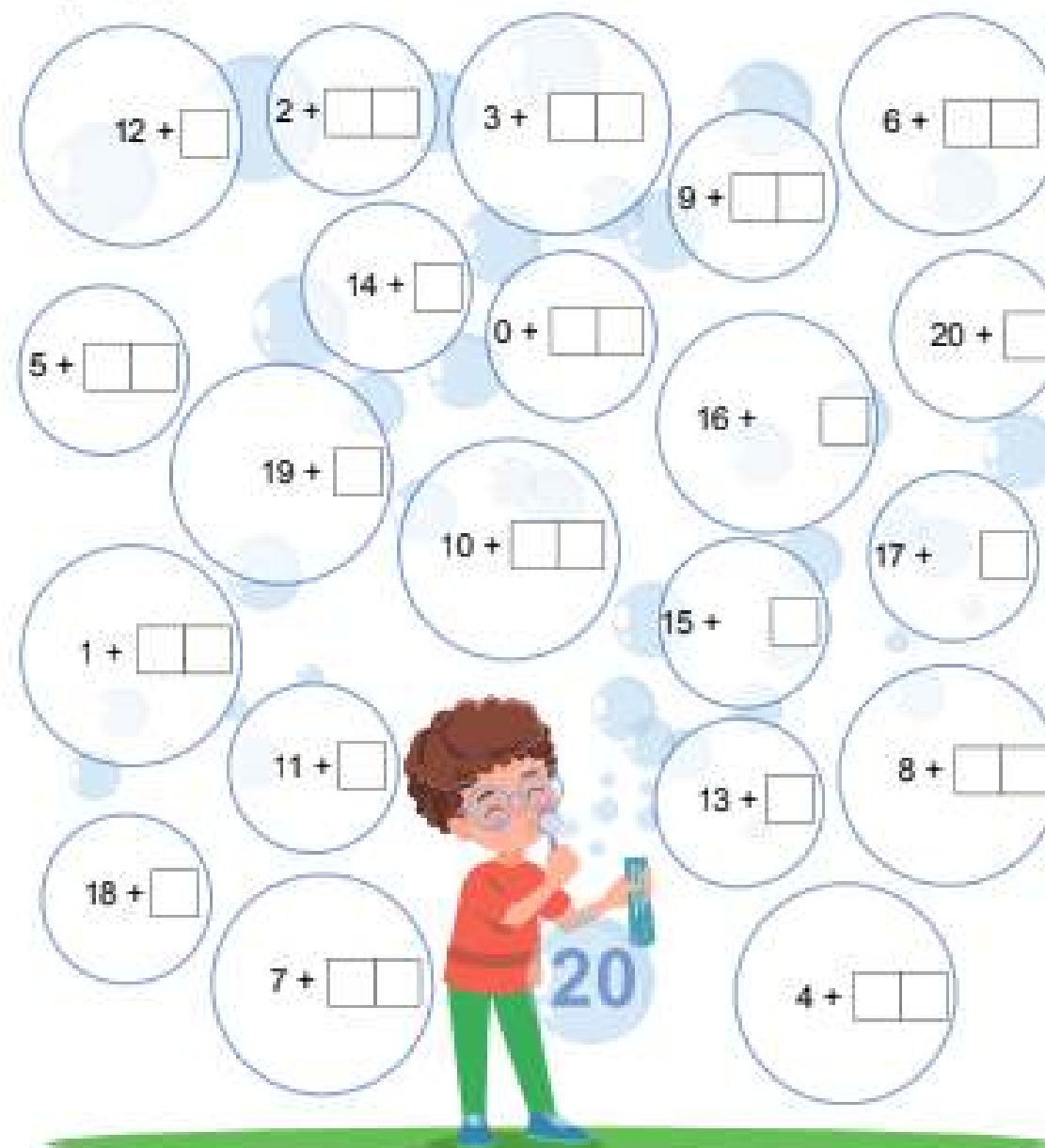
- 1 Розв'яжи задачу. Запиши розв'язання та відповідь у зошиті.

Іванці 12 років, а брат старший за неї на 8 років. Скільки років брату Іванки?

Роздрукуй і виконай завдання.

- 2 Назви пропущені числа, щоб у кожній бульбашці сума дорівнювала 20.

- 3 Матвій склав вираз $11 + 7$. Якою буквою позначене значення виразу $11 + 7$?

А 8

Б 17

В 18

ДОДАВАННЯ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД НА ДЕСЯТКОВІЙ РАМЦІ

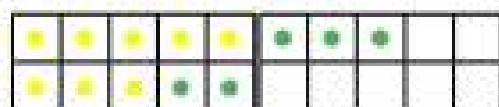

Коли ми додаємо два числа з переходом через розряд, то другий доданок можна додати частинами.
Одна його частина доповнить перший доданок до десяти, а другу буде зручно додати до десятка.
Ці частини назвали зручними доданками.

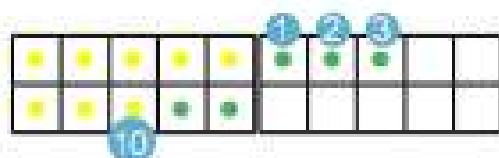
Змодельюй вираз на
десяткових рамках.

Доповни зеленими
кружечками першу десяткову
рамку.

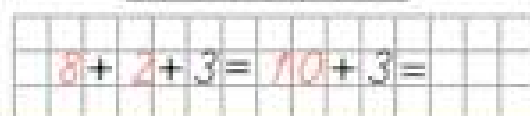
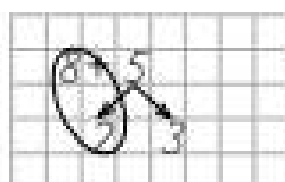
Тепер перша десяткова рамка
має 10 кружечків, а друга — 3.

Запиши вираз.

Розклади другий доданок
на частини.

Запиши значення виразу.

1 Назви вирази на додавання з переходом через розряд.

$7 + 1$

$9 + 3$

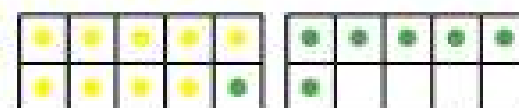
$5 + 6$

$3 + 4$

$5 + 3$

$6 + 9$

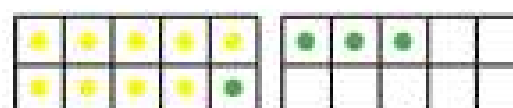
2 Якою буквою позначена рівність, зображена на десятичних рамках?

А $8 + 6 = 8 + 2 + 4 = 14$

Б $9 + 7 = 9 + 1 + 6 = 16$

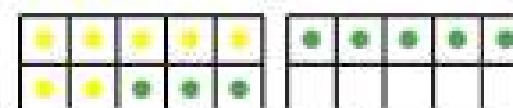
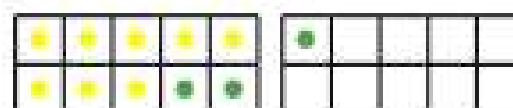
3 В зошиті виконай додавання частинами відповідно до десятичних рамок.

$9 + 4 = 9 + 1 + 3 = 13$

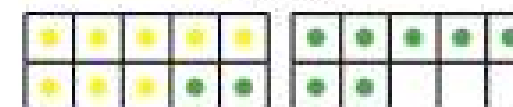
$8 + 3$

$7 + 8$

$6 + 7$

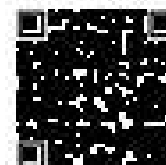
$8 + 9$

4 Змодельюй умову задачі за допомогою десятичних рамок. Розв'яжи
задачу в зошиті.

Мар'яна назбирала 9 кленових листочків і 8 дубових листочків.
Скільки всього листочків назбирала Мар'яна?

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ЧАСТИНАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ СХЕМИ

$$7 + 4 = \square \square$$

Ти можеш додавати частинами
за допомогою схеми.

Розкладаємо на частини.

Сума чисел 7 і 4 більша за 10. Тому другий доданок можна розкласти на частини.

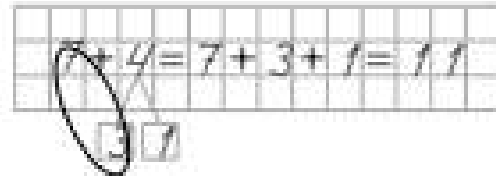
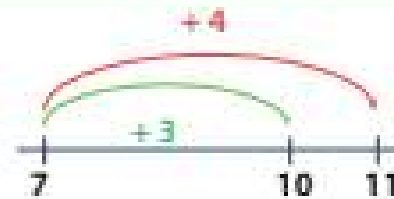
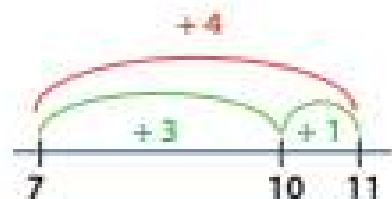

Схема.

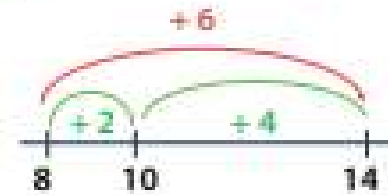
Почни з 7 і додай 3.
Отримаємо 10.

Потім додай 1.
Отримаємо 11.

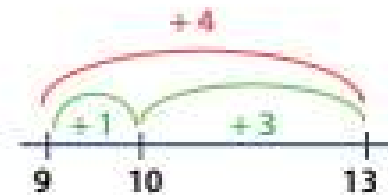
1 Якою буквою позначена рівність, зображена на схемі?

А $8 + 4 = 12$

Б $8 + 6 = 14$

В $8 + 2 = 10$

А $9 + 1 = 10$

Б $9 + 2 = 11$

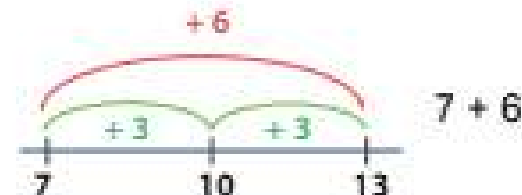
В $9 + 4 = 13$

2 За допомогою схем виконай у зошиті додавання частинами.

$$6 + 5 = 6 + 4 + 1 = 11$$

4 1

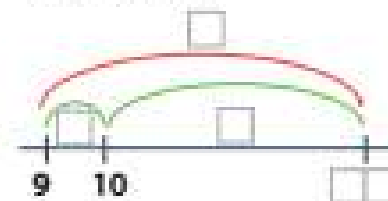

$$7 + 6$$

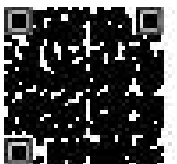
$$8 + 7$$

3 Доповни схему і розв'яжи задачу (виконай у зошиті додавання частинами).

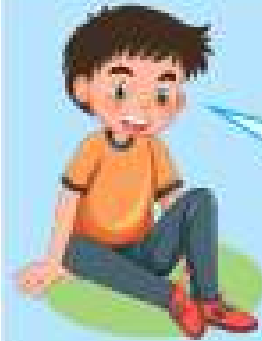
Максим надув 9 повітряних кульок. Потім він надув ще 8 кульок. Скільки всього кульок надув Максим?

Роздрукуй і виконай завдання.

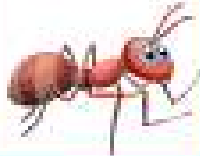

ПОДВОЄННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 20

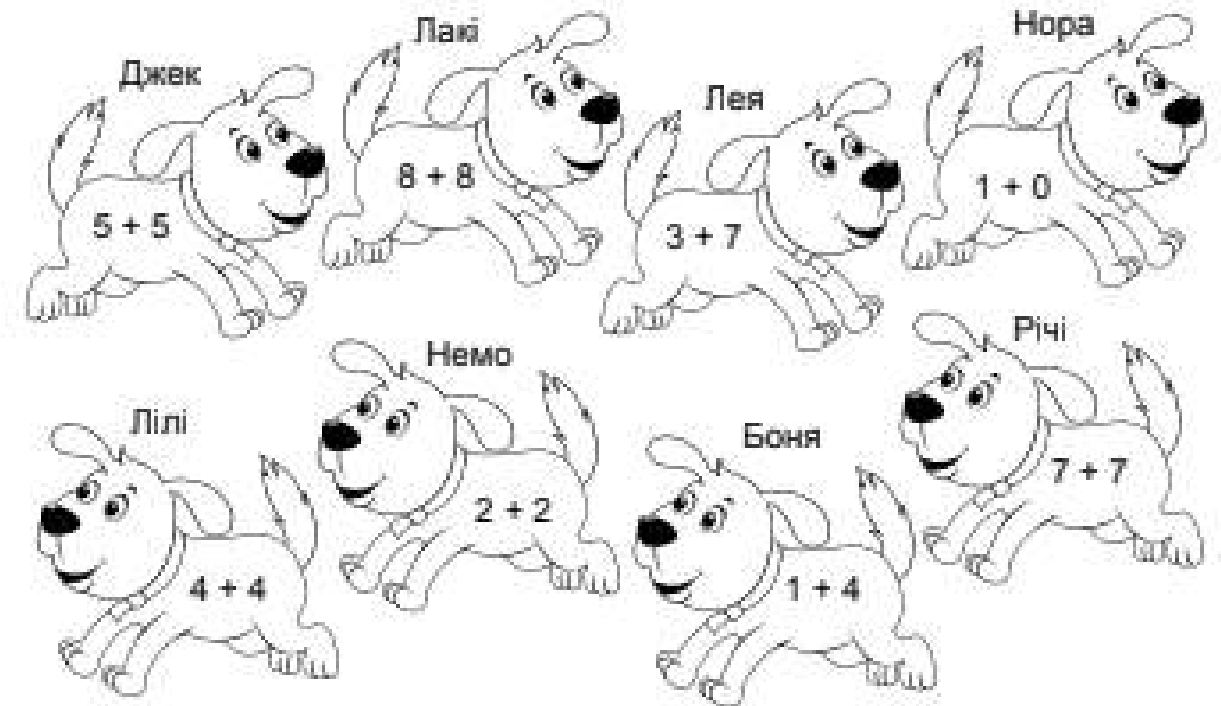

Подвоїти — означає додати число, яке дорівнює тому, що ми вже маємо.
Наприклад, $1 + 1$, $2 + 2$, $3 + 3$, $4 + 4$, $5 + 5$,
 $6 + 6$, $7 + 7$, $8 + 8$, $9 + 9$, $10 + 10$.
У мене було 6 гривень, а потім сестра дала ще 6 гривень. Тепер у мене 12 гривень.

- 1 Розглянь малюнки. Придумай правило для кожного подвоєння. Наприклад, всі комахи мають 3 пари кінцівок. Тому $3 + 3 = 6$ можна назвати «Правило комахи» або «Правило мурахи». А всі павуки мають 4 пари кінцівок. Тому $4 + 4 = 8$ можна назвати «Правило павучка».

$1 + 1 = 2$ 	$2 + 2 = 4$ 	$3 + 3 = 6$ 	$4 + 4 = 8$
$5 + 5 = 10$ 	$6 + 6 = 12$ 	$7 + 7 = 14$ СІЧЕНЬ 	
$8 + 8 = 16$ 	$9 + 9 = 18$ 	$10 + 10 = 20$ 	

- 2 Назви клички цуценят з подвоєнням чисел.

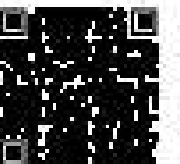

- 3 Усно розв'яжи задачу. Розкажи, як ти міркуєш.

Єва з'їла 9 фініків. Максим з'їв стільки ж фініків.
Скільки всього фініків з'їли діти?

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ВИДУ $7 + 8$, $7 + 9$

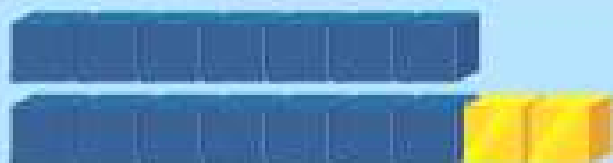

$7 + 8$ — це на 1 більше, ніж $7 + 7$.
Отже, $7 + 8 = 14 + 1 = 15$.

$7 + 9$ — це на 2 більше, ніж $7 + 7$.
Отже, $7 + 9 = 14 + 2 = 16$.

- 1 У зошиті обчисли суми. Розкажи, які правила подвоєння чисел тобі вдалося використати.

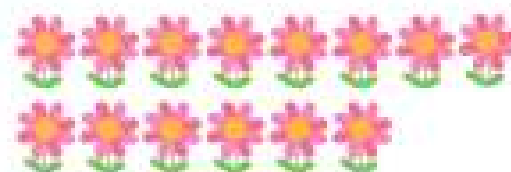
$3 + 3$	$3 + 4$
---------	---------

$6 + 6$	$6 + 7$
---------	---------

$5 + 5$	$5 + 7$
---------	---------

$8 + 8$	$8 + 9$
---------	---------

- 2 У зошиті запиши вирази і знайди їх значення.

$$8 + 6$$

$$5 + 4$$

$$9 + 7$$

$$5 + 6$$

- 3 Данило намалював 4 автомобілі, а Руслана — на 2 більше. Скільки автомобілів намалювала Руслана? У зошиті доповни короткий запис задачі та розв'яжи її. Запиши відповідь.

Д. — ←
Р. — ?, на 2 більше →

- 4 Дві квочки висиділи курчат. Одна квочка висиділа 8 курчат, а друга — 9. Скільки всього курчат висиділи квочки? Назви рівність-розв'язок задачі

$$2 + 8 = 10$$

$$2 + 9 = 11$$

$$8 + 9 = 17$$

$$8 + 1 = 9$$

ДОДАВАННЯ ТРЬОХ І БІЛЬШЕ ЧИСЕЛ

Щоб легше було обчислювати, ми застосовуємо переставний закон додавання.
Для додавання трьох і більше чисел спочатку шукай числа, які в сумі складають 10 або інші числа, які легко додавати.

$$6 + 9 + 4 = 10 + 9 = 19 \text{ (використовуємо склад числа 10)}$$

$$6 + 6 + 2 = 12 + 2 = 14 \text{ (використовуємо подвоєння)}$$

$$5 + 7 + 8 = 15 + 5 = 20 \text{ (використовуємо подвоєння плюс 1)}$$

- 1 Виконай завдання за зразком. Знайди значення виразів двома різними способами. Поясни, як ти міркуєш.

$$\begin{array}{r} 4 \\ 4 \\ 6 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ 4 \\ 6 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 2 \\ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 2 \\ 7 \\ \hline \end{array}$$

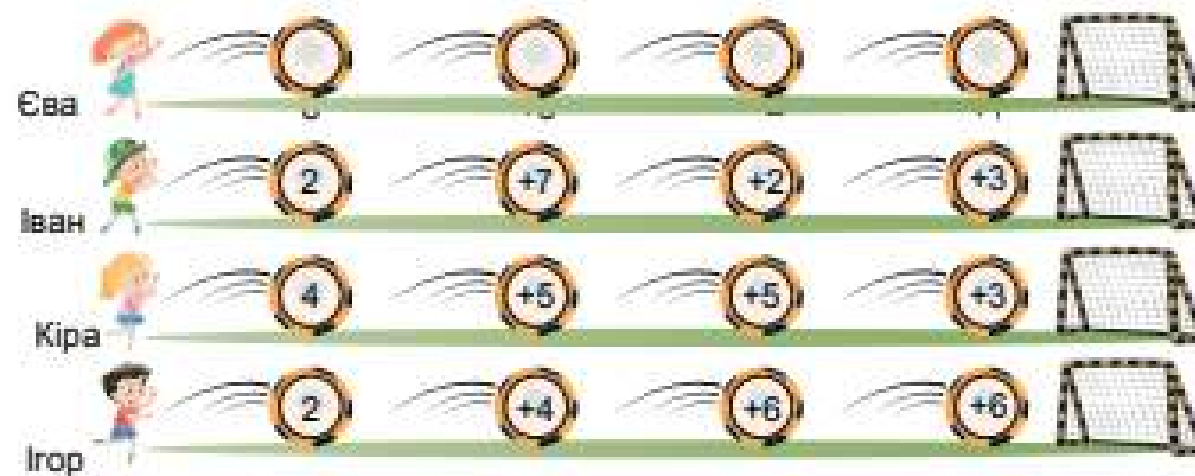
$$\begin{array}{r} 3 \\ 7 \\ 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ 7 \\ 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ 6 \\ 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ 6 \\ 7 \\ \hline \end{array}$$

- 2 * Назви ім'я дитини, яка забила найбільше м'ячів. Розкажи, які прийоми усного додавання допомогли тобі у кожному випадку.

- 3 Усно склади задані від імені собачки і котиків. Визнач два доданки, які в сумі утворюють число 10. Доповни розв'язання і запиши відповідь у зошиті.

$$4 + 4 + 6 = 4 + 10 = \square$$

Відповідь: я з'їв $\square$

$$2 + 8 + 1 = \square + \square = \square$$

Відповідь: ми з'їли $\square$

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

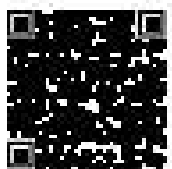
ПРИЙОМИ ВІДНІМАННЯ У МЕЖАХ 20

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

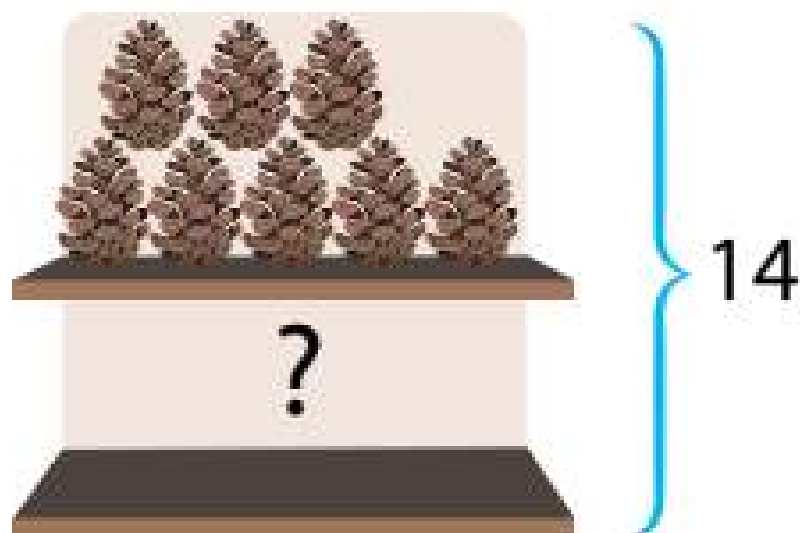
✓ віднімання частинами.

Е-додаток

Математична
гра

1	4	-	8	=	6
---	---	---	---	---	---

У ЦЬОЇ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ віднімати шляхом відлічування;
- ✓ віднімати частинами за допомогою десяткових рамок і схем;
- ✓ розв'язувати задачі на віднімання.

ВІДНІМАННЯ ВІДЛІЧУВАННЯМ

$$11 - 3 = \square$$

Ти вже знаєш, як додавати шляхом прилічування. Щоб відняти шляхом відлічування, почни зі зменшуваного і продовжуй лічити у зворотньому порядку, скільки одиниць у від'ємнику.

Додавання прилічуванням

5	6	7	8	9	10	11	12
$5 + 7 = 12$							

Віднімання відлічуванням

11	10	9	8
$11 - 3 = 8$			

1 Знайди значення виразів шляхом відлічування.

15	14	13	12
----	----	----	----

1	5	-	3	=	12
---	---	---	---	---	----

12					
----	--	--	--	--	--

1	2	-	5		
---	---	---	---	--	--

19					
----	--	--	--	--	--

1	9	-	4		
---	---	---	---	--	--

14					
----	--	--	--	--	--

1	4	-	6		
---	---	---	---	--	--

- 2 На полиці було 13 книжок. 5 книжок Марк склав до наплічника. Скільки книжок залишилося на полиці?

- Намалюй в зошиті стільки кружечків, скільки книжок було на полиці спочатку.
- Закресли стільки намальованих кружечків, скільки книжок Марк склав до наплічника.
- Запиши розв'язання і відповідь.

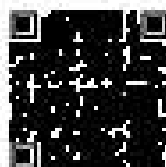
- 3 Розв'яжи задачі в зошиті. У першій задачі доповни короткий запис задачі, а в другій — модель.

На ялинці було 14 шишок. 8 шишок впало. Скільки шишок залишилося на ялинці?

Було — ш.
Впало — ш.
Залишилося — ?

На галявині росло 12 ромашок. 5 ромашок зірвали. Скільки ромашок залишилося на галявині?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

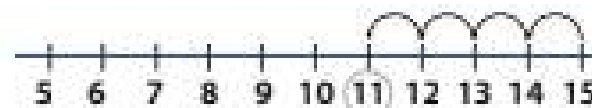

Щоб відняти від 20 число 12, познач 20 на числовій прямій. Намалюй 12 стрілочок вліво. Результат — 8.

$$20 - 12 = 8$$

- 1 Назви рівність, яка зображена на числовій прямій.

$$11 - 4 = 7$$

$$15 - 4 = 11$$

$$15 - 11 = 4$$

$$17 - 9 = 8$$

$$18 - 10 = 8$$

$$17 - 8 = 9$$

$$13 - 6 = 7$$

$$15 - 8 = 7$$

$$12 - 5 = 7$$

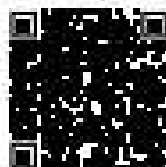
2 Запиши рівності за допомогою числових прямих.

3 Доповни короткий запис задачі, запиши у зошиті й розв'яжи її.

Богдан помив 9 тарілок. 5 тарілок він поставив у шафу.
Скільки тарілок залишилося на столі?

Помив — т.
Поставив — т.
Залишилося — ?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ ЧАСТИНАМИ НА ДЕСЯТКОВИХ РАМКАХ

Коли при відніманні одноцифрового числа від двоцифрового кількість одиниць у зменшуваному менша, ніж у від'ємнику, таку дію називають віднімання з переходом через розряд.

$$16 - 7 = \square$$

Коли ми віднімаємо з переходом через розряд, від'ємник розкладаємо на дві частини. Перша частина зменшить зменшуване до 10, а другу частину буде легко відняти від 10.

Розглянь вираз.

$$16 - 7$$

Розклади від'ємник на дві частини.

$$16 - 6 - 1$$

$$16 - 6 - 1 = 10 - 1$$

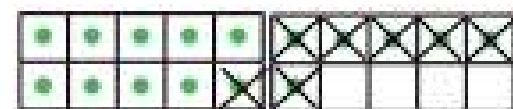
Запиши відповідь.

$$16 - 7 = 9$$

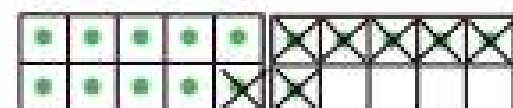
Намалюй у десятикових рамках 16 точок.

Закресли 7 точок починаючи з останньої.

Полічи, скільки точок залишилося незакресленими.

9

- 1 Назви всі вирази з переходом через розряд.

$15 - 3$

$11 - 6$

$14 - 6$

$12 - 4$

$15 - 2$

$16 - 9$

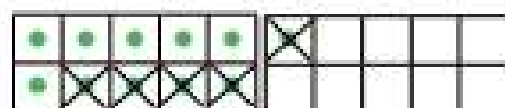
- 2 Назви рівність, змодельовану на десяткових рамках.

А $17 - 9 = 17 - 7 - 2 = 8$

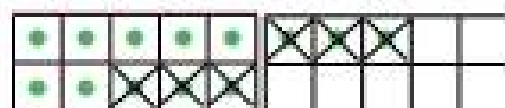
Б $17 - 8 = 17 - 7 - 1 = 9$

- 3 Виконай в зошиті віднімання частинами відповідно до десяткових рамок.

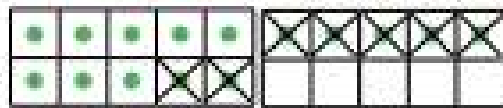

$11 - 5 = 11 - 1 - 4 = 6$

$13 - 6$

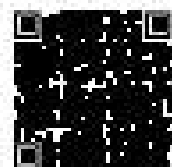
$15 - 7$

- 4 Змодельуй умову задачі на десяткових рамках. Доповни короткий запис задачі. Запиши у зошиті розв'язання і відповідь.

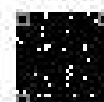
На галявині гралося 12 панд, а їли бамбук — на 3 панди менше. Скільки панд їли бамбук?

Гралися — п. ←
Їли — ?, на п. менше

Роздрукуй і виконай завдання.

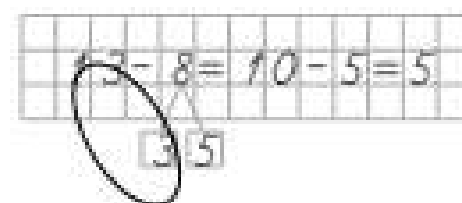
ВІДНІМАННЯ ЧАСТИНАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ СХЕМИ

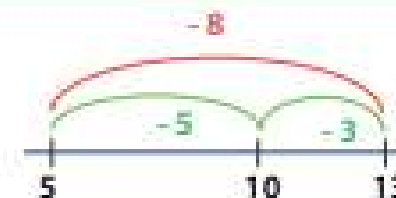
$13 - 8 = \square$

Ти можеш віднімати частинами за допомогою схеми.

Різниця чисел 13 і 8 менша за 10. Тому від'ємник можна розкласти на дві частини. Перша частина завжди буде дорівнювати кількості одиниць у зменшуваному.

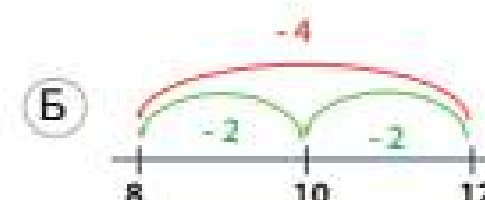
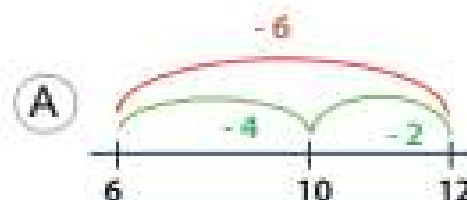

Ось як це виглядає на схемі.

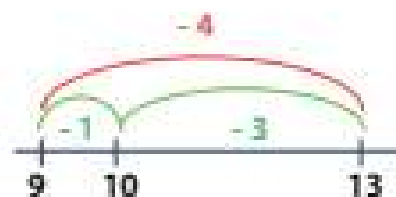

- 1 Якою буквою позначений вираз, зображений на схемі? Запиши вираз і знайди його значення.

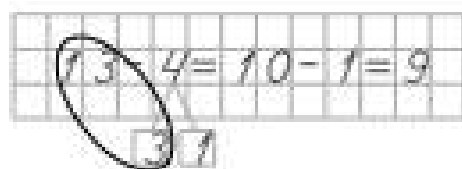
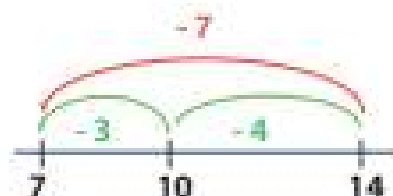
$12 - 6$

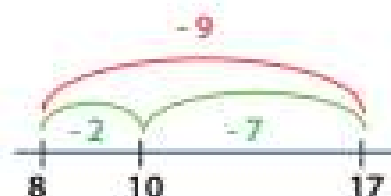
- 2 За допомогою схем виконай у зошиті віднімання частинами за зразком.

$$14 - 7$$

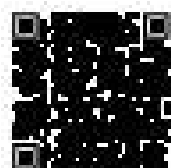
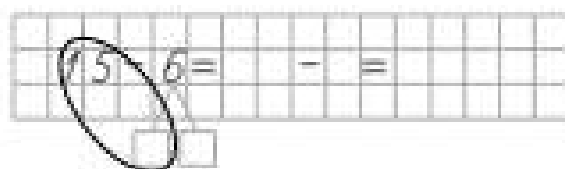
$$17 - 9$$

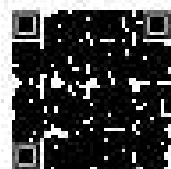
- 3 Доповни у зошиті короткий запис і розв'язання задачі. Запиши відповідь.

У магазині було 15 кавунів, а динь — на 6 менше.
Скільки динь продавалося у магазині?

К. —
Д. — ?, на менше

Роздрукуй і виконай завдання.

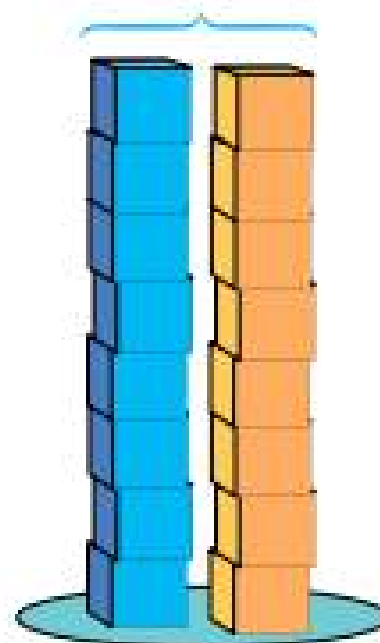
Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ У МЕЖАХ 20

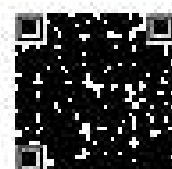
МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ невідоме зменшуване;
- ✓ невідомий від'ємник.

$$8 + 8 = 16$$

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розрізняти рівності на додавання і віднімання;
- ✓ складати сімейства рівностей в межах 20;
- ✓ знаходити невідомий доданок, зменшуване і від'ємник.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ У МЕЖАХ 20

- 1 Пригадай склад чисел і назви пропущені доданки.

- 2 До скрині зі скарбами підходять ключі з номером 8.
Назви вирази, значення яких – 8.

- 3 Випиши у зошит істинні рівності.

$20 - 5 = 15$

$4 + 11 = 7$

$5 + 10 = 16$

$3 + 5 = 7$

$7 + 7 = 14$

$1 + 10 = 11$

$11 - 6 = 5$

$4 + 5 = 9$

$19 - 8 = 12$

$8 + 8 = 16$

$17 - 3 = 14$

$11 + 3 = 15$

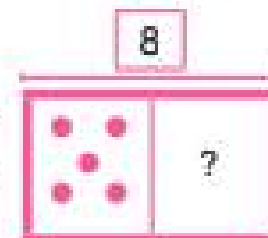
$6 + 7 = 14$

$13 + 2 = 15$

$18 - 2 = 15$

$12 + 4 = 16$

- 4 Доповни схему в зошиті та розв'яжи задачу.
У Максима було 8 машинок. Після того, як декілька машинок хлопчик дав братові, у нього залишилось ще 5. Скільки машинок Максим дав братові?

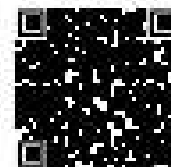

- 5 Доповни короткий запис задачі в зошиті та розв'яжи її.
До годівнички прилетіло 7 синичок, а горобчиків на 5 більше. Скільки горобчиків прилетіло до годівнички?

С. —
Г. — ?, на більше

- 6 Розв'яжи задачу.
В автобусі їхало 20 пасажирів, коли кілька пасажирів вийшло на зупинці, в автобусі залишилось 13 пасажирів. Скільки пасажирів залишилося в автобусі?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗВ'ЯЗОК ДОДАВАННЯ ОДНАКОВИХ ЧИСЕЛ З ВІДНІМАННЯМ

Кожну суму однакових чисел (наприклад, $4 + 4 = 8$) можна розкласти на 2 однакові частини.

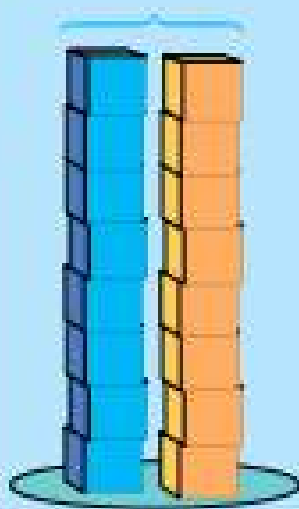

$$16 - 8 = \square$$

$$8 + 8 = 16$$

Я знаю, що $8 + 8 = 16$.
Отже, $16 - 8 = 8$.

$1 + 1 = 2$	$2 - 1 = 1$
$2 + 2 = 4$	$4 - 2 = 2$
$3 + 3 = 6$	$6 - 3 = 3$
$4 + 4 = 8$	$8 - 4 = 4$
$5 + 5 = 10$	$10 - 5 = 5$
$6 + 6 = 12$	$12 - 6 = 6$
$7 + 7 = 14$	$14 - 7 = 7$
$8 + 8 = 16$	$16 - 8 = 8$
$9 + 9 = 18$	$18 - 9 = 9$
$10 + 10 = 20$	$20 - 10 = 10$

1 Встав пропущені числа і запиши рівності у зошиті.

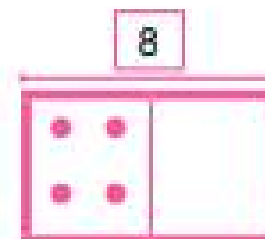
4	+		=	8
8	-	4	=	

6	+		=	12
12	-	6	=	

8	+		=	16
16	-	8	=	

2 У зошиті доповни модель або короткий запис задачі і розв'яжи їх.

Аліна має 8 груш. 4 груші вона віддала Марку. Скільки груш залишилося в Аліні?

Дідусь спік 14 булочок з маком, а з яблуками — на 7 менше. Скільки булочок з яблуками спік дідусь?

М. —
Ябл. — ?, на менше

3 У Андрія було 18 камінців. 9 камінців він роздав друзям. Скільки камінців залишилося в Андрія?
Якою буквою позначена рівність для розв'язання задачі?

А $8 + 8 = 16$

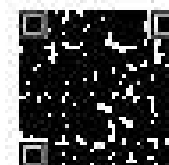
Б $18 - 9 = 9$

В $9 + 9 = 18$

Г $16 - 8 = 8$

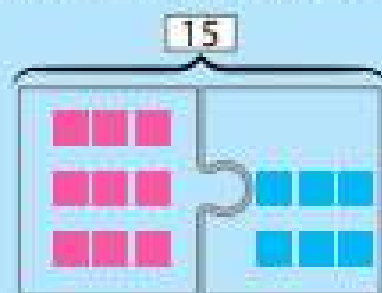
Роздрукуй і виконай завдання.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДІЙ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

Сімейство рівностей складається з двох рівностей на додавання і двох рівностей на віднімання. У кожній з них використовуються три однакові числа (два числа та їх сума).

$$9 + 6 = 15$$

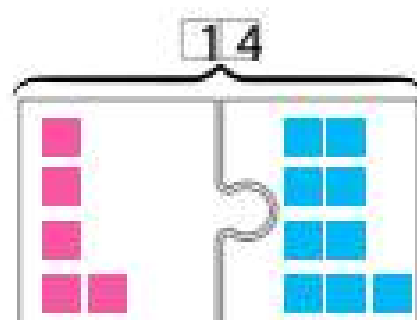
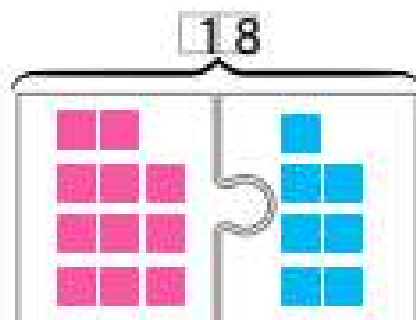
$$6 + 9 = 15$$

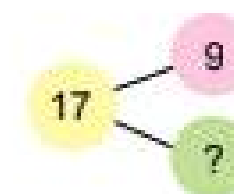
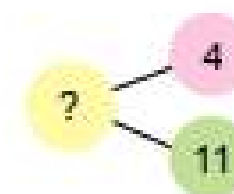
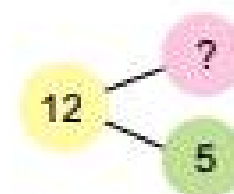
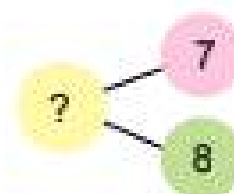
$$15 - 6 = 9$$

$$15 - 9 = 6$$

1 Запиши у зошиті сімейства рівностей відповідно до моделей.

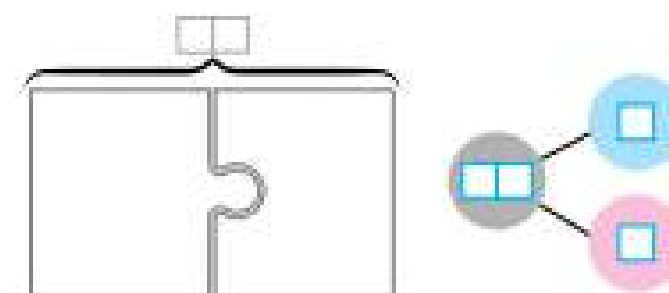

2 Запиши у зошиті сімейства рівностей відповідно до моделей.

3 Створи моделі відповідно до умови задачі. Розв'яжи задачу. Усно перевір себе за допомогою дії додавання.

У 2-В класі вчиться 20 дітей. 11 хлопчиків, а решта — дівчатка. Скільки дівчаток вчиться у 2-В класі?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ДОДАНКА

Пригадай назви компонентів та результату дії додавання.

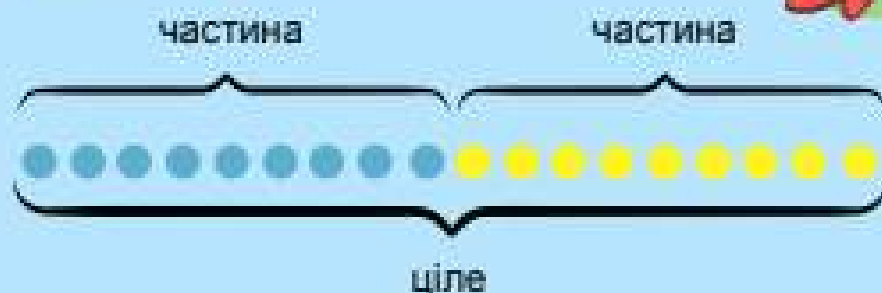
Доданок	Доданок	Сума
9	+ □	= 18

Ти вже знаєш, що невідомий доданок можна знайти шляхом прилічування: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. Невідомий доданок — 9!

Ще один спосіб знайти невідомий доданок — від суми відняти відомий доданок.
 $18 - 9 = 9$.
 Невідомий доданок — 9!

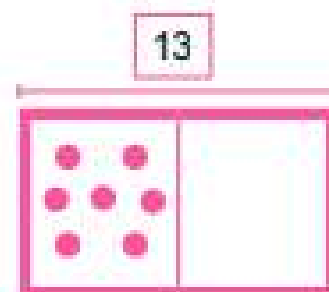
1. Перейди за QR-кодом і завантаж шаблон. За допомогою дрібних предметів змодельуй вираз і знайди невідомий доданок за допомогою дії віднімання.

7	+		=	13
---	---	--	---	----

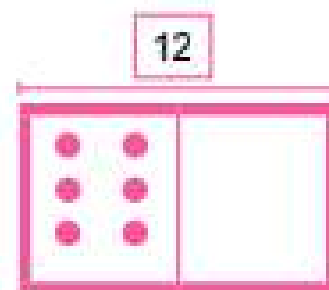

3. Змодельуй умови задачі на малюнку за допомогою дрібних предметів. Запиши розв'язок у зошиті.

У садочку гніздиться 13 пташок: 7 синичок, а решта — горобці. Скільки горобців живе у садочку?

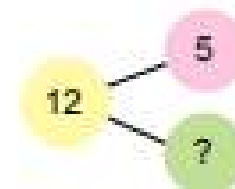
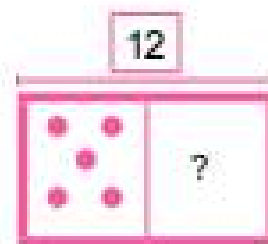

У Наталки є 12 намистинок. Декілька фіолетових і 6 зелених. Скільки фіолетових намистинок є у Наталки?

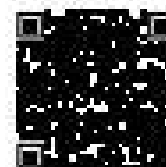

3. У зошиті доповни схеми і розв'яжи задачу.

На столі було 12 яблук, із них 5 червоні, а решта — зелені. Скільки зелених яблук було на столі?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАХОДИМО НЕВІДОМІ ЗМЕНШУВАНЕ І ВІД'ЄМНИК

Пригадай назви компонентів та результату дії віднімання.

Зменшуване Від'ємник Різниця

$$\square \square - 7 = 8$$

Зменшуване — це ціле.
Щоб знайти невідоме
зменшуване, треба до
різниці додати від'ємник.

$$7 + 8 = 15 \quad 15 - 7 = 8$$

$$14 - \square = 9$$

Від'ємник — це частина.
Щоб знайти невідомий
від'ємник, треба від
зменшуваного відняти
різницю.

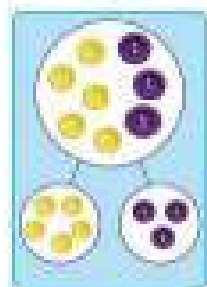
$$14 - 9 = 5 \quad 14 - 5 = 9$$

- 1 За допомогою шаблона і дрібних предметів знайди невідомі зменшувані і від'ємники.

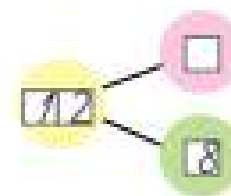
$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline & - & 2 & = & 7 \\ \hline 10 & - & & = & 3 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 12 & - & & = & 8 \\ \hline & - & 5 & = & 6 \\ \hline \end{array}$$

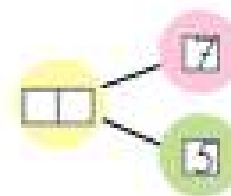

- 2 У зошиті доповни схеми і запиши розв'язання та відповіді.

На столі було 12 яблук. Декілька яблук з'їли і залишилося 8. Скільки яблук з'їли?

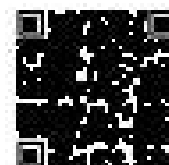
У Поліни були олівці. Коли вона віддала 7 олівців подрузі, в неї залишилось 5. Скільки олівців було у Поліни?

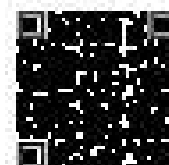
- 3 * Об'єднайтеся в пари. Складіть задані про кубики льоду в лимонаді на знаходження зменшуваного. Розв'яжіть задані одне одного: намалюйте схему, запишіть розв'язок.

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

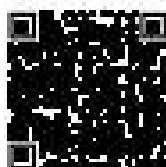
ЛІЧБА І ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ лічба;
- ✓ таблиця першої сотні;
- ✓ порівняння чисел.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦЬОЇ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

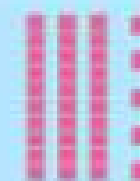
- ✓ моделювати числа в межах 100;
- ✓ лічити у прямому порядку, зворотному, двійками, п'ятірками, десятками у межах 100;
- ✓ порівнювати числа в межах 100;
- ✓ читати і писати назви чисел у межах 100.

УТВОРЕННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100 З ДЕСЯТКІВ І ОДИНИЦЬ

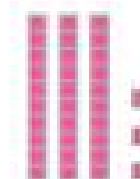
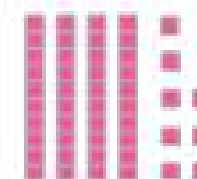
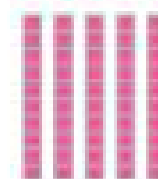

Двоцифрові числа складаються із
десятків і одиниць.
10 одиниць — це 1 десяток

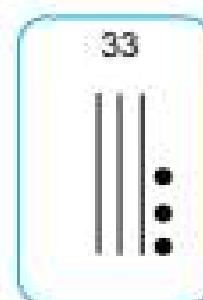
35 — це 3 дес. і 5 од.
30 5 — розрядні доданки
 $35 = 30 + 5$

1 Назви числа, які відповідають моделям.

2 Змодельюй задані числа за зразком.

26, 54, 72, 35, 47, 91

3 До кожного числа добери і запиши модель.

36	2 дес. і 6 од.	3 дес. і 6 од.	45
26	8 дес. і 7 од.	4 дес. і 5 од.	87

4 «Приготуй» пироги. Намалюй у зошиті відповідну кількість фруктів та згрупуй їх десятками.

Пиріг із 14 сливами

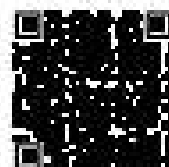

Пиріг із 24 ягодами ожини

5 Скільки зелених і жовтих бляшанок має збити Ніна, щоб отримати 52 очки?

Зелена бляшанка — 10 очок.
Жовта бляшанка — 1 очко.

Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ ПЕРШОЇ СОТНІ

У таблиці першої сотні є певні закономірності. Пригадай і назви їх.

	- 10	
- 1	25	+ 1
34	35	36
	45	
	+ 10	

1-й десяток →	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2-й десяток →	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3-й десяток →	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
4-й десяток →	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
5-й десяток →	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
6-й десяток →	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
7-й десяток →	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
8-й десяток →	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
9-й десяток →	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
10-й десяток →	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- 1 «Покрокуй» таблицею першої сотні. Стартуй від заданого числа і назви число на фініші.

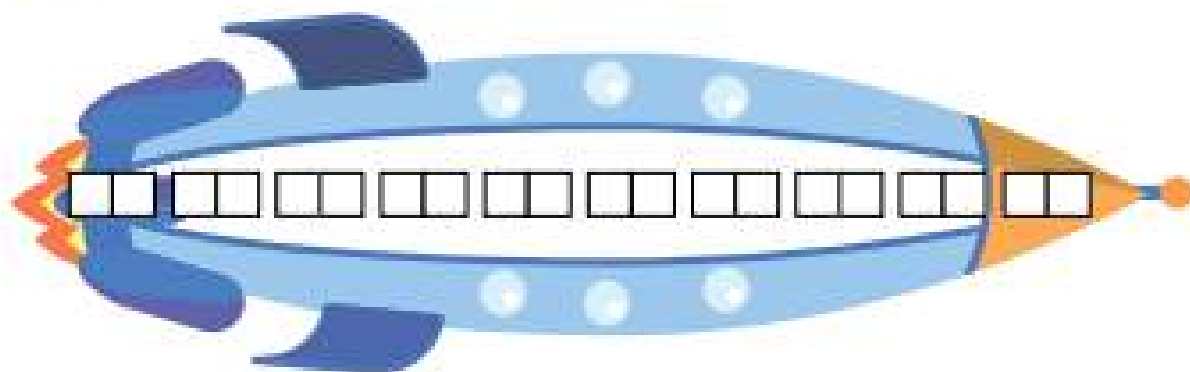
22	↑	→	↑	→	↓	→	↓	→	↓	↓	←	←	→	?
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Старт

Фініш

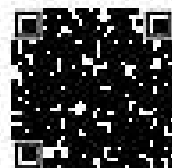
- 2 * Об'єднайтеся у пари. Закодуйте шлях до будь-якого числа у таблиці першої сотні. Обміняйтеся кодами, пройдіть заданий маршрут і запишіть число.

- 3 Запиши в зошиті числа 3-го десятка.

- 4 Назви числа, на 1 менше за подані: 15, 37, 54, 89, 96.

- 5 Назви числа, на 10 більші за подані: 4, 27, 43, 61, 90.

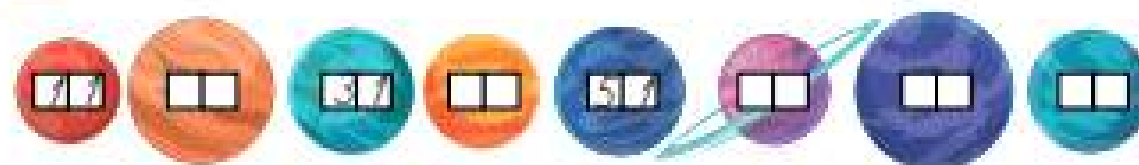

Роздрукуй і виконай завдання.

- 1 Усно продовжи послідовності.

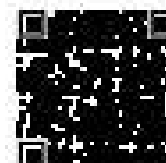
- 2 Визнач пропущені числа. Запиши послідовність у зошиті.

- 3 Визнач закономірності і запиши послідовності в зошиті.

Роздрукуй і виконай завдання.

1 Запиши у зошиті числа цифрами.

чотирнадцять

сорок п'ять

тридцять шість

двадцять дев'ять

сімдесят сім

шістдесят вісім

п'ятдесят два

дев'яносто сім

2 Під час подорожі Ангеліна лічила автомобілі. Обчисли значення виразів і назви правильну кількість автомобілів різного кольору.

Ангеліна побачила три/тринадцять зелених автомобілів, тринадцять/п'ятнадцять жовтих автомобілів, двадцять п'ять/двадцять три синіх автомобілів і тридцять п'ять/тридцять червоних автомобілів.

$$5 + 8$$

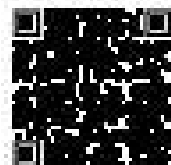
$$7 + 8$$

$$15 + 8$$

$$15 + 15$$

Роздрукуй і виконай завдання.

Завжди більше те число, в якого більше десятків: $78 > 58$.

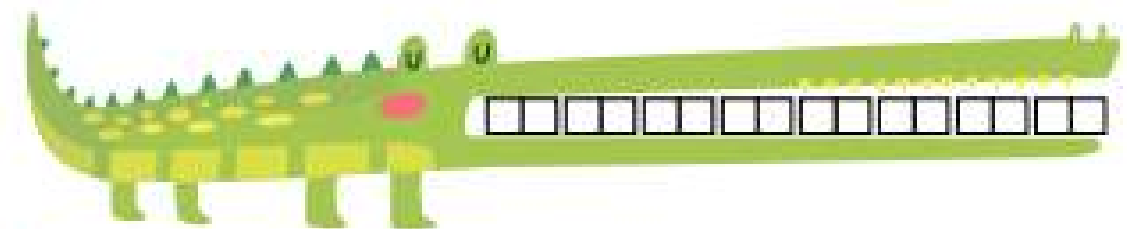
Якщо кількість десятків однакова, то більше те число, в якого більше одиниць: $56 < 59$.

Числа з однаковою кількістю десятків і одиниць рівні: $42 = 42$.

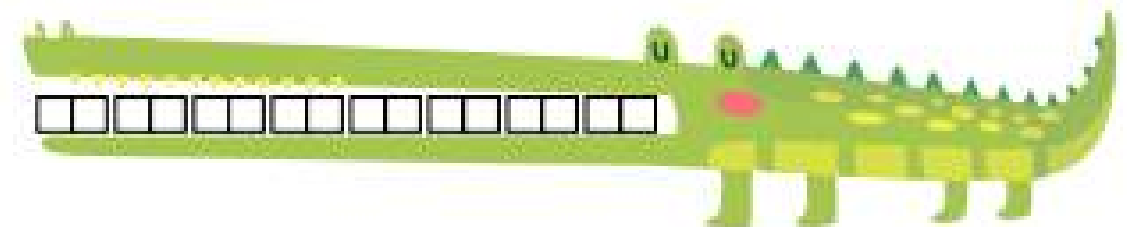
1 Запиши пари чисел у зошиті. У кожному числі обведи десятки червоним кольором, а одиниці — синім. Постав відповідний знак: $<$, $>$, $=$.

$$44 < 54 \quad 87 \bigcirc 78 \quad 36 \bigcirc 36 \quad 46 \bigcirc 56 \quad 81 \bigcirc 91$$

2 Запиши в зошиті числа від найменшого до найбільшого: 61, 43, 52, 99, 32, 45, 19, 90.

3 Запиши в зошиті числа від найбільшого до найменшого: 76, 28, 65, 39, 93, 81, 19, 43.

4 Запиши пари чисел, змодельуй і порівняй їх.

$42 \bigcirc 24$

$30 \bigcirc 20$

$61 \bigcirc 61$

$54 \bigcirc 59$

5 Випиши у зошит правильні нерівності.

$25 > 34$

$70 > 65$

$90 < 99$

$51 < 50$

6 * Запиши пропущені числа, щоб рівності або нерівності були правильними.

$\square > 78$

$\square > 36$

$\square < 28$

$\square = 42$

7 * Порівняй числа.

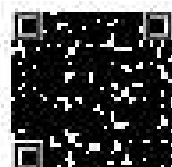
$15 > 25, \text{ на } 10$

$54 \bigcirc 67, \text{ на } \underline{\hspace{1cm}}$

$81 \bigcirc 36, \text{ на } \underline{\hspace{1cm}}$

$25 \bigcirc 52, \text{ на } \underline{\hspace{1cm}}$

$72 \bigcirc 33, \text{ на } \underline{\hspace{1cm}}$

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

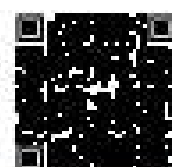
ДОДАВАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ схема;
- ✓ округлення.

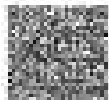
Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ усно додавати двоцифрові числа без переходу через розряд за допомогою різних прийомів;
- ✓ додавати двоцифрові числа частинами, за допомогою схем та округлення;
- ✓ письмово додавати двоцифрові числа з переходом через розряд.

ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ ТАБЛИЦІ ПЕРШОЇ СОТНІ

Щоб усно додавати числа за допомогою таблиці першої сотні, наприклад, знайти значення виразу $27 + 25$, роби так:

1. Знайди в таблиці перший доданок.
2. Розклади другий доданок на розрядні доданки: $20 + 5$.
3. Відлічи вниз стільки клітинок, скільки є десятків у другому доданку (2).
4. Відлічи вправо стільки клітинок, скільки в другому доданку одиниць (5). Якщо потрібно, перейди на наступний рядок.

$27 + 25$ → відлічи вправо
↓
відлічи вниз

$$27 + 25 = 52$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- 1 Знайди значення виразів за допомогою таблиці першої сотні, що на попередній сторінці.

$$14 + 27$$

$$39 + 22$$

$$47 + 28$$

$$39 + 17$$

$$68 + 25$$

$$63 + 19$$

- 2 Діти знайшли значення виразів на додавання за допомогою таблиці першої сотні. Прокоментуй послідовність своїх дій. Запиши рівності у зошиті та обведи відповідним кольором.

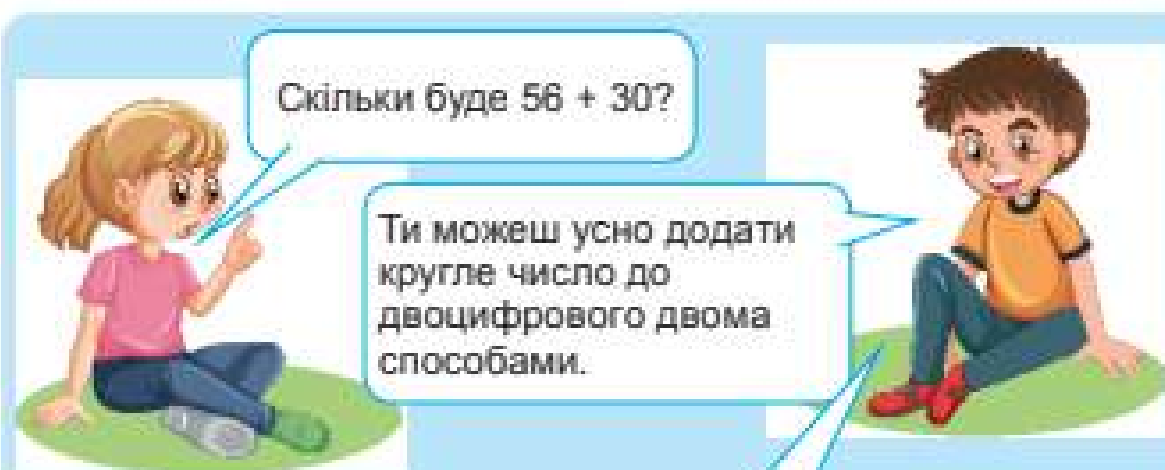
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- 3 Розв'яжи задачу. Значення виразу знайди за допомогою таблиці першої сотні.

У 2-А класі навчається 29 учнів, а в 2-Б — 27 учнів. Скільки всього учнів навчається в двох класах?

ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ І КРУГЛИХ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

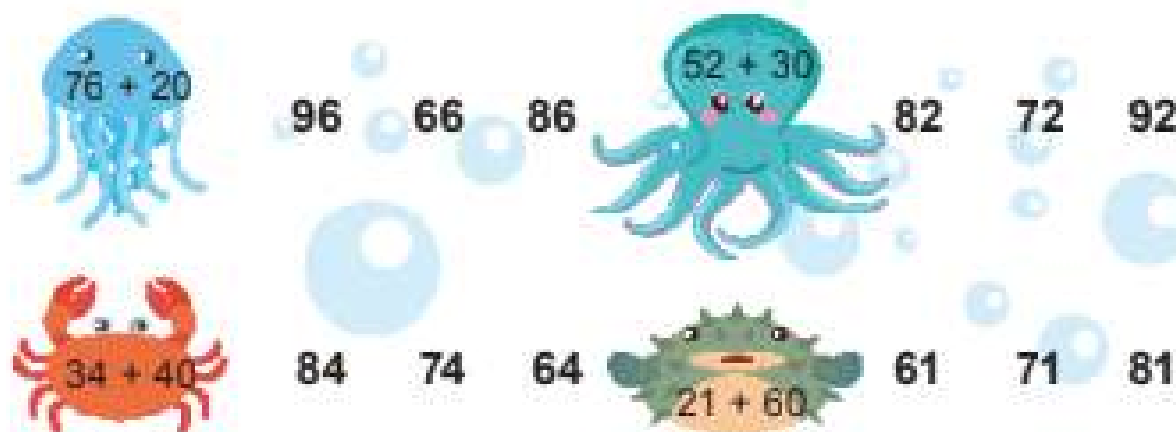
1. Полічи десятками в прямому порядку: 56... 66, 76, 86.
Отже, $56 + 30 = 86$.
2. Додай десятки, а потім до їх суми додай одиниці:
 $50 + 30 = 80$
 $80 + 6 = 86$

- 1** Установи закономірність і продовж послідовності у зошиті.

5. 15. 25.

2. 22. 42.

- 2** Обери числа, які будуть відповідями до запропонованих виразів.

- 3 Побудуй у зошиті таблицю за зразком і доповни її.

Доданок	54	36	15	73	84	48
Доданок	20	20	40	20	10	20
Сума						

- 4 На галявині висадили 36 дубів, а кленів на 20 більше. Скільки кленів висадили на галявині?
- 5 * Розшифруй математичний ребус.

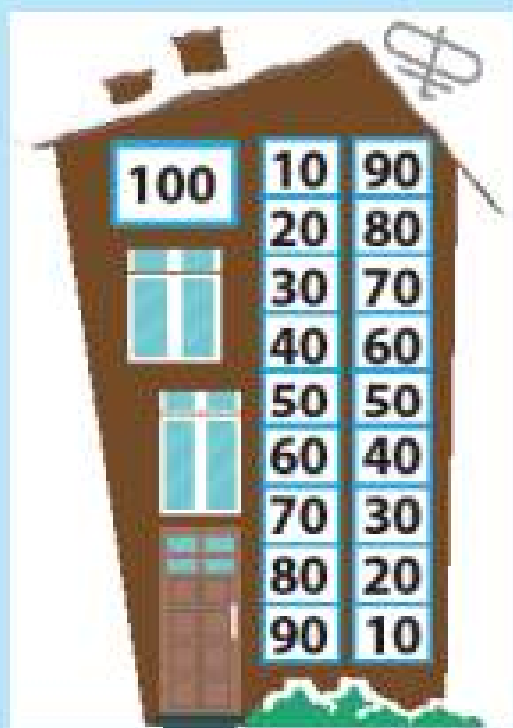
 + = 43
 + = 40
 + = 53
 + + = ?

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАД ЧИСЛА 100

$$\begin{aligned} 10 + 90 &= 100 \\ 20 + 80 &= 100 \\ 30 + 70 &= 100 \\ 40 + 60 &= 100 \\ 50 + 50 &= 100 \\ 60 + 40 &= 100 \\ 70 + 30 &= 100 \\ 80 + 20 &= 100 \\ 90 + 10 &= 100 \end{aligned}$$

- 1 Доповни кожне число до 100. Знайди пари чисел і запиши за зразком:
 $90 + 10 = 100$.

90	90	80	70	40	80	40	70	50
60	60	10	50	20	20	30	30	10

- 2 Назви число, яке доповнить подане до 100.

100		
30		
70	60	80

100		
80		
10	20	40

100		
60		
30	40	50

- 2 У Ніки є велика колекція наліпок. Вона посортувала їх.
 Назви пропущені числа, щоб вийшло по 100 наліпок.

У Ніки є 100 наліпок з наземним транспортом:

70 з автомобілями та 30 з мотоциклами.

100 наліпок з повітряним транспортом:

50 з літаками та ... з гелікоптерами.

100 наліпок з домашніми улюбленцями:

60 з котиками та ... з собачками.

100 наліпок з тваринами:

20 з птахами та ... з рибами.

100 наліпок з казковими героями:

80 з принцесами та ... з єдинорогами.

- 3 * Об'єднайтеся у пари. Складіть задачі про наліпки на основі попереднього завдання. Розв'яжіть задачі одне одного у зошиті.

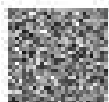
- 4 * За коротким записом склади і розв'яжи задачу.

Було — ?
 Витратили — 80 грн
 Залишилося — 20 грн

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ДО ДВОЦИФРОВОГО ЧАСТИНАМИ

Розклади одноцифрове число на частини, щоб додати його до двоцифрового. Перша частина доповнить двоцифрове число до наступного десятка, а другу буде зручно додавати до круглого числа.

Змодельуй вираз у десяткових рамках.

$$16 + 9$$

Заповни наступний десяток. Доповни рожевими кружечками неповну десяткову рамку, розклавши другий доданок на частини.

$$16 + 9 = 25$$

$$16 + 4 + 5 = 20 + 5 = 25$$

Утворилося 2 десятки та 5 одиниць.

$$16 + 9 = 25$$

1 В зошиті виконай додавання частинами відповідно до десяткових рамок.

$$15 + 8$$

$$27 + 7$$

2 Змодельуй вирази у зошиті на десяткових рамках. Виконай додавання частинами.

$$12 + 9$$

$$25 + 8$$

$$44 + 8$$

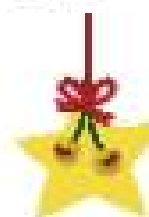
$$29 + 6$$

3 Розв'яжи задачі в зошиті за допомогою десяткових рамок.

Оксана зіпнула 28 сніжок, а потім ще 9. Скільки всього сніжок зіпнула Оксана?

Для новорічної гірлянди Олег вирізав 34 сніжинки, а зірочок — на 7 більше. Скільки зірочок вирізав Олег?

Роздрукуй і виконай завдання.

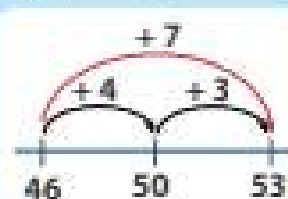
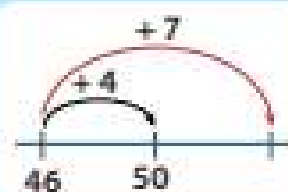
ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ДО ДВОЦИФРОВОГО ЗА ДОПОМОГОЮ СХЕМИ

Використовуй схеми з зображенням того, що важливо для знаходження значення виразів.

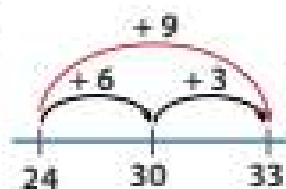
Щоб додати 46 і 7:

- розклади другий доданок на частини:
 $46 + 7 = 46 + 4 + 3$;
- додай першу частину:
 $46 + 4 = 50$;
- до отриманої суми додай другу частину:
 $50 + 3 = 53$.

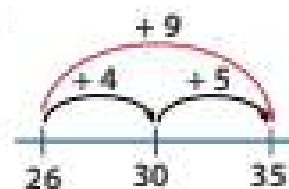

- 1 Якою буквою позначено схему, яка моделює вираз $24 + 9$? Запиши значення цього виразу в зошиті.

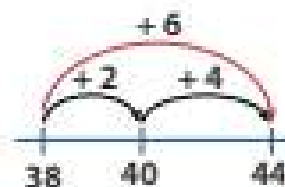
А

Б

- 2 Назви рівність, зображену на схемі.

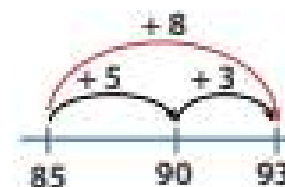
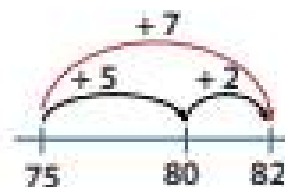
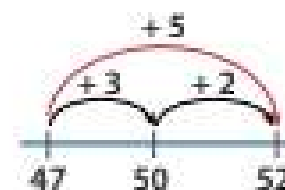
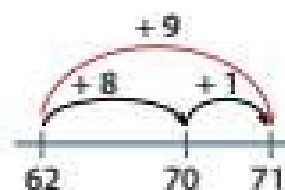

$$38 + 4 = 42$$

$$38 + 6 = 44$$

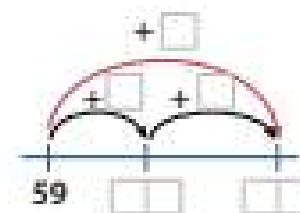
$$38 + 2 = 40$$

- 3 Склади і запиши рівності за допомогою схем.

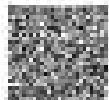
- 4 Створи схему та розв'яжи задачу в зошиті.

У Назара було 59 гривень. Він знайшов ще 5 гривень. Скільки грошей стало в Назара?

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ РОЗРЯДНИХ ДОДАНКІВ

«Як буде $37 + 25$?

Ти можеш усно додати
ці два числа двома
способами.

1. Додай десятки:

$$30 + 20 = 50$$

Додай одиниці:

$$7 + 5 = 7 + 3 + 2 = 12$$

Додай десятки та одиниці:

$$50 + 12 = 50 + 10 + 2 = 62$$

2. Додай десятки другого

доданка до першого:

$$37 + 20 = 57$$

До отриманої суми додай
одиниці:

$$57 + 5 = 57 + 3 + 2 = 62$$

- 1 Знайди значення виразів у зошиті двома способами за планом.
Який спосіб тобі сподобався більше? Чому?

1 спосіб

$$15 + 36$$

1. Додай десятки.

2. Додай одиниці.

3. Додай десятки та одиниці.

2 спосіб

$$24 + 47$$

1. Додай десятки другого доданка

до першого.

2. До отриманої суми додай одиниці.

- 2 Запиши вираз і суму за зразком.

$$30 + 9 = 39$$

$$50 + 6 = 56$$

$$39 + 56 = 95$$

$$40 + 8 = \square\square$$

$$30 + 7 = \square\square$$

$$\square\square + \square\square = \square\square$$

$$50 + 2 = \square\square$$

$$20 + 9 = \square\square$$

$$\square\square + \square\square = \square\square$$

$$30 + 3 = \square\square$$

$$30 + 8 = \square\square$$

$$\square\square + \square\square = \square\square$$

$$20 + 7 = \square\square$$

$$40 + 6 = \square\square$$

$$\square\square + \square\square = \square\square$$

- 3 Розклади числа на розрядні доданки і знайди значення виразів.

$$43 + 54 = 97$$

$$40 + 3$$

$$+ \quad +$$

$$50 + 4$$

$$25 + 51$$

$$66 + 13$$

$$72 + 27$$

$$46 + 22$$

$$61 + 24$$

$$15 + 62$$

- 4 Розв'яжи задачі. Знайди значення виразу для розв'язання за допомогою розрядних доданків.

У Славка на дні народження було 17 зелених повітряних кульок і 16 фіолетових. Скільки всього кульок було на дні народження?

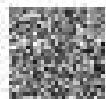

Коли з паркінгу виїхало 19 автомобілів, то в ньому залишилось ще 24 автомобілі. Скільки автомобілів було у паркінгу спочатку?

Роздрукуй і виконай завдання.

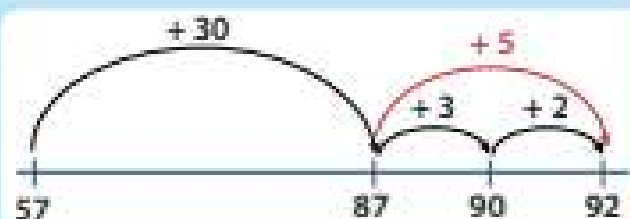
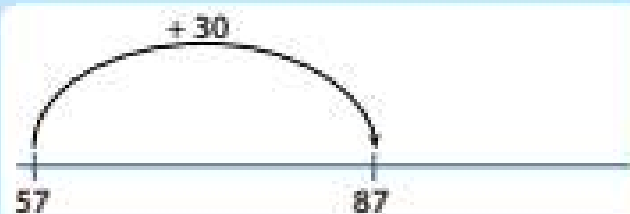

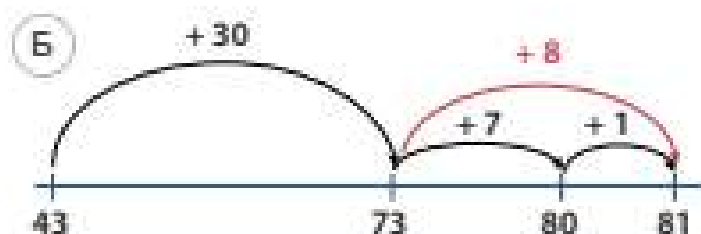
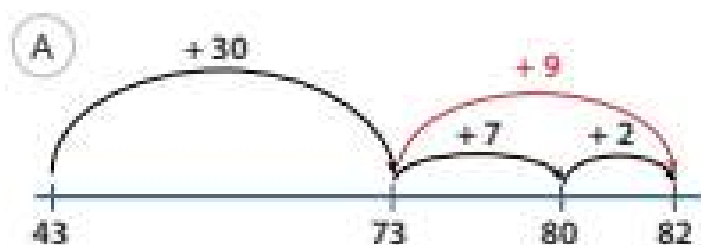
ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ СХЕМИ

Щоб додати 57 і 35:

- розклади менший доданок на десятки та одиниці:
 $57 + 35 = 57 + 30 + 5$;
- додай 3 десятки до 57, $57 + 30 = 87$;
- до отриманої суми додай одиниці, розклавши їх на частини:
 $87 + 5 = 87 + 3 + 2 = 92$.

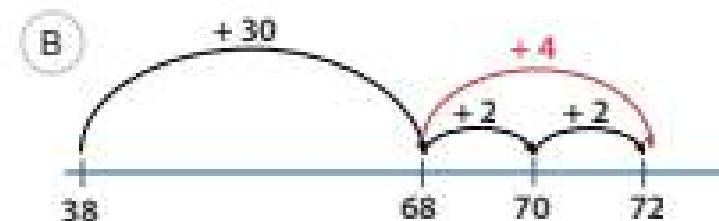
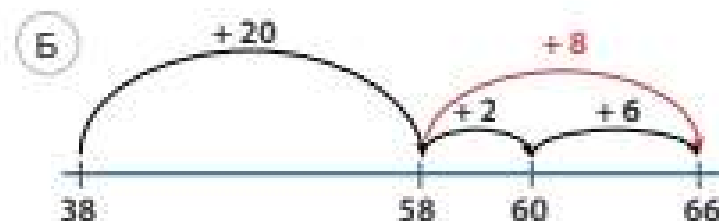
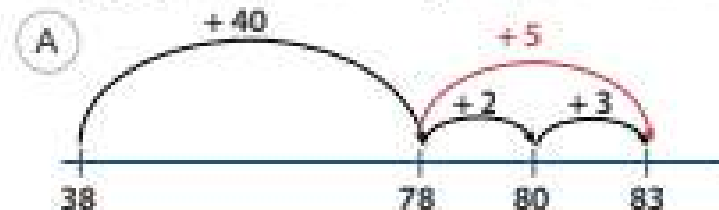
- 1 На якій схемі змодельовано вираз $43 + 39$? Знайди значення цього виразу в зошиті.

92

- 2 Установи відповідність між схемами та виразами. Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни.

А	Б	В
3		

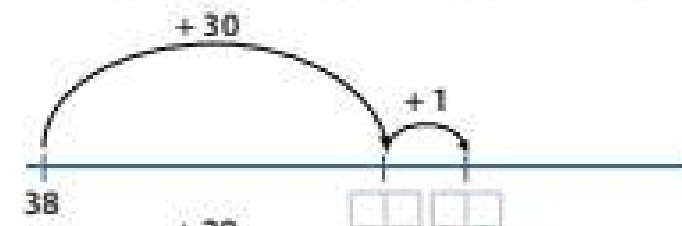

1 $38 + 28$

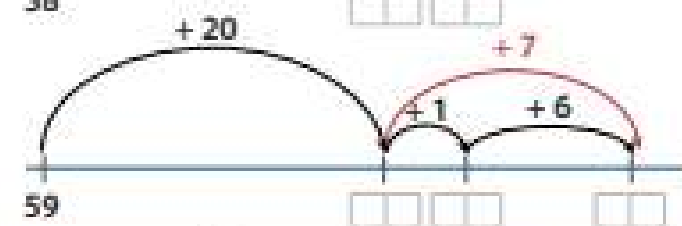
2 $38 + 34$

3 $38 + 45$

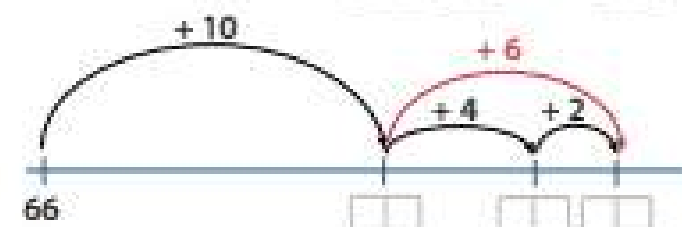
- 3 Знайди значення поданих виразів за допомогою схем.

$38 + 31$

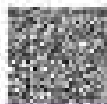

$59 + 27$

$66 + 16$

93

ОКРУГЛЕННЯ ЧИСЕЛ

Округлення — це заміна числа на найближче кругле число.

Щоб округлити число, уяви його на числовій прямій. Наприклад, числа 22 і 27. Число 22 ближче до 20, а число 27 — до 30. Тому округлюємо їх до 20 і 30 відповідно.

Якщо потрібно округлити число, яке розташоване на рівній відстані між двома круглими числами, округлюємо його до більшого десятка.

1 Округли числа в зошиті числа до найближчого десятка.

$56 \rightarrow 60$

$31 \rightarrow \square$

$18 \rightarrow \square$

$43 \rightarrow \square$

$12 \rightarrow \square$

$27 \rightarrow \square$

$35 \rightarrow \square$

$67 \rightarrow \square$

$48 \rightarrow \square$

$61 \rightarrow \square$

$73 \rightarrow \square$

$86 \rightarrow \square$

$79 \rightarrow \square$

$84 \rightarrow \square$

$24 \rightarrow \square$

$52 \rightarrow \square$

2 Установи відповідність для округлення чисел між ракетами та планетами. Побудуй у зошиті таблицю і заповни.

А	Б	В	Г	Г	Д

3 Побудуй числову пряму, познач на ній число та найближче до нього кругле число.

Роздрукуй і виконай завдання.

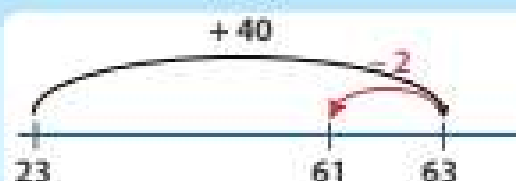
ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ОКРУГЛЕННЯМ ДО БІЛЬШОГО ЧИСЛА

Щоб знайти значення виразу за допомогою округлення:

- округли другий доданок і додай до першого:
 $23 + 40 = 63$;
- визнач, скільки одиниць додалося для округлення та відними їх від отриманої суми:
 $63 - 2 = 61$.

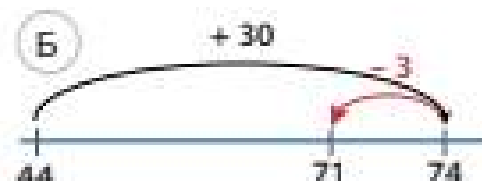
Отже, $23 + 38 = 61$.

$$23 + 38 = \boxed{}$$

- 1 Установи відповідність між схемами та виразами. Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни.

А	Б	В

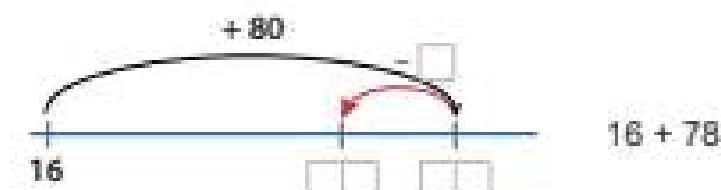
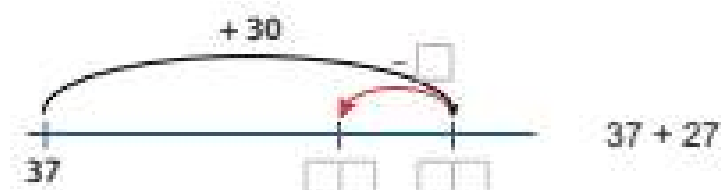
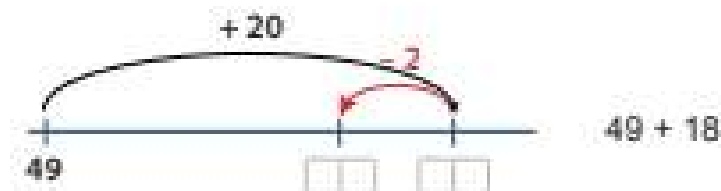

1 $44 + 18$

2 $44 + 36$

3 $44 + 27$

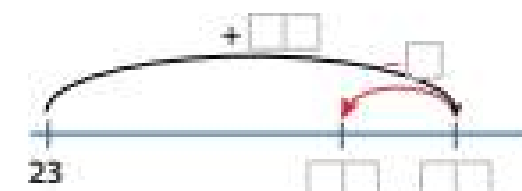
- 2 Доповни схеми та знайди значення виразів у зошиті.

- 3 Розв'яжи задачу в зошиті за допомогою округлення. Доповни схему та розкажи, як ти міркуєш.

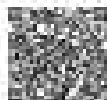
Діти 2-А класу придбали 23 кг корму для притулку з тваринами, а діти 2-Б класу — 18 кг корму. Скільки всього кілограмів корму придбали діти?

$$\left. \begin{array}{l} 2\text{-А} — 23 \text{ кг} \\ 2\text{-Б} — 18 \text{ кг} \end{array} \right\} ?$$

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОДАВАННЯ ТРЬОХ І БІЛЬШЕ ЧИСЕЛ

При усному додаванні трьох і більше чисел використовуй переставний закон додавання.

Шукай числа, сума яких є круглим числом.
Додай числа, що утворилися.

$$23 + 16 + 7 + 14 = 30 + 30 = 60$$

- 1 Доповни у зошиті рівності за зразком. Прокоментуй послідовність своїх дій.

$$24 + 12 + 6 = 30 + 12 = 42$$

$$17 + 5 + 3 = 20 + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$11 + 4 + 9 = \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$25 + 7 + 5 = \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$38 + 6 + 2 = \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

- 2 * Діти влаштували змагання зі стрибків на скакалці. За зразком порухуй у зошиті загальну кількість стрибків для кожної дитини. Підкресли імена переможців.

Ігор

Катя

Настя

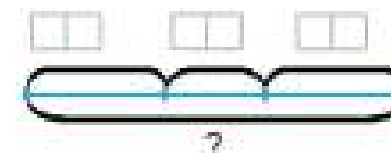
Артем

	Ігор	Катя	Настя	Артем
1 спроба	7	24	23	12
2 спроба	9	12	7	16
3 спроба	11	8	25	14
4 спроба	13	6	5	18

Ігор: $7 + 13 + 11 + 9 = 20 + 20 =$

- 3 Доповни схему або короткий запис задачі та розв'яжи їх у зошиті.

У перший день Андрій прочитав 15 сторінок книжки, у другий — 13, у третій — 17. Скільки всього сторінок прочитав Андрій за 3 дні?

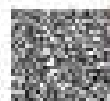
Марина зібрала 21 наліпку з автомобілями, 13 — з мотоциклами, 19 — з літаками та 17 — з катерами. Скільки всього наліпок зібрала Марина?

Авт. — н.
М. — н.
Л. — н.
К. — н. } ?

Роздрукуй і виконай завдання.

ПИСЬМОВЕ ДОДАВАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ ДО ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

При додаванні двох круглих чисел додаємо тільки десятки.

$$\begin{array}{r} 50 \\ + 30 \\ \hline 80 \end{array}$$

Змінюється лише кількість десятків

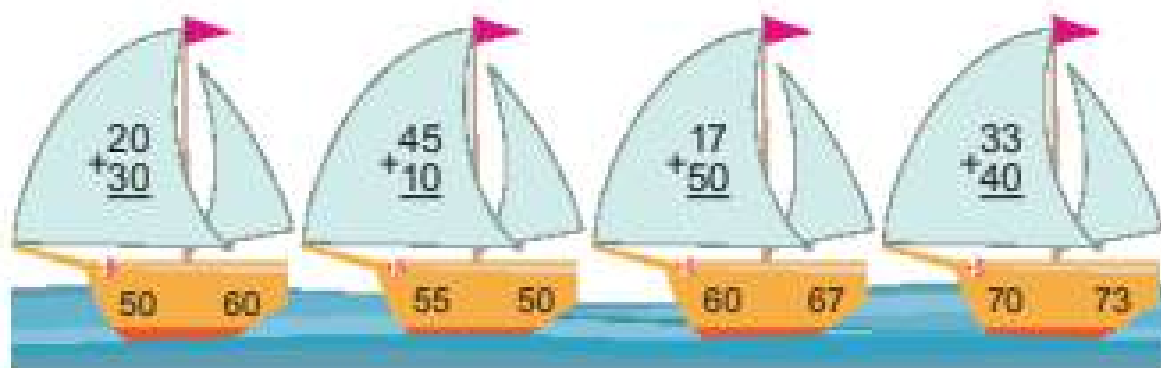

При додаванні круглого числа до будь-якого двоцифрового числа одиниці залишаються без змін. Додаємо тільки десятки.

$$\begin{array}{r} 59 \\ + 30 \\ \hline 89 \end{array}$$

Змінюється лише кількість десятків

1 Назви правильну відповідь.

2 Знайди значення виразів. Запиши у зошит ті, в яких сума — парне число.

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 50 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ + 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 70 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 33 \\ + 50 \\ \hline \end{array}$$

3 Емма обчислила значення виразів, але припустилась помилок. Випиши вирази з помилками та обчисли їх правильно.

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 58 \\ \hline 98 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 57 \\ \hline 70 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 27 \\ \hline 17 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ + 10 \\ \hline 92 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 35 \\ + 30 \\ \hline 65 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 50 \\ \hline 79 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 79 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 88 \\ \hline 100 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 77 \\ \hline 97 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 45 \\ \hline 85 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ + 39 \\ \hline 97 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 67 \\ \hline 77 \end{array}$$

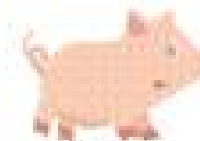
4 Розв'яжи задачу. Дію виконай письмово.

У фермерському господарстві є 37 телят, а козенят на 20 більше. Скільки козенят є у фермерському господарстві?

5 Яка маса поросятка і телятка разом? Обчисли масу ягнятка і телятка.

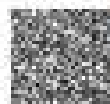
10 кг

30 кг

Роздрукуй і виконай завдання.

ПИСЬМОВЕ ДОДАВАННЯ ДО ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ БЕЗ ПЕРЕХОДУ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

При додаванні одноцифрового числа до двоцифрового додаємо тільки одиниці. Десятки залишаються без змін.

$$\begin{array}{r} + 5 \overline{) 4} \\ 5 \overline{) 5} \end{array}$$

Змінюється лише кількість одиниць

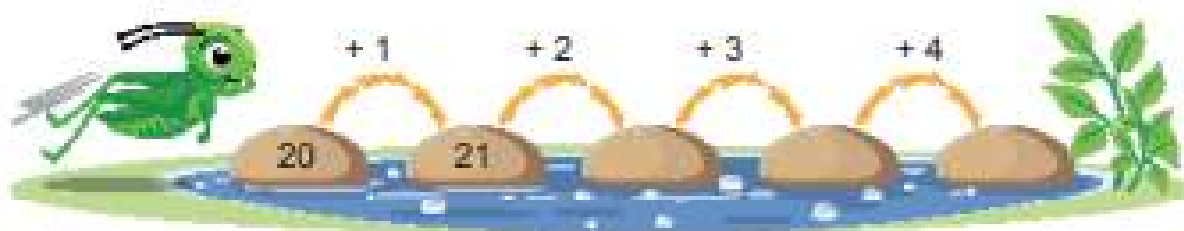

При додаванні двох двоцифрових чисел спочатку додаємо одиниці, а потім — десятки.

$$\begin{array}{r} + 6 \overline{) 2} \\ 1 \overline{) 2} \\ 7 \overline{) 4} \end{array}$$

Змінюється кількість одиниць і десятків

1 Виконай завдання у зошиті за зразком.

$$\begin{array}{r} + 20 \overline{) 21} \\ 21 \end{array}$$

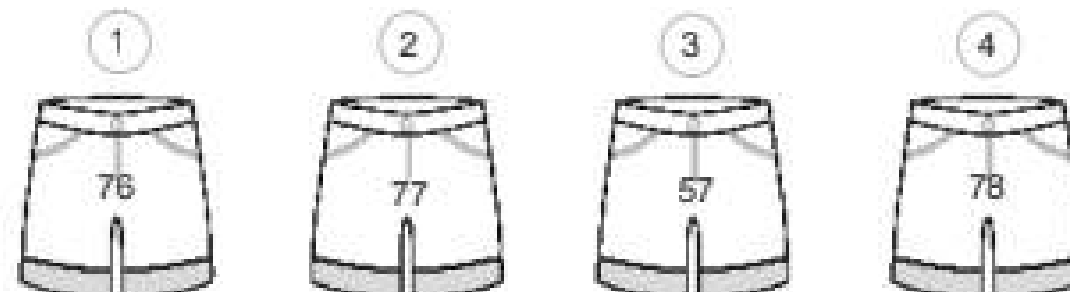
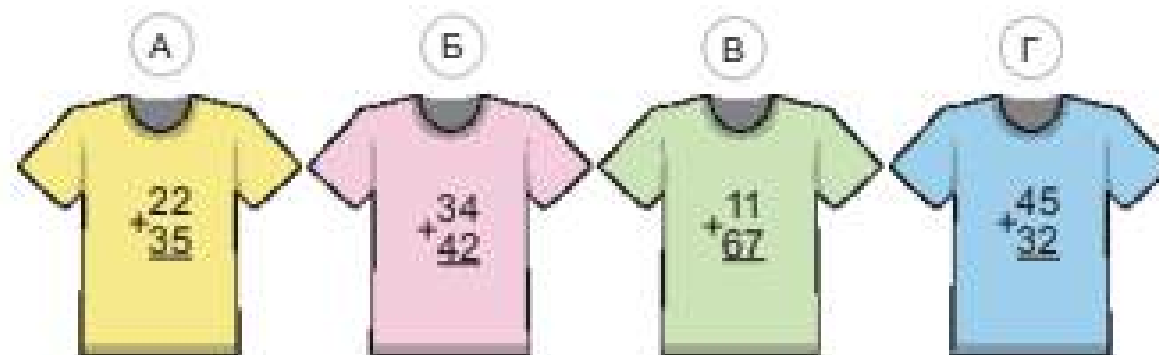
$$\begin{array}{r} + 21 \overline{) 22} \\ 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \overline{) } \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + \overline{) } \\ \end{array}$$

2 Установи відповідність між виразами та відповідями. Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни її.

А	Б	В	Г

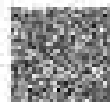
3 Розв'яжи задачу. Дію виконай письмово.
Довжина ящірки 28 см, а змія на 31 см довша. Яка довжина змії?

Ящ. — 28 см
Зм. — ?, на 31 см довша

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗУМІННЯ ДОДАВАННЯ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

Коли ми додаємо з переходом через розряд, то одиниці другого доданка додаємо частинами. Перша частина доповнить перший доданок до наступного десятка, а другу буде зручно додати до круглого числа.

$$33 + 9 = 33 + 7 + 2 = 40 + 2 = 42$$

1 Випиши вирази на додавання з переходом через розряд.

$17 + 1$

$49 + 3$

$35 + 6$

$23 + 4$

$65 + 3$

$46 + 9$

2 Число 52 — це 5 десятків і 2 одиниці. За допомогою ватних паличок досліди, який з наведених варіантів теж є числом 52.

Назви цей варіант.

3 десятки та 12 одиниць

4 десятки та 12 одиниць

2 десятки та 8 одиниць

4 десятки та 10 одиниць

3 Число 65 — це 6 десятків і 5 одиниць. За допомогою ватних паличок досліди, який з наведених варіантів теж є числом 65.

Назви цей варіант.

4 десятки та 15 одиниць

3 десятки та 5 одиниць

5 десятків та 15 одиниць

2 десятки та 5 одиниць

ПИСЬМОВЕ ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ДО ДВОЦИФРОВОГО З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

Як додати одноцифрове число до двоцифрового з переходом через розряд, наприклад $38 + 4$?

Запиши вираз у стовпчик.

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.

Додай одиниці: $8 + 4 = 12$.

$$\begin{array}{r} 38 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.

Розклади 12 на розряди. Запиши 2 під одиницями, а 1 десяток над десятками.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 38 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.

Додай десятки: $1 + 3 = 4$.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 38 \\ + 4 \\ \hline 42 \end{array}$$

Дес.	Од.

- 1 Змодельуй вирази ватними паличками. Запиши рівності в стовпчик у зошиті.

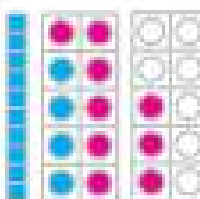
$$\begin{array}{r} 18 \\ + 15 \\ \hline 33 \end{array}$$

$18 + 7$
 $38 + 9$
 $32 + 9$
 $57 + 4$
 $25 + 6$

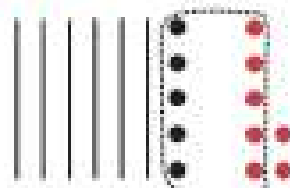
- 2 Змодельуй одиниці другого доданка на десятковій рамці. Полічи загальну кількість десятків та одиниць. Запиши рівність у стовпчик.

$$\begin{array}{r} 14 \\ + 9 \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \\ + 62 \\ \hline 124 \end{array}$$

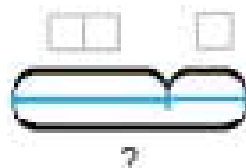
- 3 * Софія змодельовала вираз. Запиши цей вираз у зошиті в стовпчик та знайди його значення.

- 4 Доповни схему та короткий запис задачі. Розв'яжи задачу в зошиті.

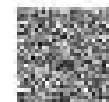
У Михайлика вдома було 37 ялинкових іграшок. Його мама купила ще 8. Скільки всього іграшок стало в Михайлика?

Було — ігр.
Купили — ігр.
Стало — ?

Роздрукуй і виконай завдання.

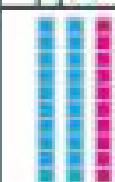
ПИСЬМОВЕ ДОДАВАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

Як додати двоцифрові числа з переходом через розряд, наприклад $28 + 14$?

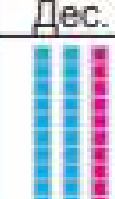
Запиши вираз у стовпчик.

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.
	

Додай одиниці: $8 + 4 = 12$.

$$\begin{array}{r} 28 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.
	

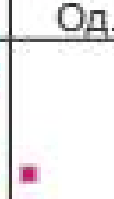
Розклади 12 на розряди. Запиши 2 під одиницями, а 1 десяток над десятками.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 28 \\ + 14 \\ \hline 12 \end{array}$$

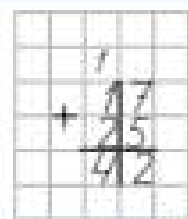
Дес.	Од.
	

Додай десятки: $1 + 2 + 1 = 4$.

$$\begin{array}{r} 1 \\ 28 \\ + 14 \\ \hline 42 \end{array}$$

Дес.	Од.
	

- 1 Змодельуй вирази за допомогою ватних паличок. Запиши рівності у зошиті.

$12 + 19$

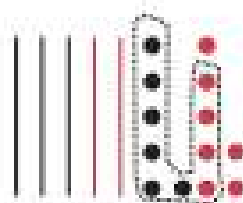
$27 + 46$

$17 + 44$

$59 + 39$

$54 + 37$

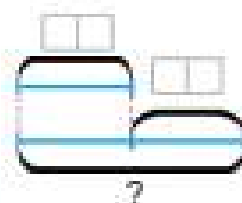
$22 + 39$

- 2 * Назар змодельював вираз. Запиши цей вираз у зошиті в стовпчик та знайди його значення.

- 3 Доповни схему та короткий запис задачі. Розв'яжи задачу.

На полонині паслося 38 корів, а овець — на 34 більше. Скільки овець паслося на полонині?

К. —
Ов. — ?, на більше

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ зменшуване;
- ✓ від'ємник;
- ✓ різниця.

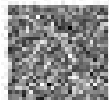
Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ усно віднімати двоцифрові числа без переходу через розряд за допомогою різних прийомів;
- ✓ віднімати двоцифрові числа частинами за допомогою десяткової рамки, схеми, шляхом округлення;
- ✓ письмово віднімати двоцифрові числа з переходом через розряд.

ВІДНІМАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ТАБЛИЦІ ПЕРШОЇ СОТНІ

відлічи вгору
47 – 29
відлічи вліво

Щоб усно віднімати числа за допомогою таблиці першої сотні, наприклад, знайти значення виразу $47 - 29$, роби так:

1. Знайди в таблиці зменшуване.
2. Розклади від'ємник на розрядні доданки: $20 + 9$.
3. Відлічи вгору стільки клітинок, скільки десятків у від'ємнику.
4. Відлічи вліво стільки клітинок, скільки одиниць у від'ємнику. Якщо потрібно, перейди в попередній рядок.

$$47 - 29 = 18$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- 1 Знайди та запиши значення виразів у зошиті за допомогою таблиці першої сотні.

$$94 - 27$$

$$57 - 28$$

$$64 - 36$$

$$83 - 28$$

$$49 - 17$$

$$73 - 49$$

- 2 Діти знайшли значення виразів за допомогою таблиці першої сотні. Запиши рівності у зошиті та обведи відповідним кольором.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

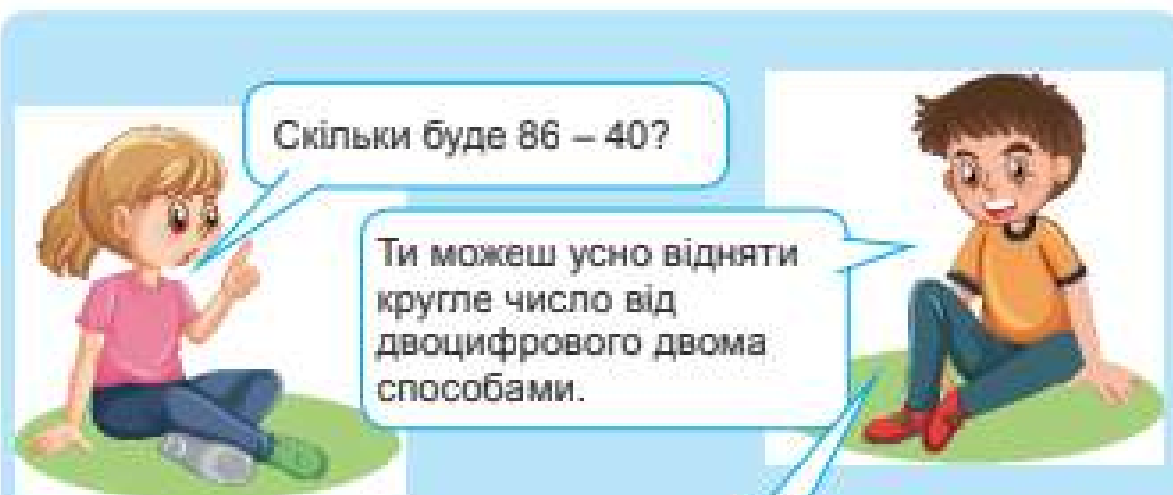

- 3 У третіх класах навчається 79 учнів, а в других — 87 учнів. На скільки більше учнів навчається в других класах, ніж у третіх?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

1. Полічи десятками у зворотному порядку:
86... 76, 66, 56, 46.
Отже, $86 - 40 = 46$.
2. Спочатку відними десятки, а потім додай одиниці:
 $80 - 40 = 40 + 6 = 46$

- 1 Усно знайди значення виразів двома способами. Запиши рівності у зошиті.
Який спосіб простіший для тебе?

1 спосіб

$$34 - 20$$

$$59 - 30$$

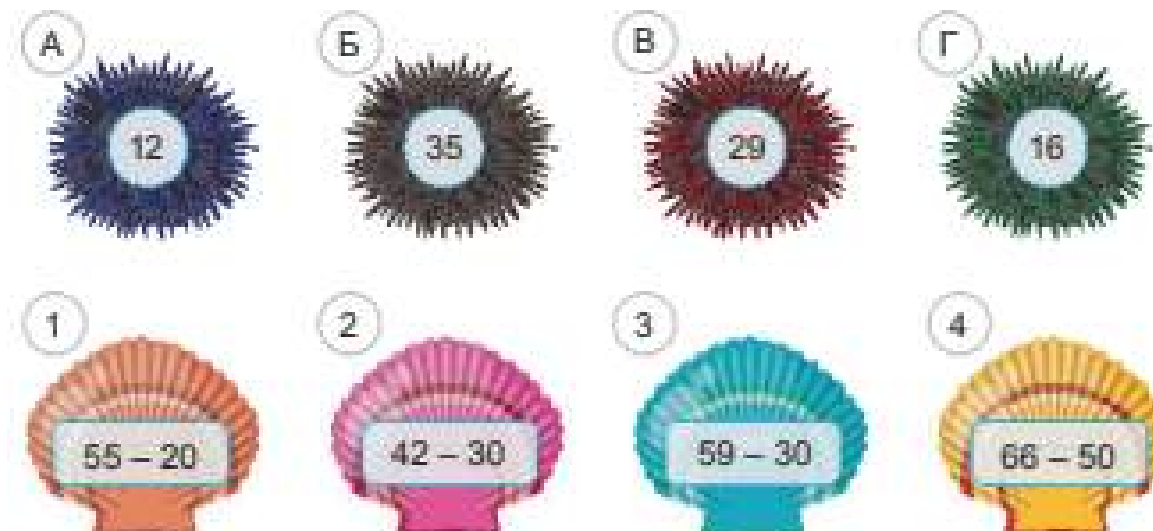
2 спосіб

$$84 - 50$$

$$62 - 40$$

- 2 Допоможи кожному морському їжанку знайти свою мушлю. Побудуй у зошиті таблицю за зразком і заповни її.

А	Б	В	Г

- 3 Знайди значення виразів у зошиті і розшифруй назву однієї з найрозумніших морських тварин.

$$д - 37 - 10 = 27$$

$$ь - 91 - 80$$

$$н - 72 - 10$$

$$е - 89 - 60$$

$$і - 85 - 40$$

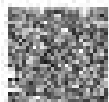
$$л - 58 - 20$$

$$ф - 66 - 40$$

27 29 38 11 26 45 62
 д ь н е і л ф

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ЧАСТИНАМИ НА ДЕСЯТКОВИХ РАМКАХ

Розклади від'ємник на дві частини.
Перша частина зменшить зменшуване до попереднього десятка.
Другу буде зручно відняти від круглого числа.

Змоделюй зменшуване на десяткових рамках.

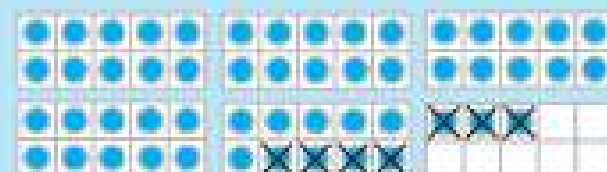
$$53 - 7 =$$

Зроби попередній десяток. Спочатку закресли 3 кружечки в неповній десятковій рамці. Потім закресли 4 кружечки, що моделюють другу частину від'ємника.

$$53 - 7 = 46$$

$$53 - 3 - 4 = 50 - 4 = 46$$

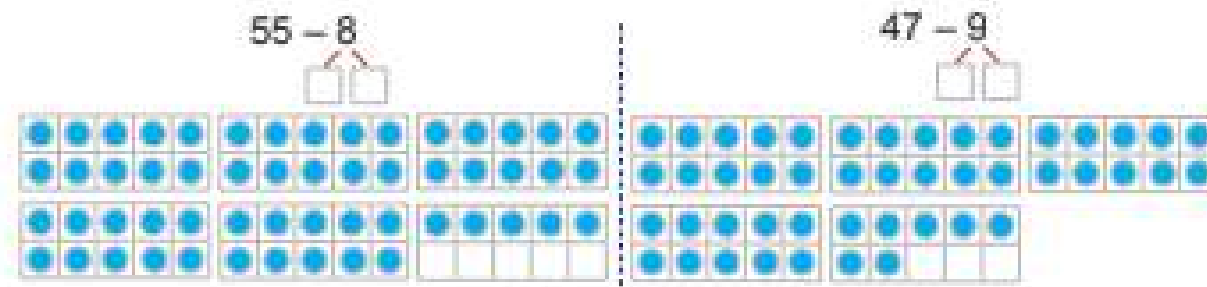

Полічи незакреслені кружечки: залишилося 4 десятки та 6 одиниць.

$$53 - 7 = 46$$

1 Доповни моделі та знайди значення виразів у зошиті.

2 Установи відповідність між виразами та моделями.
Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни її.

А	Б	В

1

А $42 - 9$

Б $45 - 8$

В $53 - 7$

1

2

3

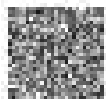
3 Створи модель і розв'яжи задачу в зошиті.

Тато з дочкою зіпили 56 вареників. 9 вареників зварили на сніданок. Скільки вареників залишилося?

Роздрукуй і виконай завдання.

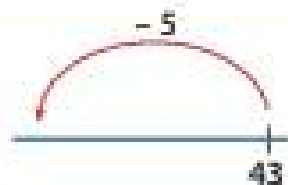
ВІДНІМАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ЗА ДОПОМОГОЮ СХЕМИ

$$43 - 5 = \square \square$$

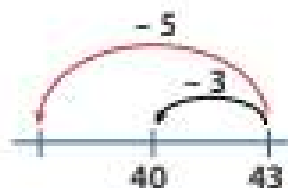

Ти можеш знайти значення виразу за допомогою схеми.

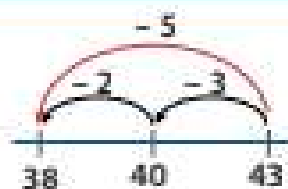
Накресли відрізок і познач зменшуване справа. Намалюй велику стрілку вліво і познач над нею від'ємник.

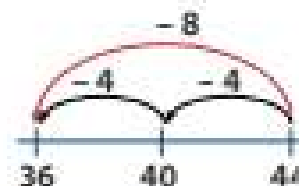
Познач на схемі найближче кругле число зліва від зменшуваного. Намалюй до нього стрілку від зменшуваного і познач різницю.

Відними другу частину від'ємника від круглого числа. Запиши результат і доповни схему.

1 Назви рівність, зображену на схемі.

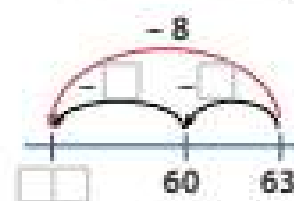

$$44 - 4 = 40$$

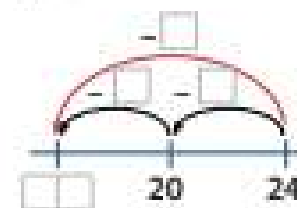
$$44 - 8 = 36$$

$$44 - 6 = 38$$

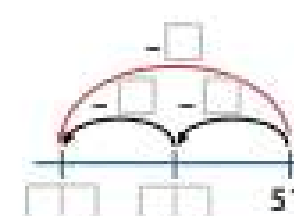
2 Доповни схеми та знайди значення виразів.

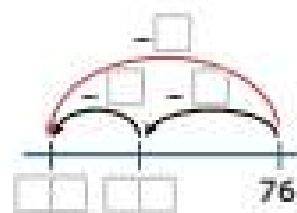
$$63 - 8$$

$$24 - 7$$

$$51 - 2$$

$$76 - 9$$

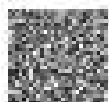
3 Побудуй у зошиті схему до задачі і розв'яжи її.

У Софійки із Сергієм було 63 ялинкові прикраси. Коли вони прикрашали ялинку, 4 прикраси розбилися. Скільки цілих ялинкових прикрас залишилося?

Роздрукуй і виконай завдання.

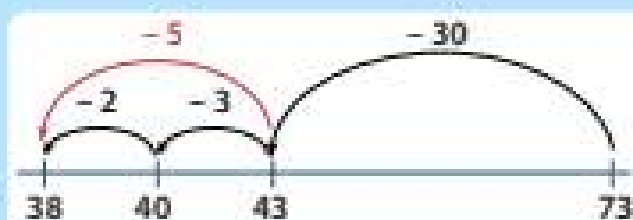
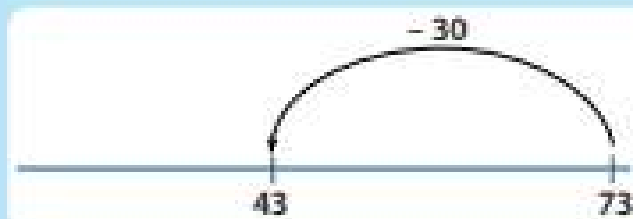

ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ СХЕМИ

Щоб знайти значення виразу $73 - 35$:

- розклади від'ємник на розрядні доданки (десятки та одиниці):
 $73 - 35 = 73 - 30 - 5$;
- від 73 відними 30;
- відними одиниці частинами:
 $43 - 5 = 43 - 3 - 2 = 38$.

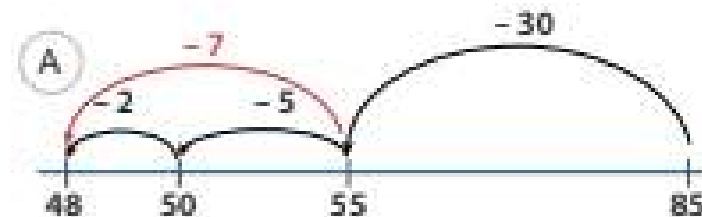
1 Яка схема моделює вираз $83 - 59$?

118

2 Установи відповідність між схемами та виразами. Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни її.

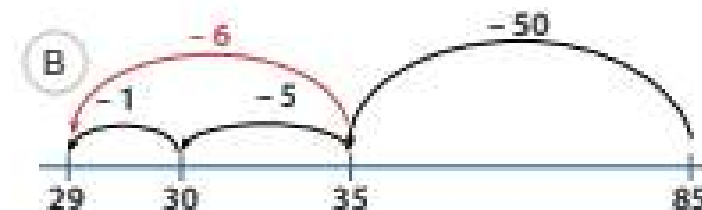
А	Б	В

1 $85 - 56$

2 $85 - 49$

3 $85 - 37$

3 Змодельюй вирази у зошиті та обчисли їх значення.

$51 - 16$

$63 - 24$

$72 - 49$

$94 - 47$

4 Розв'яжи задачу за допомогою схеми.

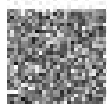
Лісники посадили 62 саджанці. З них 38 — сосни, а решта — ялинки. Скільки ялинок посадили?

Роздрукуй і виконай завдання.

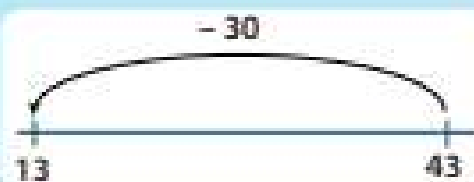
119

ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ЗА ДОПОМОГОЮ ОКРУГЛЕННЯ

Щоб знайти значення виразу
 $43 - 28$ за допомогою округлення:

1. Округли від'ємник до
найближчого десятка:
 $28 \rightarrow 30 (+2)$.
2. Відними округлене число:
 $43 - 30 = 13$.
3. Додай одиниці, які використали
для округлення:
 $13 + 2 = 15$.
Отже, $43 - 28 = 15$.

- 1 Установи відповідність між схемами та виразами.
Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни її.

А	Б	В

1 $93 - 47$

2 $93 - 36$

3 $93 - 58$

- 2 Змодель вирази у зошиті та обчисли їх значення.

$84 - 38$

$77 - 39$

$66 - 28$

$56 - 38$

- 3 Розв'яжи задану в зошиті за допомогою округлення. Побудуй схему та прокоментуй послідовність своїх дій.

Для нового намиста Тоня використала 75 намистин,
а для сережок — 16. На скільки більше намистин
Тоня використала для намиста, ніж для сережок?

$$\begin{array}{l} \text{Н. — } 75 \text{ н.} \\ \text{С. — } 16 \text{ н.} \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{Н. — } 75 \text{ н.} \\ \text{С. — } 16 \text{ н.} \end{array}} \right\} \text{ на ?}$$

- 4 * Здогадайся, яке число округлили й запиши рівності.

$$\begin{array}{l} \square\square - \square\square = \square\square \\ \downarrow \\ 47 - 30 = 17 \\ 17 + 2 = \square\square \end{array}$$

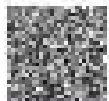
$$\begin{array}{l} \square\square - \square\square = \square\square \\ \downarrow \\ 86 - 40 = 46 \\ 46 + 2 = \square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \square\square - \square\square = \square\square \\ \downarrow \\ 54 - 40 = 14 \\ 14 + 3 = \square\square \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \square\square - \square\square = \square\square \\ \downarrow \\ 81 - 50 = 31 \\ 31 + 2 = \square\square \end{array}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

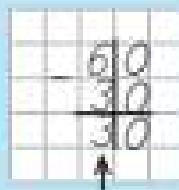

ПИСЬМОВЕ ВІДНІМАННЯ КРУГЛИХ ЧИСЕЛ

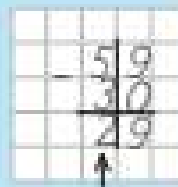
При відніманні круглих чисел віднімаємо тільки десятки.

Змінюється лише кількість десятків

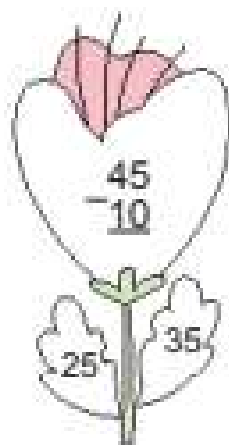
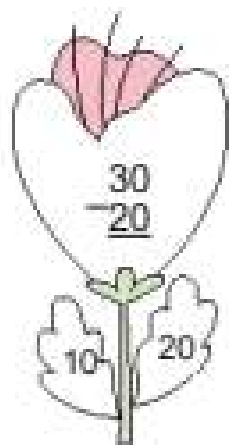

При відніманні будь-якого круглого числа від двоцифрового віднімаємо тільки десятки. Одиниці залишаються без змін.

Змінюється лише кількість десятків

1 Назви число, яке є значенням виразу.

2 Розв'яжи задачі у зошиті.

Гравці баскетбольної команди 63 рази закидали м'ячі у кільце. Лише 40 м'ячів влучило. Скільки м'ячів пролетіло повз кільце?

Анна та Мар'яна змагалися у влучності. Анна забила у ворота 36 м'ячів, а Мар'яна — 30. На скільки більше м'ячів забила Анна, ніж Мар'яна?

3 * Встав пропущені цифри.

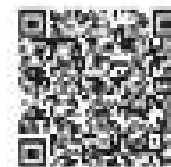
$$\begin{array}{r} \square 5 \\ - 20 \\ \hline 35 \end{array}$$

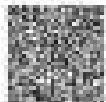
$$\begin{array}{r} 57 \\ - 3\square \\ \hline \square 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square 8 \\ - 40 \\ \hline 5\square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 94 \\ - \square 0 \\ \hline 6\square \end{array}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

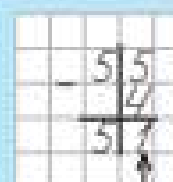

ПИСЬМОВЕ ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ БЕЗ ПЕРЕХОДУ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

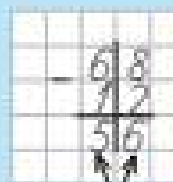
При відніманні двоцифрового і одноцифрового чисел віднімаємо тільки одиниці. Десятки залишаються без змін.

Змінюється лише кількість одиниць

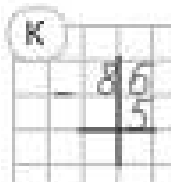
При відніманні двох двоцифрових чисел спочатку віднімаємо одиниці, а потім десятки.

Змінюється кількість одиниць і десятків

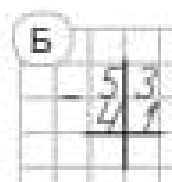
1 Знайди значення виразів у зошиті та розшифруй, як називають північних оленів у Америці.

К

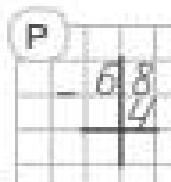
81

Б

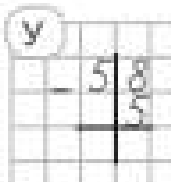
11

Р

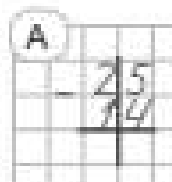
64

У

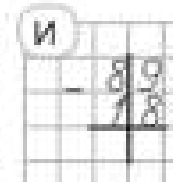
71

А

12

И

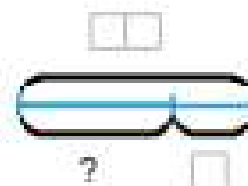

53

2 Доповни моделі та короткі записи задач. Розв'яжи задачі у зошиті.

У виставі грали 19 акторів і актрис. Троє з них зійшли зі сцени. Скільки людей продовжує грати?

Було — акт.
Пішли — акт.
Залишилося — ?

Мама Антоніни спекла 24 пиріжки. 12 пиріжків з'їли. Скільки пиріжків залишилося?

Було — п.
З'їли — п.
Залишилося — ?

3 Визнач, хто правий. Якщо потрібно, запиши рівності у зошиті та виправ помилки.

Марк

Я обчислив усе правильно.

Ти допустив 3 помилки.

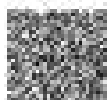

Аліна

$\begin{array}{r} 64 \\ - 32 \\ \hline 23 \end{array}$	$\begin{array}{r} 58 \\ - 24 \\ \hline 34 \end{array}$	$\begin{array}{r} 92 \\ - 21 \\ \hline 71 \end{array}$
--	--	--

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДНІМАННЯ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

Коли у від'ємнику кількість одиниць більша, ніж у зменшуваному, потрібно виконати віднімання з переходом через розряд.

Моделюємо зменшуване.
Один десяток зменшуваного представляємо у вигляді 10 одиниць:
54 дорівнює 4 дес. і 14 од.

Віднімаємо одиниці: $14 - 5 = 9$.
Лічимо, скільки десятків та одиниць залишилося:
4 дес. і 9 од.
Отже, $54 - 5 = 49$.

$$54 - 5 \quad (5 > 4)$$

- 1 Випиши вирази на віднімання з переходом через розряд.

$51 - 3$

$23 - 1$

$85 - 6$

$52 - 4$

$75 - 3$

$96 - 9$

- 2 Представ один десяток зменшуваного за допомогою ватних паличок. Запиши у зошиті нову модель числа.

$25 - 7$

25 дорівнює 1 дес. і 15 од.

$23 - 4 \quad \square \square \text{ дорівнює } \square \text{ дес. і } \square \square \text{ од.}$

$45 - 9 \quad \square \square \text{ дорівнює } \square \text{ дес. і } \square \square \text{ од.}$

$52 - 6 \quad \square \square \text{ дорівнює } \square \text{ дес. і } \square \square \text{ од.}$

$31 - 8 \quad \square \square \text{ дорівнює } \square \text{ дес. і } \square \square \text{ од.}$

- 3 Змодельюй зменшуване за допомогою ватних паличок і обчисли значення виразів.

$34 - 7$

$26 - 9$

$41 - 6$

$72 - 4$

- 4 Розв'яжи задачі. Змодельюй розв'язок за допомогою ватних паличок.

У Марка є 34 намистини. Він нанизав на ниточку 9 намистин. На скільки намистин менше Марк нанизав, ніж мав нанизати?

Анна запросила на день народження 25 друзів. 6 друзів сказали, що не зможуть прийти. Скільки друзів прийде до Анни на день народження?

Роздрукуй і виконай завдання.

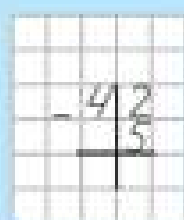

ПИСЬМОВЕ ВІДНІМАННЯ ОДНОЦИФРОВОГО ЧИСЛА ВІД ДВОЦИФРОВОГО З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

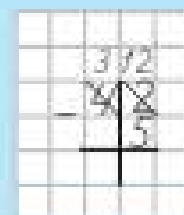
Як відняти одноцифрове число від двоцифрового з переходом через розряд, наприклад $42 - 5$?

Запиши вираз у стовпчик.

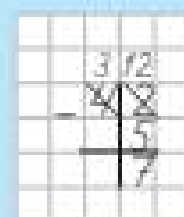
Дес.	Од.
4	2
3	7

«Позич» десяток з розряду десятків. Запиши вгорі нову кількість десятків та одиниць.

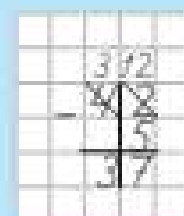
Дес.	Од.
3	12
3	7

Відними та запиши одиниці:
 $12 - 5 = 7$.

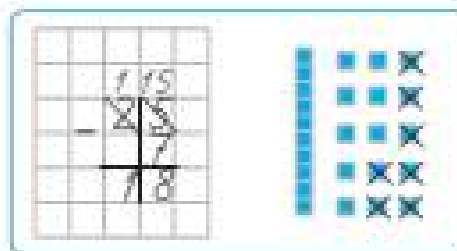
Дес.	Од.
3	7
3	7

Запиши число, яке залишилося в розряді десятків.

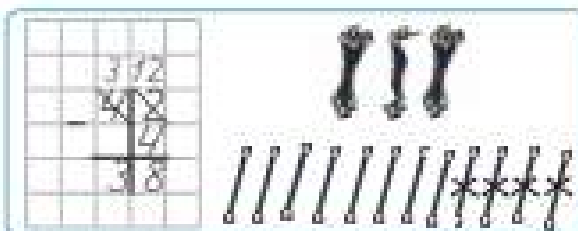
Дес.	Од.
3	7
3	7

1 Змодельуй вирази за зразком та обчисли їх.

$$\begin{array}{r} 44 \\ - 8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 23 \\ - 9 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 65 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

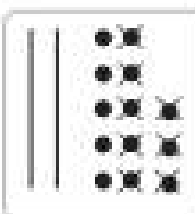
2 Змодельуй вирази ватними паличками та знайди їх значення у зошиті.

$$\begin{array}{r} 34 \\ - 5 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 37 \\ - 9 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 74 \\ - 5 \\ \hline \end{array}$$

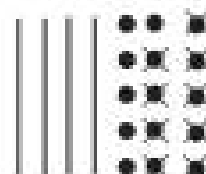
$$\begin{array}{r} 57 \\ - 8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 23 \\ - 6 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 82 \\ - 7 \\ \hline \end{array}$$

3 Змодельуй вирази за зразком та знайди їх значення в зошиті.

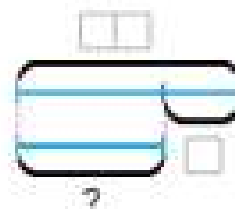
$$\begin{array}{r} 33 \\ - 8 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 44 \\ - 7 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 62 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

4 * Яна змодельювала вираз. Запиши цей вираз у стовпчик та обчисли його.

5 Доповни модель і короткий запис задачі. Розв'яжи задачу в зошиті.

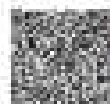
Артем та Ліна ліпили сніжки. Ліна зіпала 54 сніжки, а Артем — на 6 менше. Скільки сніжок зіпав Артем?

Л. — 54 п.
Арт. — ?, на 6 п. менше

Роздрукуй і виконай завдання.

ПИСЬМОВЕ ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

Як відняти одне двоцифрове число від іншого з переходом через розряд, наприклад $32 - 16$?

Запиши числа у стовпчик.

$$\begin{array}{r} 32 \\ - 16 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.
3	2
1	6

«Позич» десяток з розряду десятків. Запиши вгорі нову кількість десятків та одиниць.

$$\begin{array}{r} 212 \\ - 16 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.
2	12
1	6

Відніми та запиши одиниці:
 $12 - 6 = 6$.

$$\begin{array}{r} 212 \\ - 16 \\ \hline \end{array}$$

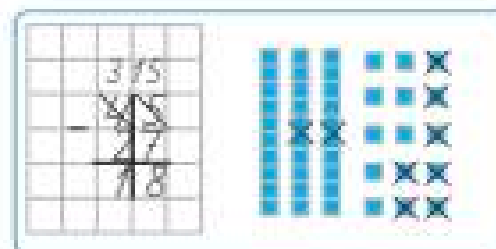
Дес.	Од.
2	12
1	6

Відніми та запиши десятки:
 $2 - 1 = 1$.

$$\begin{array}{r} 212 \\ - 16 \\ \hline \end{array}$$

Дес.	Од.
2	12
1	6

1 Змодельюй вирази за зразком та обчисли їх.

$$\begin{array}{r} 54 \\ - 38 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 63 \\ - 49 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 72 \\ - 36 \\ \hline \end{array}$$

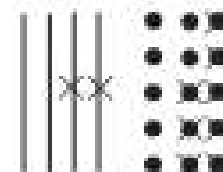
2 Змодельюй вирази ватними паличками та знайди їх значення у зошиті.

$$\begin{array}{r} 74 \\ - 25 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 57 \\ - 18 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 83 \\ - 56 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 97 \\ - 69 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 44 \\ - 15 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 62 \\ - 37 \\ \hline \end{array}$$

3 * Ігор змодельював вираз. Запиши цей вираз у зошиті у стовпчик та знайди його значення.

4 Доповни модель і короткий запис задачі. Розв'яжи задачу в зошиті.

До родини Іванки загалом прийшло 32 дитини колядувати, а до родини Марка — на 13 дітей менше. Скільки дітей колядувало в Марка?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ДОДАНКА

Доданок	Доданок	Сума
17	+	= 35

Як ти вже знаєш, щоб знайти невідомий доданок потрібно від суми відняти відомий доданок: $35 - 17 = 18$.
Невідомий доданок 18!

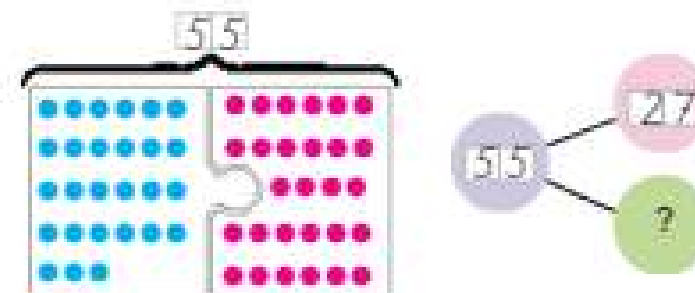
- 1 Виконай завдання в зошиті за зразком. Для кожної групи м'ячиків запиши вираз, щоб знайти кількість жовтих м'ячиків.

$$31 - 15 = 16$$

- 2 Знайди невідомий доданок за допомогою моделей. Запиши рівність у зошиті.

- 3 Змодельуй рівність $24 + \square = 46$. Знайди невідомий доданок за допомогою дії віднімання. Запиши рівність у зошиті.

- 4 Створи модель і доповни короткий запис задачі. Розв'яжи задачу.

У класі всього 36 пар ножиць. 23 пари зелених ножиць, решта — рожеві.
Скільки пар рожевих ножиць у класі?

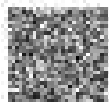

Зелені — н.
Рожеві — ? н.

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАХОДИМО НЕВІДОМІ ЗМЕНШУВАНЕ І ВІД'ЄМНИК

Зменшуване Від'ємник Різниця

$$\boxed{} - 23 = 33$$

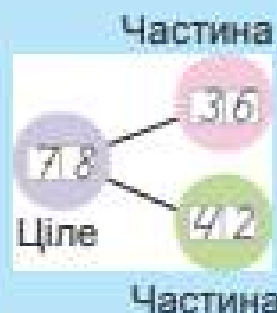
Як ти вже знаєш, щоб знайти невідоме зменшуване, треба до різниці додати від'ємник: $33 + 23 = 56$.

Зменшуване — 56.

$$78 - \boxed{} = 42$$

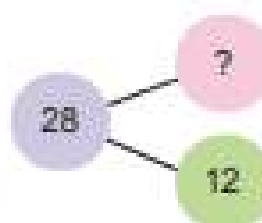
Щоб знайти невідомий від'ємник, треба від зменшуваного відняти різницю: $78 - 42 = 36$.
Від'ємник — 36.

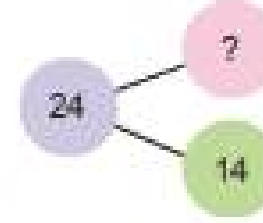
- 1 Випиши вираз, за допомогою якого потрібно знайти невідомий компонент дії віднімання.

$\boxed{} - 25 = 50$	$\longrightarrow$	$50 + 25 = \boxed{75}$	$50 - 25 = \boxed{}$
$76 - \boxed{} = 23$	$\longrightarrow$	$76 - 23 = \boxed{}$	$76 + 23 = \boxed{}$
$66 - \boxed{} = 32$	$\longrightarrow$	$66 + 32 = \boxed{}$	$66 - 32 = \boxed{}$
$\boxed{} - 43 = 15$	$\longrightarrow$	$43 - 15 = \boxed{}$	$43 + 15 = \boxed{}$

- 3 Доповни рівності у зошиті та визнач, скільки яєць від кожної курки господар забрав до інкубатора.

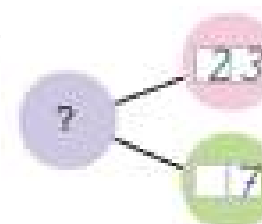
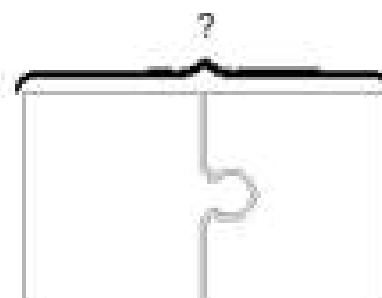
$$28 - \boxed{} = 12$$

$$24 - \boxed{} = 14$$

- 4 Змодельной умову задачі, доповни схему і короткий запис задачі. Розв'яжи її.

Емма відкрила упаковку олівців. 7 олівців вона позичила сестрі й у неї залишилося 23 олівці. Скільки олівців було в упаковці?

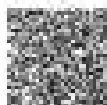
Було — ?
Позичила — $\boxed{}$ ол.
Залишилося — $\boxed{}$ ол.

- 5 Побудуй схему до задачі та розв'яжи її.

У вагоні їхало 54 пасажирів. Коли з вагона вийшло кілька пасажирів, у ньому залишилось ще 42. Скільки пасажирів вийшло з вагона?

Роздрукуй і виконай завдання.

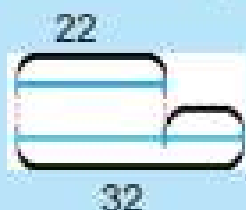
ЗАДАЧІ НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ

Задачі на різницеве порівняння містять ключові слова: «на скільки більше» або «на скільки менше». Для їх розв'язання потрібно від більшого числа відняти менше.

Аліна придбала 22 жовті повітряні кульки та 32 сині.
На скільки менше Аліна придбала жовтих кульок, ніж синіх?

Ж. — 22 к.
С. — 32 к. } на ?

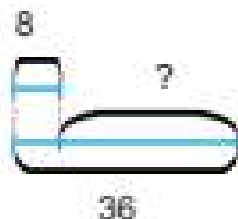

$$32 - 22 = 10 \text{ (к.)}$$

Відповідь: Аліна придбала на 10 штук менше жовтих кульок, ніж синіх.

1 Доповни короткий запис задачі. Розв'яжи задачу в зошиті.

Сашку 8 років, а його мамі — 36 років. На скільки років син молодший за маму?

С. — р.
М. — р. } на ?

2 Доповни короткий запис задачі. Розв'яжи задачу в зошиті.

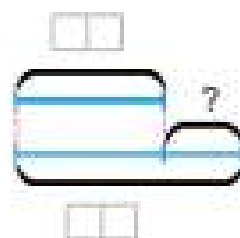
За перший семестр Ліза прочитала 14 книжок, а Михайло — 17. На скільки більше книжок прочитав Михайло, ніж Ліза?

Л. — кн.
М. — кн. } на ?

3 Доповни схему. Розв'яжи задачу в зошиті.

У хорі співають 23 хлопчики та 29 дівчаток. На скільки менше хлопчиків, ніж дівчаток, співають у хорі?

4 * Постав запитання, зроби короткий запис задачі та розв'яжи її.
Федір назбирав 38 мушель, а Мая — 42.

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ У МЕЖАХ 100

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ сімейство рівностей;
- ✓ вираз із дужками;
- ✓ змінна;
- ✓ складена задача.

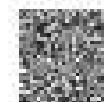
Е-додаток

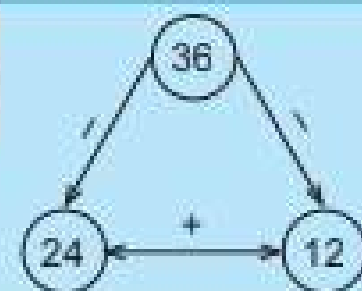
У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ знаходити значення виразів з дужками та змінними;
- ✓ перевіряти результат віднімання дією додавання;
- ✓ розв'язувати складені задачі.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДІЙ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

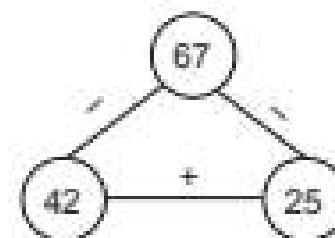
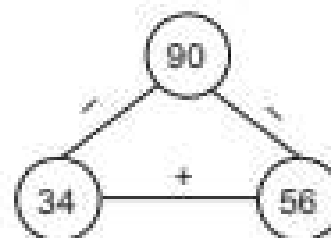

Щоб створити сімейства рівностей, запиши два числа внизу трикутника, а їхню суму — вгорі. Склади із цих чисел дві рівності на додавання та дві — на віднімання.

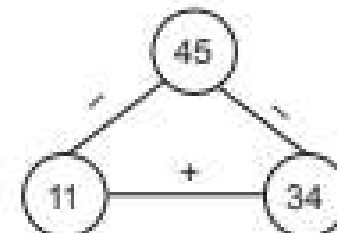
$$\begin{aligned} 24 + 12 &= 36 \\ 12 + 24 &= 36 \\ 36 - 12 &= 24 \\ 36 - 24 &= 12 \end{aligned}$$

1 Запиши сімейства рівностей у зошиті.

2 Випиши рівності для сімейства чисел.

$$\begin{aligned} 11 + 34 &= 45 & 56 - 11 &= 45 & 45 - 34 &= 11 \\ 45 - 11 &= 34 & 34 + 11 &= 45 & 56 + 11 &= 67 \end{aligned}$$

Роздрукуй і виконай завдання.

ПЕРЕВІРКА ВІДНІМАННЯ ДІЄЮ ДОДАВАННЯ

Ти знаєш, що дії віднімання та додавання взаємопов'язані. Тому ти можеш перевірити результат дії віднімання за допомогою дії додавання.

$$\begin{array}{r} 52 \\ - 17 \\ \hline 35 \end{array} \quad \begin{array}{r} 35 \\ + 17 \\ \hline 52 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ \hline 17 \quad 35 \end{array}$$

Сума двох частин дорівнює цілому.

- 1 Знайди значення виразів у зошиті. Перевір результат за допомогою дії додавання.

$$\begin{array}{r} 32 \\ - 13 \\ \hline 19 \end{array} \quad \begin{array}{r} 19 \\ + 13 \\ \hline 32 \end{array} \quad \begin{array}{r} 32 \\ \hline 13 \quad 19 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 49 \\ \hline 29 \end{array} \quad \begin{array}{r} 78 \\ \hline 49 \quad ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ - 24 \\ \hline 28 \end{array} \quad \begin{array}{r} 52 \\ \hline 24 \quad ? \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \\ - 62 \\ \hline 13 \end{array} \quad \begin{array}{r} 75 \\ \hline 62 \quad ? \end{array}$$

- 2 Кіра виконала дію додавання, щоб перевірити результат віднімання. Яку помилку зробила Кіра? Усно виправ цю помилку.

$$\begin{array}{r} 63 \\ - 19 \\ \hline 44 \end{array} \quad \begin{array}{r} 44 \\ + 19 \\ \hline 53 \end{array}$$

- 3 Доповни короткий запис задач та розв'яжи її у зошиті. Перевір відповідь за допомогою дії додавання.

Усього 64 дитини граються на майданчику. 31 з них навчається у 2-А класі. Решта — у 2-Б класі. Скільки дітей з 2-Б класу грається на майданчику?

$$\begin{array}{l} 2\text{-А} - \square \text{ д.} \\ 2\text{-Б} - ? \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} 2\text{-А} \\ 2\text{-Б} \end{array}} \right\} \square \text{ д.}$$

- 3 Розв'яжи задачу. Перевір відповідь за допомогою дії додавання.

48 дітей малюють. 23 дитини малюють фломастерами, а решта — олівцями. Скільки дітей малюють олівцями?

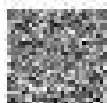

- 4 * Об'єднайтеся в пари. Придумайте по одній задачі, які можна розв'язати за допомогою виразу $54 - 21$. Розв'яжіть свої задачі. Обміняйтеся зошитами та перевірте розв'язання задачі за допомогою дії додавання.

Роздрукуй і виконай завдання.

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЛА І ЗНАЧЕННЯ ВИРАЗУ

$$\begin{array}{c} 32 \\ 22 < 44 - 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 56 \quad 60 \\ 34 + 22 < 15 + 45 \end{array}$$

Щоб виконати завдання такого типу, потрібно знайти значення виразів і порівняти два числа між собою.

- 1 Виконай завдання у зошиті за зразком. Знайди значення виразів і постав відповідний знак $<$, $>$, $=$.

$$\begin{array}{c} 46 \\ 14 \bigcirc 6 + 40 \end{array}$$

$$60 \bigcirc 35 + 20$$

$$48 \bigcirc 43 + 5$$

$$10 \bigcirc 28 - 8$$

$$38 - 10 \bigcirc 28$$

$$35 + 30 \bigcirc 65$$

- 2 Перевір записи. Запиши правильно ті, в яких є помилки.

$$\begin{array}{c} > \\ 20 + 8 \neq 25 \end{array}$$

$$70 + 12 < 83$$

$$68 - 14 < 57$$

$$46 = 30 + 16$$

$$32 > 45 - 11$$

$$31 + 3 < 36$$

$$88 > 96 - 4$$

$$13 + 10 > 23$$

$$56 - 24 > 29$$

- 3 Порівняй у зошиті значення виразів і постав відповідний знак $<$, $>$, $=$. Обведи вирази із більшим значенням жовтим кольором, а з меншим — блакитним. Якщо значення виразів рівні, обведи їх однаковим кольором на свій смак.

$$14 + 22$$

$>$

$$54 - 33$$

$$66 - 12$$

$\bigcirc$

$$26 + 28$$

$$37 + 42$$

$\bigcirc$

$$84 - 41$$

$$75 - 23$$

$\bigcirc$

$$86 - 54$$

$$54 - 13$$

$\bigcirc$

$$63 - 22$$

$$36 + 42$$

$\bigcirc$

$$23 + 56$$

- 4 * Побудуй у зошиті таблицю за зразком. Придумай і запиши вирази в таблицю, щоб записи були правильні.

$28 + 16$	$>$	$74 - 32$
	$<$	
	$>$	
	$=$	

- 5 У бібліотеці зробили опитування. 56 читачів полюбляє детективи, а 82 читачі люблять читати казки. На скільки менше читачів полюбляє читати детективи, ніж казки?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВИРАЗИ З ДУЖКАМИ

У виразах із дужками дію в дужках завжди виконуємо першою.

$$\overset{2}{20} - (\overset{1}{17} - 9) = 20 - 8 = 12$$

Від 20 відняти різницю чисел 17 і 9

$$\overset{2}{40} - (\overset{1}{12} + 8) = 40 - 20 = 20$$

Від 40 відняти суму чисел 12 і 8

- 1 Запиши вирази у зошиті та обведи відповідними кольорами. Знайди їх значення.

$$19 - (7 + 9)$$

До 72 додати різницю чисел 13 і 9

$$72 + (13 - 9)$$

Від 63 відняти суму чисел 7 і 6

$$63 - (7 + 6)$$

До 50 додати різницю чисел 28 і 26

$$50 + (28 - 26)$$

Від 19 відняти суму чисел 7 і 9

- 2 Виконай завдання за зразком. Запиши, яка дія у виразах виконується першою, а яка — другою. Знайди значення виразів.

$$\overset{2}{20} + (\overset{1}{60} - 1) = 79$$

$$(2 + 19) - 18$$

$$68 - (14 + 1)$$

$$15 + (15 + 34)$$

$$16 + (17 - 2)$$

$$(12 + 27) + 28$$

$$19 + (8 - 3)$$

$$(8 + 44) + 22$$

$$(76 - 22) - 54$$

- 3 * Запиши рівності у зошит. Допиши дужки, де це необхідно, щоб рівність була правильною.

$$96 - 9 + 4 = 83$$

$$67 - 12 - 9 = 64$$

$$52 + 16 - 9 = 59$$

$$32 + 15 + 9 = 56$$

$$46 - 6 + 7 = 47$$

$$66 - 11 - 5 = 60$$

- 4 * Знайди значення виразів за зразком.

$$\overset{8}{(14 - 6)} + (\overset{9}{18 - 9}) = 17$$

$$49 - (19 - 12) - 8$$

$$72 - (13 - 4) - 17$$

$$(78 - 26) - (53 - 27)$$

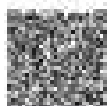
- 5 * Обчисли значення виразів. Порівняй їх значення, постав відповідний знак <, >

$$39 + (12 - 6) = 45 > 15 + (4 + 9) = 28$$

$$84 - (52 - 12) \bigcirc 14 + (48 - 36)$$

$$50 + (18 + 16) \bigcirc 96 - (14 + 29)$$

$$57 - (46 - 32) \bigcirc 24 + (12 + 47)$$

СКЛАДЕНІ ЗАДАЧІ

Складена задача — задача на дві або більше дії.

На майданчику гралося 17 дітей. До них приєдналися ще 9 дітей. Згодом 7 дітей пішли додому. Скільки дітей залишилося на майданчику?

Щоб розв'язати цю складену задачу, потрібно розбити її на дві прості. Спочатку знайти відповідь на перше запитання, а потім — на друге.

Задача 1

На майданчику гралося 17 дітей, до них приєдналися ще 9 дітей. Скільки дітей стало на майданчику?

$$17 + 9 = 26 \text{ (д.)}$$

Задача 2

На майданчику стало 26 дітей. Згодом 7 дітей пішли додому. Скільки дітей залишилося на майданчику?

$$26 - 7 = 19 \text{ (д.)}$$

Записуємо розв'язання складеної задачі двома діями:

$$1) 17 + 9 = 26 \text{ (д.)}$$

$$2) 26 - 7 = 19 \text{ (д.)}$$

Відповідь: на майданчику залишилося 19 дітей.

- 1 Прочитай задачу. Обери і прочитай запитання, на які потрібно знайти відповіді, щоб розв'язати задачу. Поясни, як ти міркуєш.

У Марка є 14 наліпок з автомобілями, а із супергероями — на 8 більше. Скільки всього наліпок є у Марка?

Скільки наліпок із супергероями є у Марка?
Скільки всього наліпок є у Марка?

Скільки наліпок із автомобілями є у Марка?
Скільки всього наліпок є у Марка?

- 2 Прочитай задачу. Обери вирази, які допоможуть її розв'язати. Знайди значення цих виразів.

На тарілці було 23 шоколадні цукерки та 21 карамелька. Інна взяла до школи 5 цукерок. Скільки цукерок залишилося на тарілці?

$$23 + 21$$

$$23 - 21$$

$$23 + 21$$

$$44 + 5$$

$$2 + 5$$

$$44 - 5$$

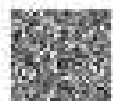
- 3 Доповни короткий запис задачі та розв'яжи її двома діями у зошиті.

Ігор стрибнув 18 разів на скакалці, а Надя — на 6 разів більше. Скільки всього стрибків зробили діти?

Ігор — р. $\leftarrow$ р. більше р. } ?
Надя — ?, на р. більше р.

Роздрукуй і виконай завдання.

РОЗВ'ЯЗУВАННЯ СКЛАДЕНИХ ЗАДАЧ ЗА ДОПОМОГОЮ ВИРАЗІВ ІЗ ДУЖКАМИ

Ти можеш розв'язати складену задачу, записавши розв'язання одним виразом із дужками.

Настя зловила на вудку 16 карасів, а окунів — на 4 штуки менше. Скільки всього рибин вона зловила?

Карасів — 16 шт. ← — } ?
Окунів — ?, на 4 шт. менше —

1) $16 - 4 = 12$ (шт.) АБО $16 + (16 - 4) = 28$ (шт.)
2) $16 + 12 = 28$ (шт.)

Відповідь: Настя зловила 28 рибин.

- 1 Прочитай задачу. Усно доповни короткий запис задачі. Випиши вираз, який допоможе розв'язати задачу та знайди його значення.

Кондитер приготував 38 шоколадних кексів, а ванільних — на 12 менше. Скільки всього кексів приготував кондитер?

Шоколадні — к. ← — } ?
Ванільні — ?, на к. менше —

$38 + (38 + 12)$
 $38 + (38 - 12)$
 $38 - (38 - 12)$

- 2 Прочитай задачу. Доповни два способи розв'язання задачі.

У Лесі було 56 автомобілів. 12 автомобілів вона віддала брату, а 8 — подрузі. Скільки автомобілів залишилося у Лесі?

1 спосіб

1	12 + 8 =								
2	56 -								

2 спосіб

56 -	12 + 8 =								
------	----------	--	--	--	--	--	--	--	--

- 3 Розв'яжи задачу двома способами.

У коробці було 28 цукерок. Аліна з'їла 4 цукерки, а Сашко — 3. Скільки цукерок залишилося у коробці?

- 4 Розв'яжи задачі за допомогою виразу з дужками.

Артем змішав 12 склянок яблучного соку та 11 — виноградного. Гості випили 10 склянок соку. Скільки склянок соку залишилося?

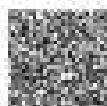
Змішав — 12 скл. і 11 скл.
Випили — 10 скл.
Залишилося — ?

У магазині було 60 кг яблук. До обіду продали 12 кг, а після обіду ще 10 кг. Скільки кілограм яблук залишилося?

Було — 60 кг
Продали — 12 кг і 10 кг
Залишилося — ?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЛАТИНСЬКИЙ АЛФАВІТ

У математиці використовують букви латинського алфавіту. Великими буквами позначають геометричні фігури, а маленькими — числа.

Наприклад, відрізок BD (бе де)

вираз $4 + a$ (4 плюс а)

Буква	Назва букви	Буква	Назва букви
A — a	а	N — n	ен
B — b	бе	O — o	о
C — c	це	P — p	пе
D — d	де	Q — q	ку
E — e	е	R — r	ер
F — f	еф	S — s	ес
G — g	ге	T — t	те
H — h	аш	U — u	у
I — i	і	V — v	ве
J — j	йот	W — w	дубль-ве
K — k	ка	X — x	ікс
L — l	ель	Y — y	ігрек
M — m	ем	Z — z	зет

1 Налиши номери комірок, де розташовані тварини за зразком.

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					
5					
6					

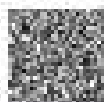
2 Накресли відрізки відповідно до інструкцій.

- Довжина відрізка AB 12 см.
- Відрізок CD на 4 см коротший, ніж відрізок AB.
- Відрізок KL на 3 см довший, ніж відрізок KL.

3 З пункту A до пункту B турист пройшов 9 км, а з пункту B до пункту C ще 6 км. Яку відстань подолав турист?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВИРАЗИ ЗІ ЗМІННОЮ

Вираз зі змінною — це вираз, де замість числа стоїть маленька латинська буква. Змінна має різні числові значення.

Вираз зі змінною:
 $20 + x$
Значення змінної:
 $x = 10, 20$

Підставляємо значення змінної у вираз і знаходимо значення виразу:
 $20 + 10 = 30$
 $20 + 20 = 40$

1 Випиши всі вирази зі змінною.

$8 - b$

$13 + 4$

$22 - 5$

$47 - d$

$15 + 6$

$17 - h$

$65 + k$

$52 - 28$

2 Знайди значення виразу $13 + b$, якщо $b = 2, 3, 8, 4$.

3 Назви значення змінної, при якому сума чисел a і 16 буде найбільшою.

$a = 52$

$a = 13$

$a = 44$

$a = 63$

4 Діти зробили по 5 стрибків на скакалці та вирішили позмагатися, хто зробить більше стрибків. Побудуй таблицю за зразком. Знайди значення виразів зі змінною і заповни таблицю.

	Оля	Марк	Ніка	Марта	Ігор
k	13	16	24	21	18
$5 + k$	18				

5 Знайди значення виразу $25 + (72 - b)$, якщо $b = 13, 28, 46, 54$.

$$25 + (72 - 13) =$$

6 * Виконай завдання за зразком. Порівняй значення виразів, постав відповідний знак $< > =$.

$d - 3 < d + 3$

$h + 4 \bigcirc 4 + h$

$f + 5 \bigcirc f - 5$

$12 - g \bigcirc 12 + g$

$(e + 20) + 10 \bigcirc e + (20 + 10)$

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ВЕЛИЧИНИ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ іменовані числа;
- ✓ температура;
- ✓ маса;
- ✓ час;
- ✓ довжина;
- ✓ місткість.

Е-додаток

Математична гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ розв'язувати задачі з іменованими числами на знаходження маси, місткості та довжини;
- ✓ перетворювати одиниці вимірювання довжини;
- ✓ визначати температуру за допомогою термометра;
- ✓ користуватися календарем і годинником;
- ✓ користуватися грошима та обчислювати решту.

МАСА

Число, яке ми отримуємо при вимірюванні маси, об'єму, довжини, часу, температури, називається іменованим.

1 ц = 100 кг

5 кг

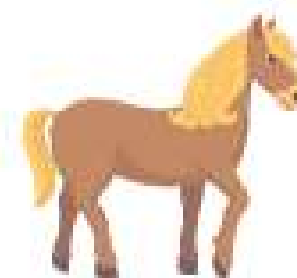
2 ц

Масу об'єктів вимірюють у кілограмах (кг), центнерах (ц).

1 Назви відповідну масу для кожної тварини.

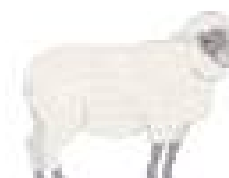
2 кг 2 ц

5 кг 5 ц

3 кг 3 ц

1 кг 1 ц

2 Запиши масу зважених об'єктів.

Маса кавуна кг

Маса відра вишень кг

- 3 * Визнач масу кожної дитини, якщо відомо, що Ніка важить менше, ніж Ігор, але більше, ніж Ярослава.

Ігор

30 кг

Ніка

35 кг

Ярослава

28 кг

- 4 Розв'яжи задачу.

У Артема є дві собаки. Маса Джека — 22 кг, а Рокі — на 16 кг більша. Яка маса Рокі?

Джек

Рокі

- 5 Доповни короткий запис задачі та розв'яжи її за допомогою одного виразу з дужками.

Чорний автомобіль має масу 15 ц, а червоний — на 3 ц більшу. Яка загальна маса автомобілів?

Чорний — ц
Червоний — ?, на ц більша — } ?

Роздрукуй і виконай завдання.

Одиниця вимірювання місткості називається літр (л). Місткість також часто вимірюють мірками: ложками, чашками, відрами тощо.

1 л

3 л

10 л

Мірки

- 1 Назви ємність з найбільшою і найменшою місткістю.

- 2 * Розв'яжи задачу.

Коли ми приймаємо душ, то витрачаємо приблизно 5 відер води, а коли ванну — 15 відер. Скільки відер води ми економимо, коли приймаємо душ?

Обговоріть, чому важливо економити воду.

- 3 * За допомогою малюнків усно склади задачу. У зошиті доповни короткий запис задачі та розв'яжи її.

В. — л
К. — л
Б. — л } ?

- 4 Розв'яжи задачу.

У родині Марійки законсервували 23 л яблучного соку, а вишневого — на 6 літрів менше. Скільки літрів вишневого соку законсервували?

- 5 Доповни короткий запис задачі та розв'яжи її за допомогою одного виразу з дужками.

У їдальні продали 12 л чаю, а какао — на 11 л більше. Скільки всього літрів напоїв продали у їдальні?

Ч. — л
К. — ?, на л більше — } ?

Роздрукуй і виконай завдання.

Тиждень складається із 7 днів.

1 ПОНЕДІЛОК	2 ВІВТОРОК	3 СЕРЕДА	4 ЧЕТВЕР
5 П'ЯТНИЦЯ	6 СУБОТА	7 НЕДІЛЯ	

- 1 Розглянь розклад Мілани та дай відповіді на запитання.

	ПОНЕДІЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА
	<i>Ритори</i>	<i>Малювання</i>	<i>Басейн</i>
ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА	НЕДІЛЯ
<i>Урок гри на гітарі</i>		<i>Ритори з мати</i>	<i>Обід у бабусі</i>

- У який день у Мілани урок гри на гітарі?
- Чим займається Мілана в середу?
- Якщо сьогодні вівторок, то через скільки днів у Мілани футбольний матч?
- Якщо через 3 дні обід у бабусі, то який сьогодні день?
- На який день у Мілани немає планів?

ЧАС: КАЛЕНДАР

Рік складається з 12 місяців.

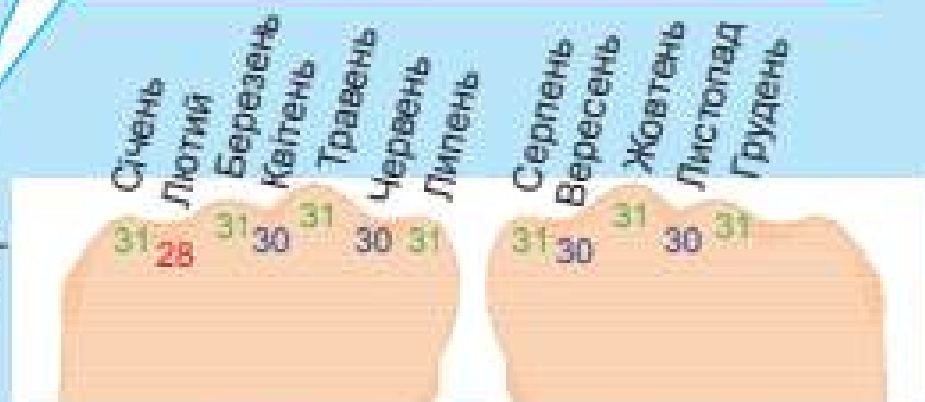
Календар на 2025 рік

СІЧЕНЬ	ЛЮТИЙ	БЕРЕЗЕнь	КВІТЕНЬ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
ТРАВЕНЬ	ЧЕРВЕНЬ	ЛИПЕНЬ	СЕРПЕНЬ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
ВЕРЕСЕНЬ	ЖОВТЕНЬ	ЛИСТОПАД	ГРУДЕНЬ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Кожен місяць має 30 або 31 день, за винятком лютого.
У лютому 28 днів. Один раз на 4 роки в лютому 29 днів.
Такий рік називається високосним.

Пригадай, скільки днів у місяці, за допомогою кулачків

- 1 Установи відповідність між назвами свят та їх датами. Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни її.

А	Б	В	Г

А	День Незалежності України	1	1 січня
Б	Різдво Христове	2	24 серпня
В	Новий рік	3	1 жовтня
Г	День захисників і захисниць України	4	25 грудня

- 2 Першим місяцем року є січень. Прочитай речення і обери правильний варіант.

7-й місяць року — липень/серпень.

Перед 10-м місяцем іде місяць жовтень/вересень.

Після 4-го місяця іде червень/травень.

Місяць, у якому 28 або 29 днів — січень/лютий.

- 3 Оля народилася у квітні, а Сашко — на 4 місяці пізніше. Назви місяць, у якому народився Сашко.

травень

серпень

жовтень

- 4 Лікар призначив Кірі приймати вітаміни протягом 30 днів.

Вона почала їх приймати 5 вересня.
Визнач, коли Кіра закінчить приймати вітаміни. Назви число і місяць.

ВЕРЕСЕНЬ	ЖОВТЕНЬ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Роздрукуй і виконай завдання.

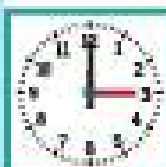
ЧАС: ДОБА, ГОДИННИК

Доба триває 24 години. Від півночі до полудня час відлічують так: 1 год, 2 год, ... 12 год. Від полудня до півночі: 13 год, 14 год, ... 24 год.

Інструментом вимірювання часу впродовж доби є годинник. Циферблат годинника має числа, а також дві стрілки: коротку й довгу.

Коротка стрілка вказує години, а довга — хвилини.

Коли довга стрілка вказує на 12, коротка показує час у годинах.

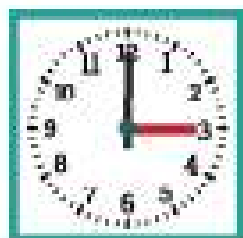

Третя година

Сімнадцята година

1 Назви час до полудня і після полудня.

До полудня

3:00

Після полудня

15:00

2 Поглянь на години роботи кондитерської. Усно визнач, скільки годин працює кондитерська.

Час відкриття

Час закриття

3 Розв'яжи задачу.

Катя дуже любить футбол. Вона тренується тричі на тиждень: 2 години в середу, 3 години в суботу та 3 години в неділю. Скільки годин на тиждень тренується Катя?

4 Назви відповідний час для кожної події.

Артем снідає о:

8:00

20:00

Він грає у футбол о:

4:00

16:00

Артем лягає спати о:

10:00

22:00

Роздрукуй і виконай завдання.

ЧАС: ХВИЛИНА, СЕКУНДА

Коли годинна стрілка проходить повне коло, то минає 1 година.
1 година = 60 хвилин.
Часто на годинниках є секундна стрілка. Коли вона проходить повне коло, то минає 1 хвилина.
1 хвилина = 60 секунд.

- 1 Ігор читає 45 слів за 1 хвилину, а Наталка — 53 слова за 60 секунд.
Хто з дітей швидше читає?

Ігор

Наталка

- 2 Об'єднайтеся у пари. За допомогою годинника чи секундоміра визначте, скільки слів ви читаєте за одну хвилину.
Побудуйте таблицю за зразком і заповніть її.

Ім'я	Кількість слів

- 3 Дідусь Міли поставив у духовку курячі крильця о 17:15. Їх потрібно готувати 35 хвилин. О котрій годині потрібно дістати крильця з духовки?

- 4 Родина Міли сіла вечеряти о 18:10 і закінчила о 18:45.
Скільки тривала вечеря?

- 5 * Відразу після вечері Міла почала прибирати зі столу. Це тривало 15 хвилин. О котрій годині Міла закінчила прибирати зі столу?
- 6 * Щоб відпочити Міла вирішила почитати улюблену книжку. Дівчинка розпочала читати о 19 год 10 хв і читала 20 хв. О котрій годині Міла закінчила читати книжку?

Роздрукуй і виконай завдання.

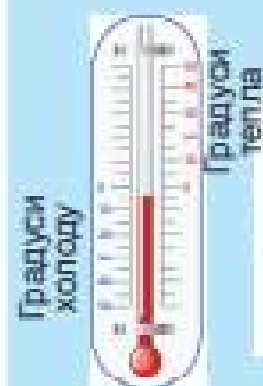

ТЕМПЕРАТУРА

Температуру вимірюють за допомогою різних термометрів у градусах Цельсія ($^{\circ}\text{C}$). Градуси холоду позначаються знаком «мінус» (наприклад, -5°C).

Термометри для вимірювання температури повітря

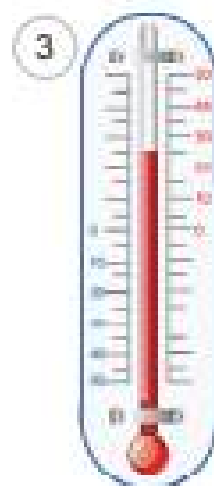
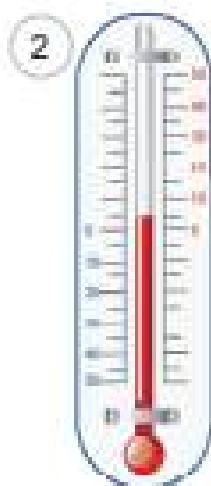
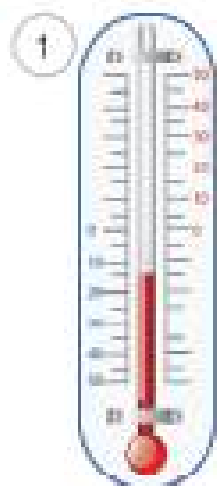
Термометр для вимірювання температури тіла

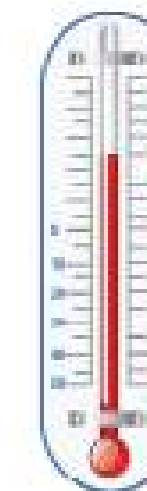
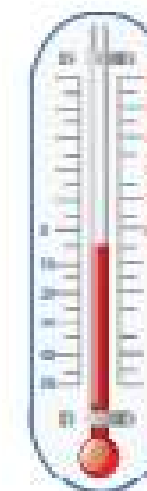
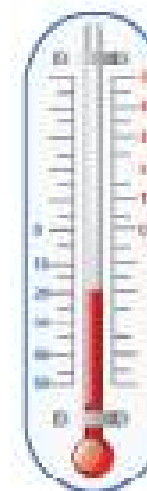
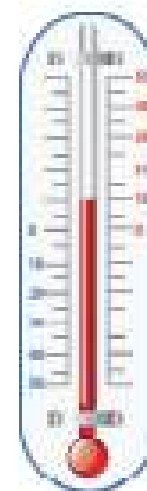
Термометр для вимірювання температури води

1 Котрий термометр показує температуру 5°C ?

2 Яку температуру показує кожний термометр?

3 Встанови відповідність між показником температури та відповідним зображенням. Заповни таблицю.

А	Б	В	Г

А 0°C

Б 25°C

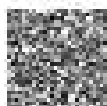
В 100°C

Г 15°C

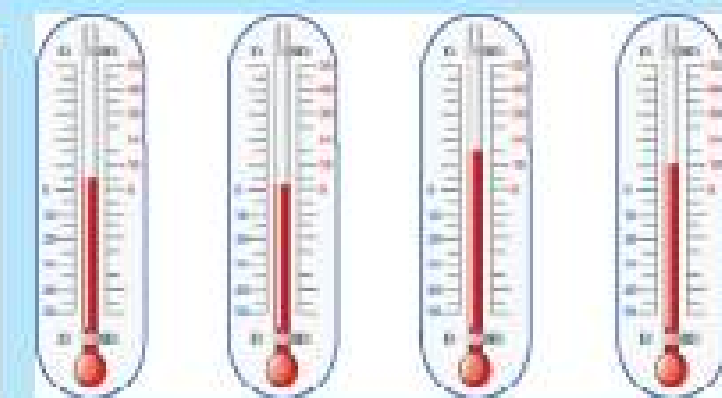
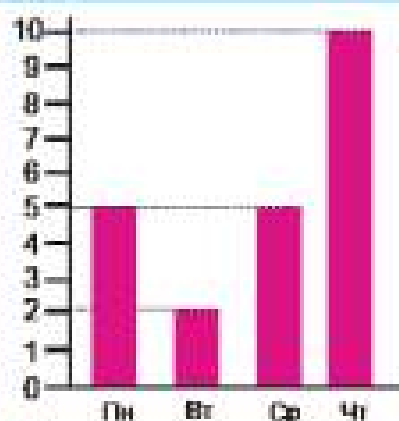
Роздрукуй і виконай завдання.

ТЕМПЕРАТУРА: СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ПОГОДОЮ

Люди читають прогноз погоди, щоб відповідно одягнутися чи взяти парасольку. Прогноз погоди складають синоптики. Для цього вони спостерігають за погодою і знімають показники з різних приладів, зокрема з термометра.

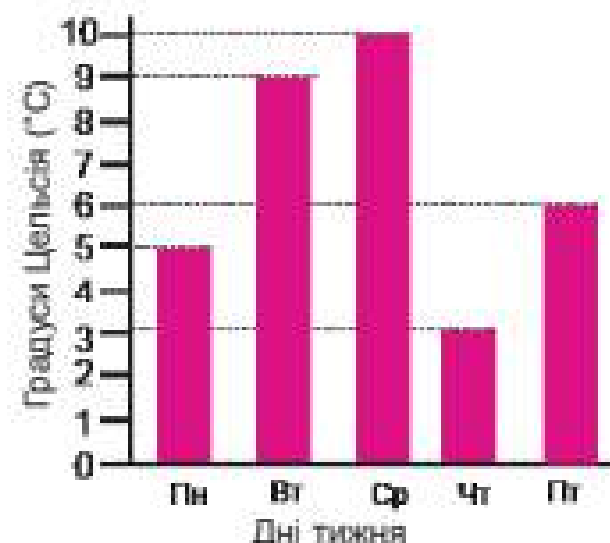
Понеділок 5 °C
Вівторок 2 °C
Середа 5 °C
Четвер 10 °C

Вівторок — найхолодніший день, температура 2 °C.
Четвер — найтепліший день, температура 10 °C.

1. Перейди за QR-кодом і роздрукуй бланк. Протягом тижня записуй прогноз погоди та свої спостереження у бланк. Проаналізуй, коли прогноз погоди збігався із твоїми спостереженнями.

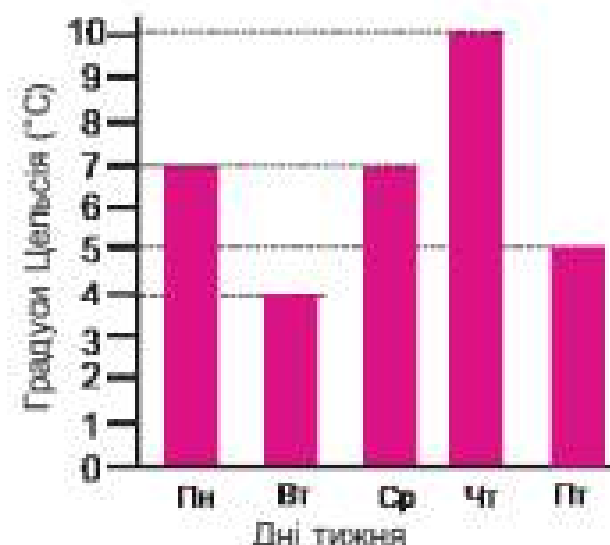

2. Розглянь графік. Побудуй у зошиті табличку за зразком і заповни її.

День тижня	Температура повітря (°C)
Понеділок	5
Вівторок	
Середа	
Четвер	
П'ятниця	

3. Розглянь графік і усно доповни речення.

Найхолодніший день тижня —

вівторок

Найтепліший день тижня — ...

У п'ятницю було ...°C.

Однакова температура повітря була у ... і ...

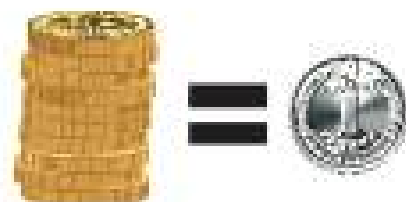
Роздрукуй і виконай завдання.

УКРАЇНСЬКІ ГРОШІ

Гроші — це те, за допомогою чого люди розраховуються за товари та послуги.
Українські гроші — це гривні.
Скорочено гривня позначається у світі UAH, а в Україні — грн.
1 гривня містить 100 копійок.

Монети можуть бути в копійках та гривнях.

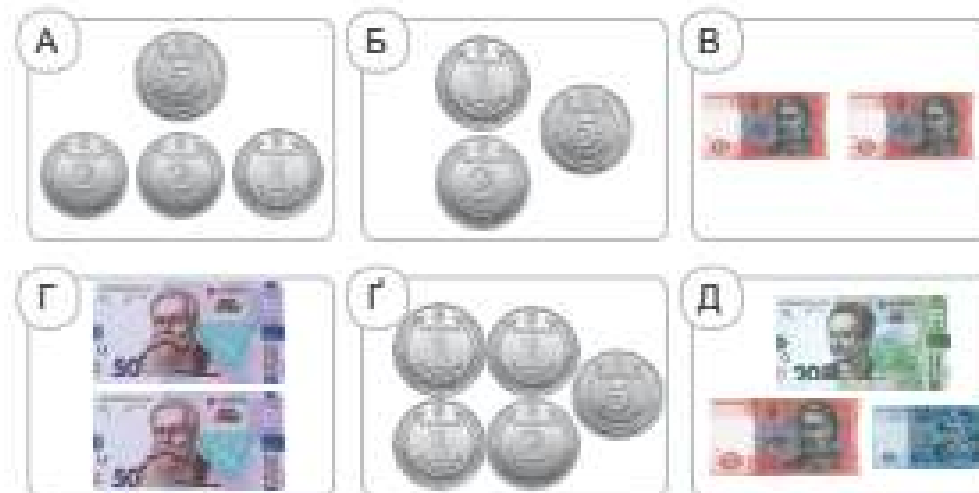
Банкноти є номіналом 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 і 1000 гривень.

Усі країни мають свої гроші.
Сполучені штати Америки — американський долар.
Швейцарія — швейцарський франк.
Польща — злотий.
А більшість країн Європейського Союзу використовують євро.

1 Назви зображення з монетами.

2 Обчисли, скільки грошей в кожної дитини. Напиши ім'я дитини, в якій найбільша сума грошей.

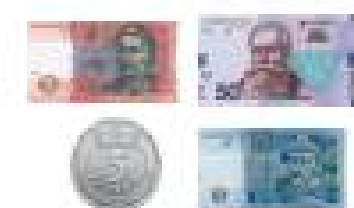
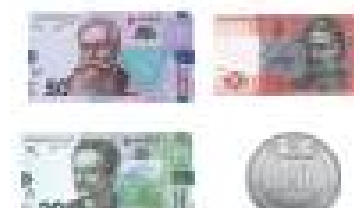
Оля

Ліза

Діма

Роздрукуй і виконай завдання.

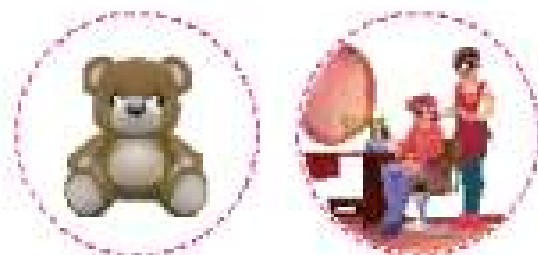

ТОВАРИ ТА ПОСЛУГИ

Товар — це річ, яку купують або продають.

Послуга — це робота, яку виконують для задоволення потреб людей.

Ціна — це скільки коштує одиниця товару в грошах.

Вартість покупки — це скільки коштує вся покупка у грошах.

Кількість товару — 2 іграшки

$$40 + 40 = 80 \text{ (грн)}$$

Решта — це гроші, які повертає продавець, якщо покупець дає більшу суму, ніж вартість покупки.

Вартість покупки — 80 грн

$$100 - 80 = 20 \text{ (грн)}$$

Гроші

Решта

- 1 Обери 3 товари. Обчисли, скільки отримаєш решти, якщо заплатиш 100 грн.

- 2 У тебе є 90 гривень. Обчисли решту, яку ти отримаєш, купуючи кожен товар.

- 3 Розв'яжи задачі за допомогою виразу з дужками.

Ігор купив чай за 18 грн, а бутерброди коштували на 23 грн дорожче. Скільки всього гривень витратив Ігор?

Ч. — грн
Б. — ?, на грн більше

У Кіри є купюра 100 гривень. Обери три товари, які вона може купити на ці гроші. Скільки решти вона отримає після цієї покупки?

Було — 100 грн

Витратила — грн, грн і грн

Залишилося — ?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВИМІРЮВАННЯ ДОВЖИНИ

Інструменти для вимірювання довжини

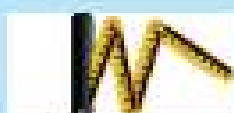
Лінійка

Мірна стрічка

Рулетка

Складаний метр

- 1 Розташуй пінгвінів від найвищого до найнижчого і розшифруй слово.

- 2 Розглянь малюнок і дай відповіді на запитання.

Ялинка Артема

Ялинка Ігоря

Ялинка Ніки

Ялинка Емми

Чия ялинка найнижча?

Чия ялинка вища за ялинку Ігоря?

Чия ялинка нижча за ялинку Емми?

Чия ялинка вища, ніж у Артема, але нижча, ніж у Ігоря?

- 3 Вимірй і запиши у зошиті довжину сторін рамки.

Жовта сторона має довжину ... см.

Червона сторона має довжину ... см.

Фіолетова сторона має довжину ... см.

Рожева сторона має довжину ... см.

- 4 Вимірй і запиши у зошиті довжину закладинок.

Роздрукуй і виконай завдання.

ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАННЯ ДОВЖИНИ

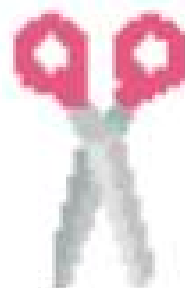

Довжину вимірюють у міліметрах, сантиметрах, дециметрах, метрах. Ці одиниці вимірювання можна перетворювати.

Одиниці вимірювання довжини

Міліметр (мм)
Сантиметр (см): $1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$
Дециметр (дм): $1 \text{ дм} = 10 \text{ см}$
Метр (м): $1 \text{ м} = 100 \text{ см}$ або 10 дм

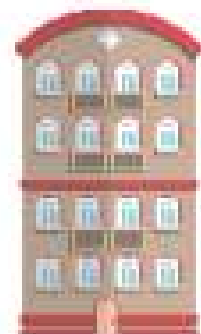
1 Назви правильну величину для кожного об'єкта.

17 мм

17 см

17 м

30 дц

30 м

30 см

15 см

15 дц

15 мм

2 Порівняй у зошиті іменовані числа, постав відповідний знак $>$, $<$, $=$.

1 м ☐ 40 см

20 см ☐ 2 дм

60 см ☐ 6 см

50 см ☐ 1 м

40 см ☐ 1 м

5 дм ☐ 5 см

20 см ☐ 1 м

7 дм ☐ 70 см

1 м ☐ 1 см

3 Запиши у зошиті та перетвори величини.

30 см = дм

8 дм = см

55 см = дм см

40 мм = см

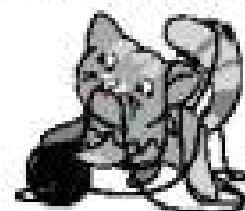
6 дм = см

82 см = дм см

4 Іграшковий автомобіль Катрусі має довжину 10 см 40 мм, Андрія — 2 дм 3 см, Олі — 15 см 10 мм. Назви ім'я дитини, у якої найкоротший автомобіль та найдовший.

5 Кошеня гралося з клубком ниток. Воно розплутало 34 см нитки. У клубку залишилося 53 см нитки. Скільки сантиметрів нитки було у клубку?

Було — ?
Розплутало — 34 см
Залишилося — 53 см

6 Доповни короткий запис задачі та розв'яжи її за допомогою одного виразу з дужками.

Марк купив 15 м блакитної стрічки, а зеленої — на 12 м більше. Скільки всього метрів стрічки купив Марк?

Бл. — м
З. — ?, на м більше }

Роздрукуй і виконай завдання.

Перейди за QR-кодом і пройди тест. Оціни свої досягнення.

ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ плоскі геометричні фігури;
- ✓ об'ємні геометричні фігури;
- ✓ кут;
- ✓ периметр;
- ✓ симетрія;
- ✓ асиметрія;
- ✓ вісь симетрії;
- ✓ плоска поверхня (грань);
- ✓ ребро;
- ✓ вершина.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

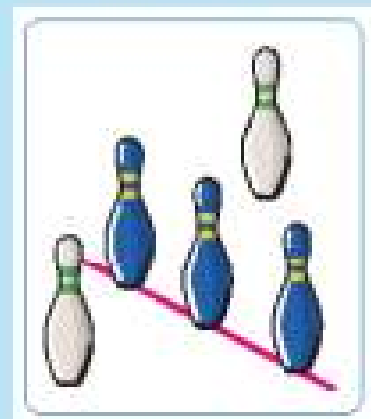
- ✓ креслити та вимірювати довжину різних видів ліній;
- ✓ розрізняти прямі та непрямі кути;
- ✓ визначати основні геометричні фігури за їхніми властивостями;
- ✓ обчислювати периметр геометричних фігур;
- ✓ розпізнавати симетричні й асиметричні об'єкти, знаходити вісь симетрії у симетричних фігурах.

ТОЧКА, ПРЯМА, ВІДРІЗОК, ПРОМІНЬ. РОБОТА З ЛІНІЙКОЮ

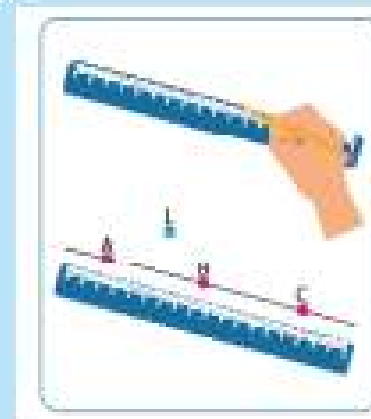

Точка		Найпростіша геометрична фігура.
Пряма		Геометрична фігура, що не має ні початку, ні кінця.
Промінь		Частина прямої лінії, яка тільки з одного боку обмежена точкою. Має початок, але не має кінця.
Відрізок		Частина прямої лінії, яка з обох боків обмежена точками. Має початок і кінець.

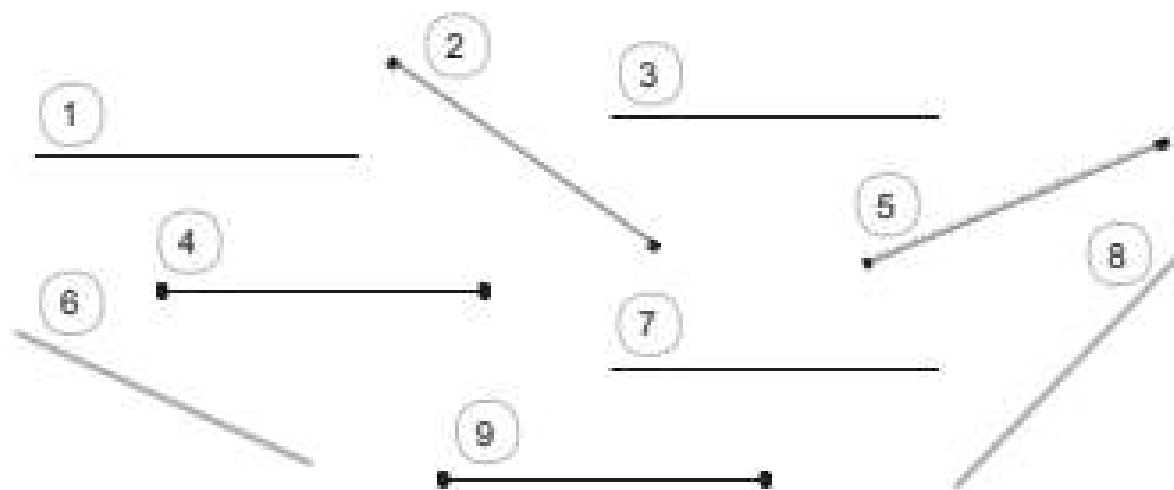
Сині кеглі стоять на одній прямій.

Точки А, В і С теж лежать на одній прямій. Точка L не лежить на прямій.

1 Назви цифри, біля яких зображені прямі; відрізки.

2 Полічи, скільки використали відрізків, щоб намалювати сонячні промені.

3 Побудуй у зошиті пряму, промінь і відрізок.

Роздрукуй і виконай завдання.

ВІДРІЗОК. ДОВЖИНА ВІДРІЗКА

Щоб накреслити відрізок:

- познач у зошиті дві точки;
- приклади до них лінійку і з'єднай ці точки;
- кінці відрізка підпиши двома великими літерами латинського алфавіту.

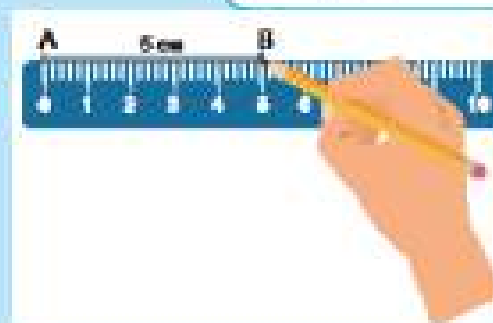
На малюнку зображено відрізок АВ або ВА.

Для вимірювання відрізків використовують лінійку. Щоб виміряти відрізок:

- поклади лінійку під відрізком, щоб нуль збігався з початком відрізка;
- число, яке стоїть біля другого кінця, покаже довжину цього відрізка.

На малюнку довжина відрізка АВ дорівнює 5 см.

- 1 Виміряй довжину відрізка AK.
Накресли відрізок AO, який на 4 см довший.

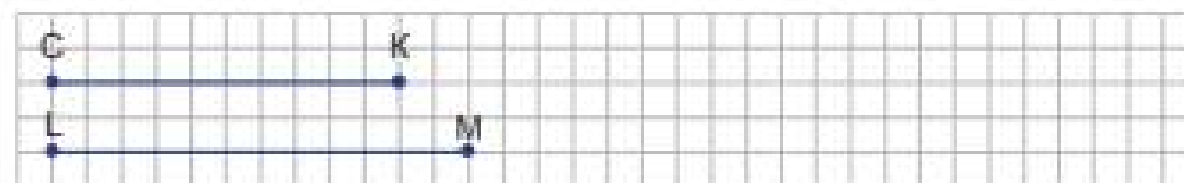

- 2 Накресли відрізок AB довжиною 11 см. Накресли відрізок OP, який на 2 см коротший за відрізок AB.

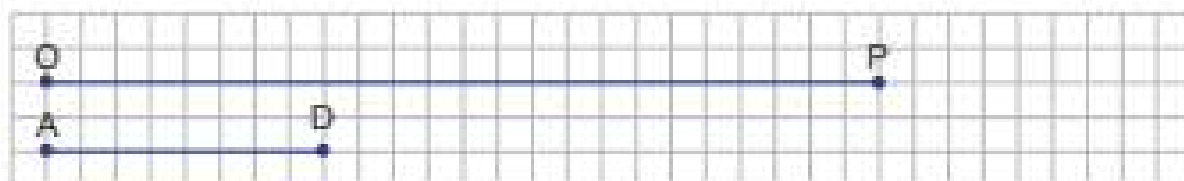
- 3 Накресли відрізок AC довжиною 1 дм, а відрізок CO — на 2 см довший.

- 4 Накресли відрізок CK довжиною 12 см. Поділи його точками на частини по 4 см кожна. Запиши, скільки відрізків у тебе вийшло.

- 5 Накресли відрізок FK, довжина якого дорівнює сумі довжин поданих відрізків CK і LM. Запиши рівність.

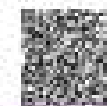

- 6 Накресли відрізок AP, довжина якого дорівнює різниці довжин поданих відрізків OP і AD. Запиши рівність.

Роздрукуй і виконай завдання.

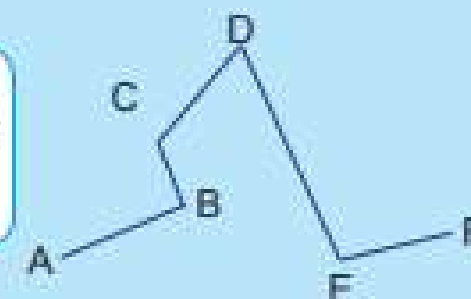
ЛАМАНА. ДОВЖИНА ЛАМАНОЇ

Ламана — це лінія, що складається з кількох відрізків, послідовно поєднаних крайніми точками. Відрізки в ламаній називаються ланками, а точки — вершинами ламаної.

Ламана має 5 ланок: AB, BC, CD, DE, EF.

Щоб знайти довжину ламаної, потрібно знайти суму довжин усіх ланок.

Довжина ламаної 10 см

$$AB + BC + CD + DE + EF = AF$$

$$2 \text{ см} + 1 \text{ см} + 2 \text{ см} + 3 \text{ см} + 2 \text{ см} = 10 \text{ см}$$

Ламані бувають замкнені та незамкнені. Якщо початкова та кінцева точки ламаної збігаються, тоді таку ламану називають замкненою.

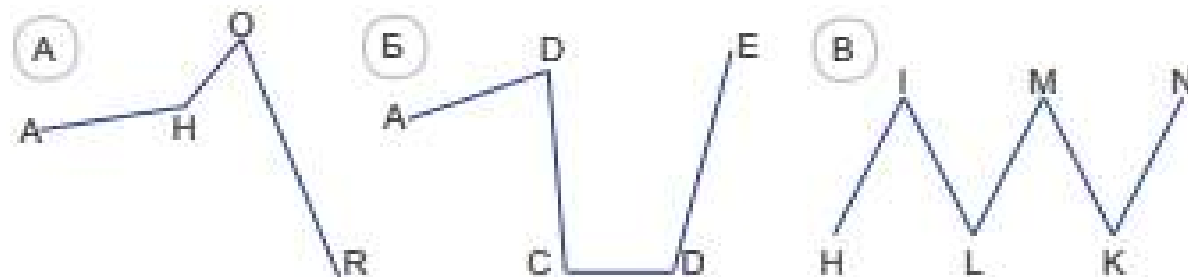

Ламана незамкнена

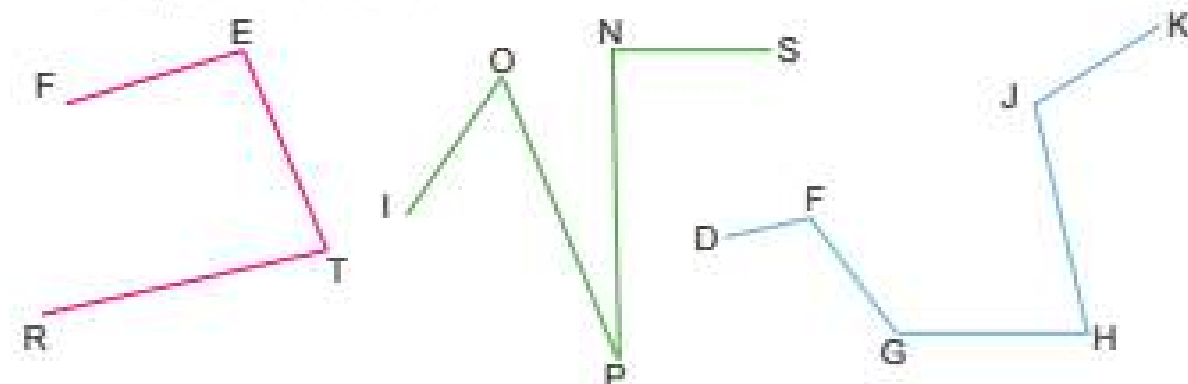

Ламана замкнена

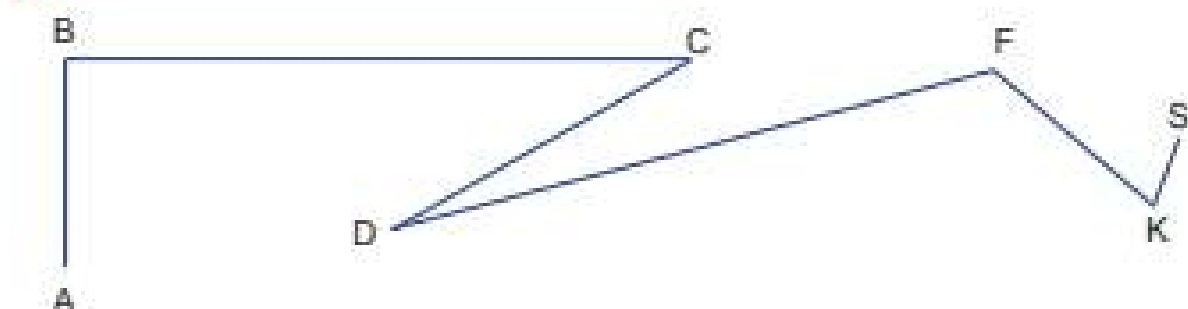
- 1 Якою буквою позначена ламана, яка складається з 4 ланок? Назви її ланки.

- 2 Запиши, скільки ланок має кожна ламана. Назви ланки ламаної, яка складається з 5 ланок.

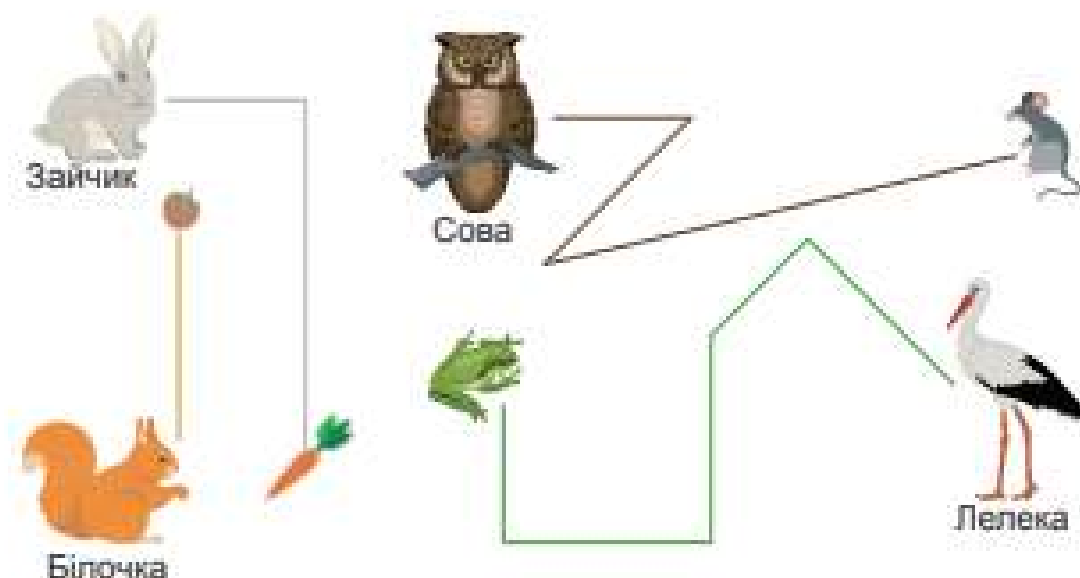
- 3 Вимірй і запиши довжини ланок.

A B =	C D =	F K =
B C =	D F =	K S =

- 4 Накресли ламану довжиною 14 см.

- 5 Вимірй і запиши, яку відстань подоїала кожна тварина до своєї здобичі.

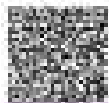
- 6 * Довжина першої ланки ламаної дорівнює 8 см, другої — 2 см, третьої — 5 см, а четвертої — 4 см. Запиши вираз і обчисли довжину ламаної.

- 7 * Жучок Бітті виповз із нірки й проповз 3 см. Потім повернув праворуч й проповз ще 3 см. Потім знову повернув праворуч й проповз 3 см. У кінці ще раз повернув праворуч й проповз 3 см. Накресли шлях жучка. Обчисли довжину всієї відстані, яку подоїав Бітті.

Роздрукуй і виконай завдання.

ДОСЛІДЖУЄМО КУТИ

Кут — це фігура, утворена двома променями, які виходять з однієї точки. Точка, де зустрічаються промені, називається вершиною.

Якщо прикласти косинець до кута, вершиною до вершини, і сторони збігаються, то кут прямий; не збігаються — непрямий.

Косинець

Щоб накреслити прямий кут, проведи олівцем по краях косинця, де прямий кут.

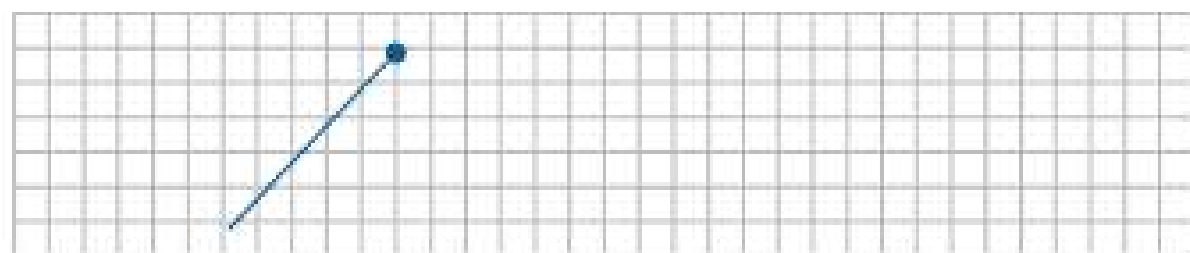
Хочеш підказку? Якщо розмістиш найдовшу сторону косинця вздовж лінійки, прямий кут твого косинця буде вгорі. Наклей на нього наклейку.

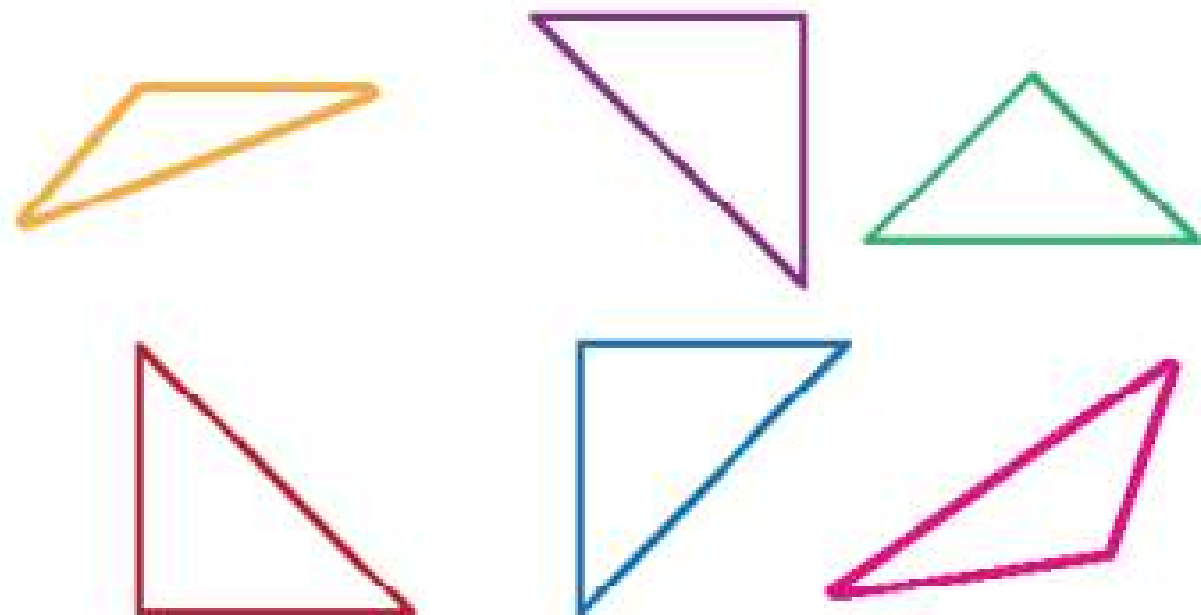
1 За допомогою косинця накресли прямий кут.

2 Відступи дві клітинки згори, шість клітинок з лівого краю. Познач вершину і накресли прямий кут.

3 Познач вершину і накресли сторону за зразком. Накресли другу сторону, щоб утворився прямий кут.

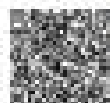

4 За допомогою косинця знайди трикутники, в яких є прямі кути. Якого вони кольору?

Роздрукуй і виконай завдання.

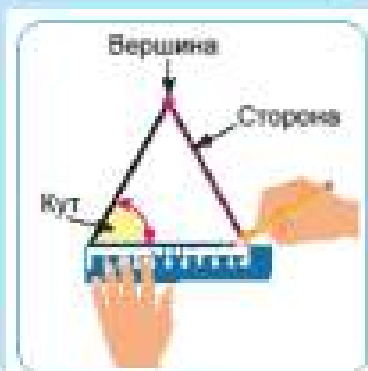

ПЛОСКІ ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ (МНОГОКУТНИКИ)

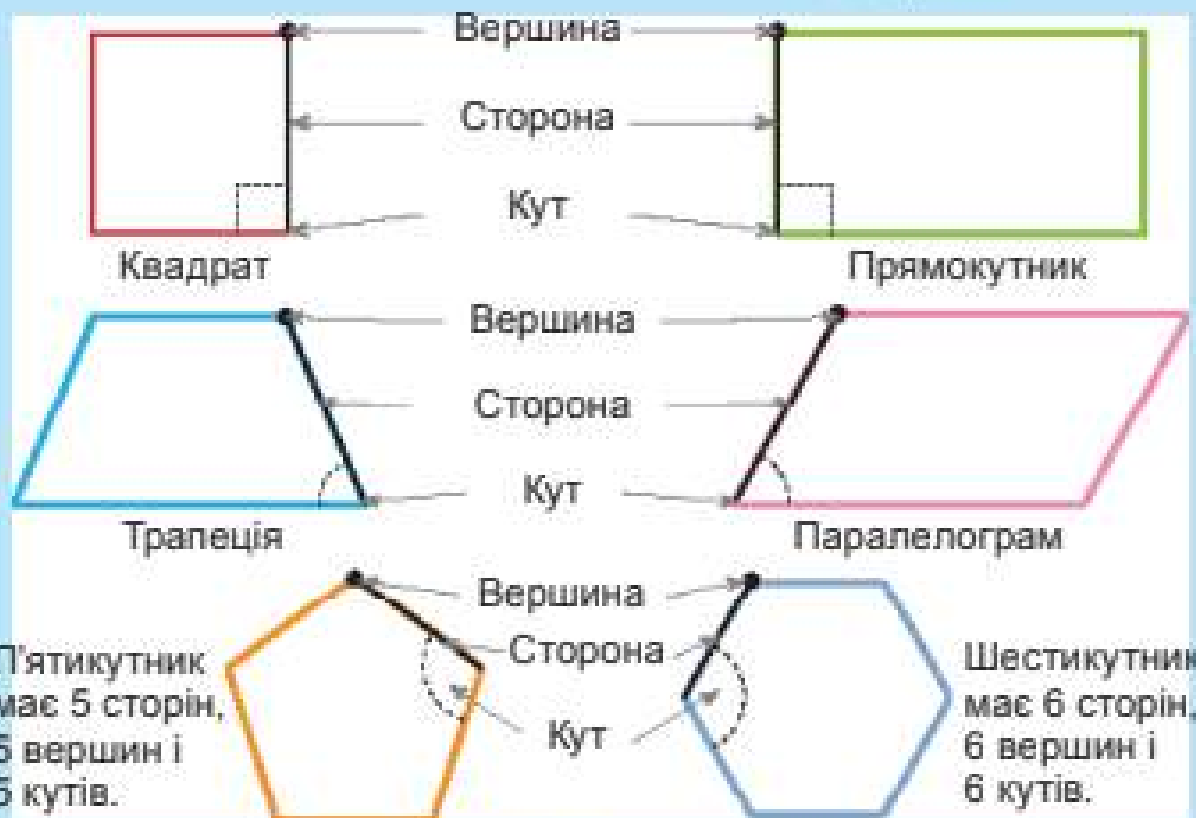

Якщо з'єднати 3 точки, які не належать одній прямій, ми накреслимо трикутник. Точки — це вершини.

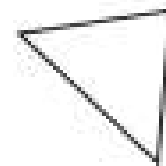

Чотирикутник має 4 сторони, 4 кути та 4 вершини.

Трикутник складається з 3 сторін, 3 кутів та 3 вершин.

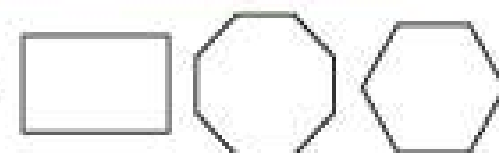
1 Накресли в зошиті трикутник. Познач вершини червоним кольором, а сторони наведи синім кольором.

2 Назви зайву фігуру в кожній групі.

3 Назви кількість сторін у кожній фігурі.

4 Яка фігура має:

- 3 вершини, 3 кути та 3 сторони;
- 6 сторін, 6 вершин і 6 кутів.

5 Встанови відповідність між геометричними фігурами та тістечками подібної форми. Заповни таблицю.

А	Б	В	Г

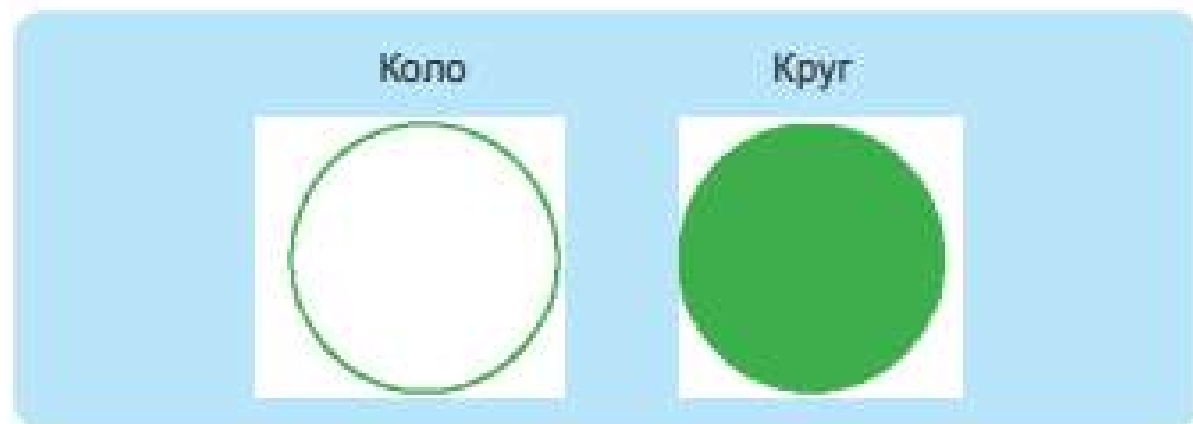
1 Шестикутник 2 Трикутник 3 П'ятикутник 4 Чотирикутник

Роздрукуй і виконай завдання.

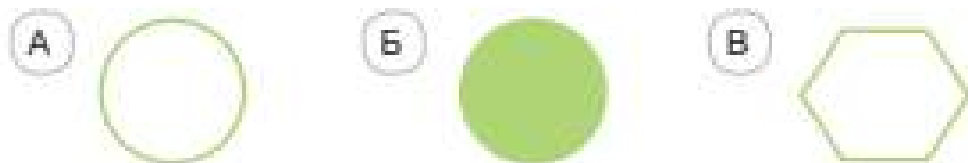

КОЛО І КРУГ

1 Якою буквою позначено круг?

2 Марійка намалювала круг, а Тимур — коло. Покажи, який малюнок намалювала кожна дитина.

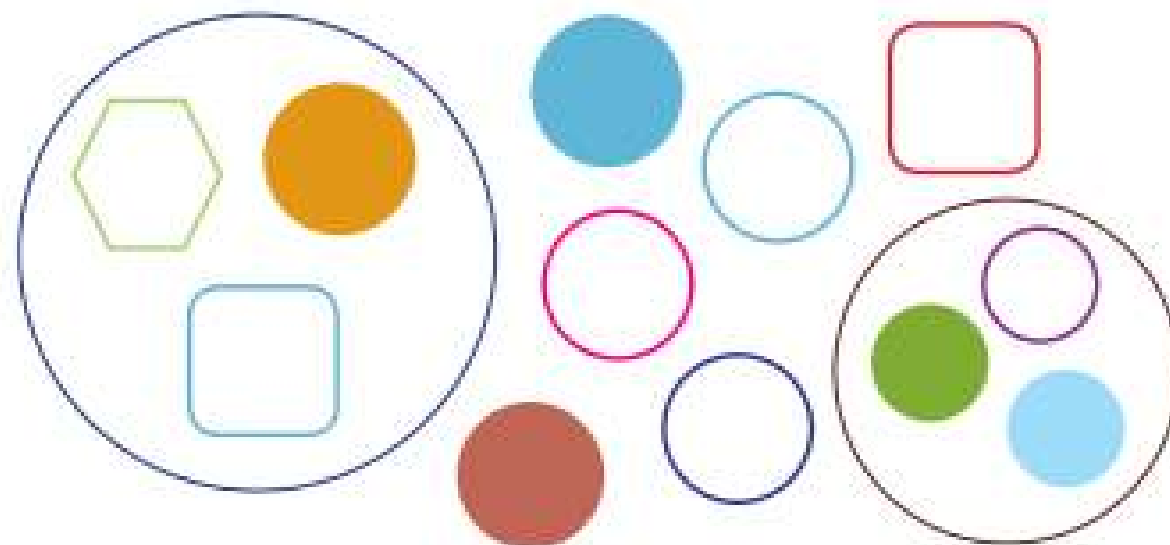

Тимур

Марійка

3 Полічи й запиши, скільки кругів зображено на малюнку і скільки — кіл.

4 Назви об'єкти, схожі на круг.

Роздрукуй і виконай завдання.

СКЛАДАЄМО НОВІ ФІГУРИ

Ти можеш поєднувати фігури, щоб створити іншу фігуру.

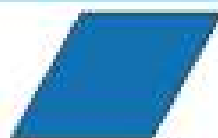
Які нові фігури можна створити за допомогою цих фігур?

Трикутник

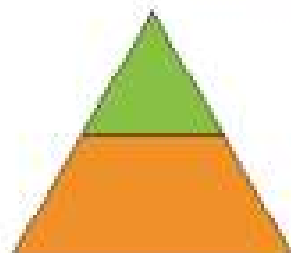

Трапеція

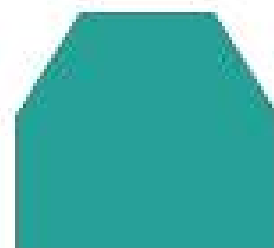

Паралелограм

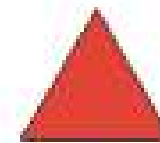
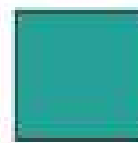
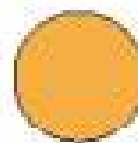
Можна зробити шестикутник. А також, використовуючи менші фігури, можна скласти трикутник, паралелограм і шестикутник.

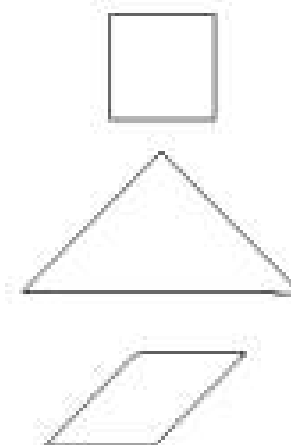
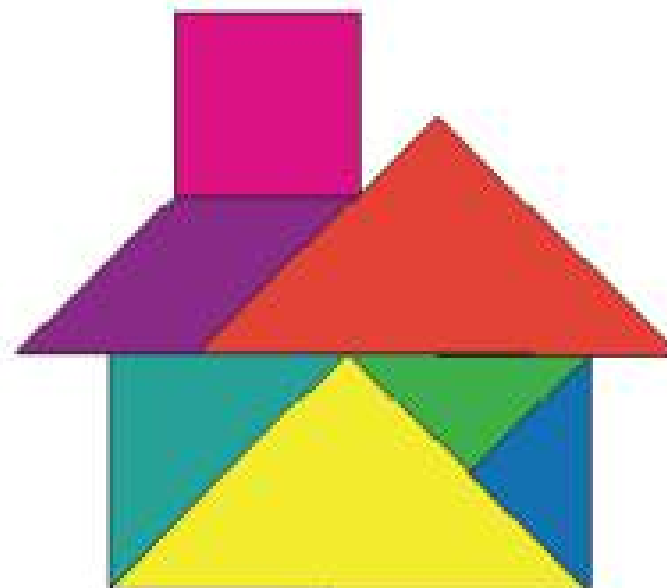
1 Назви 2 фігури, за допомогою яких можна скласти нову фігуру.

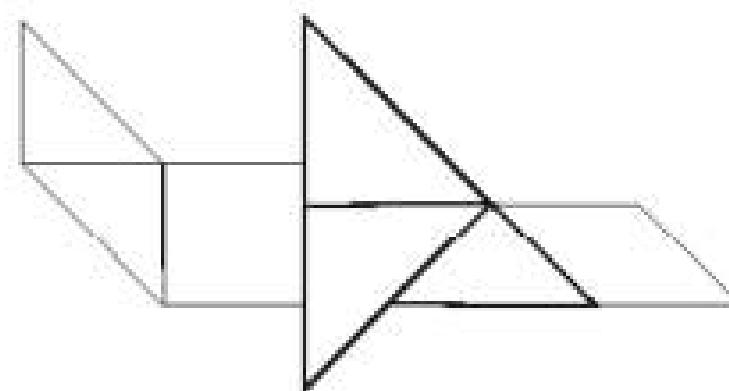
2 Мілана поклала поруч 2 квадрати. Назви фігуру, яку вона створила.

3 Полічи фігури, з яких складається будинок. Накресли їх у зошиті і запиши їх кількість.

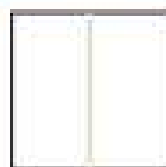
4 Перейди за QR-кодом і склади літак із фігур танграма.

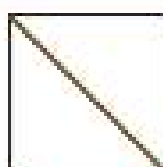

РОЗРІЗАЄМО ФІГУРИ, ЩОБ СТВОРИТИ НОВІ

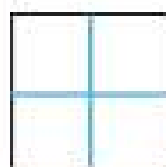
Ти можеш розрізати фігури, щоб створити нові.
Спочатку намалюй лінії.

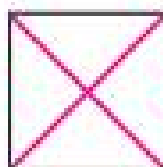
Зелена лінія
ділить квадрат на
2 прямокутники

Коричнева лінія
ділить квадрат на
2 трикутники

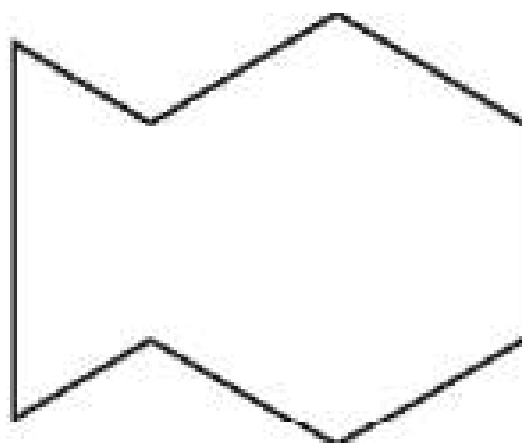
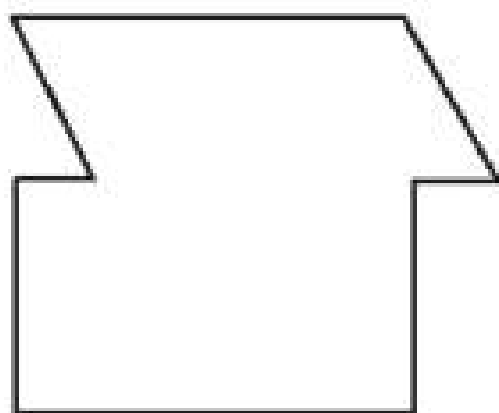

Сині лінії ділять
квадрат на
4 квадрати

Червоні лінії
ділять квадрат на
4 трикутники

- 1 Розглянь запропоновані фігури. Спробуй уявити, з яких двох фігур складається кожна з них. Запиши назви цих фігур.

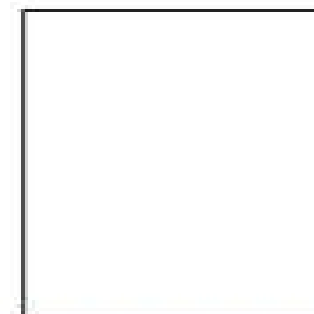

- 2 Накресли зображені фігури в зошиті. Накресли в них лінії так, щоб утворилися нові фігури.

Накресли 1 лінію, щоб вийшло
2 прямокутники

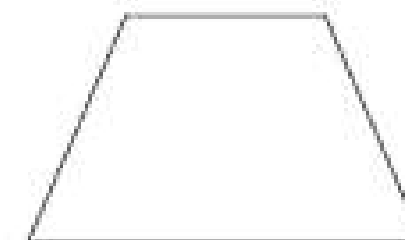
Накресли 1 лінію, щоб вийшло
2 трикутники

Накресли 1 лінію, щоб вийшло
2 квадрати

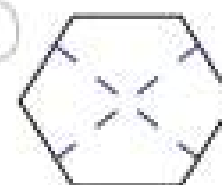

Накресли 2 лінії, щоб вийшло
3 трикутники

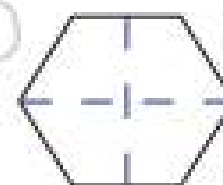

- 3 Попіна розрізала шестикутник на 6 трикутників. Котрий малюнок показує, як вона це зробила?

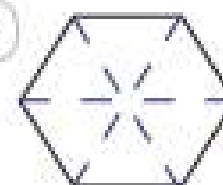
1

2

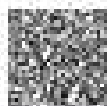

3

Роздрукуй і виконай завдання.

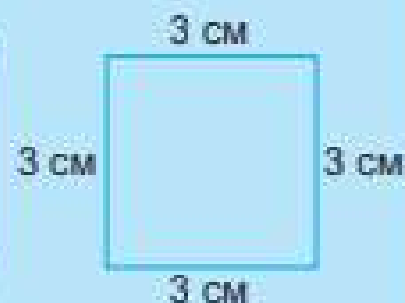

ОБЧИСЛЮЄМО ПЕРИМЕТР ПЛОСКИХ ФІГУР

Периметр — це сума довжин всіх сторін фігури.
Периметр позначається великою латинською літерою **P**.

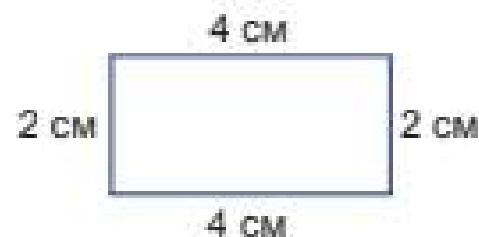
Щоб знайти периметр квадрата, потрібно додати довжини всіх його сторін.

Довжина кожної сторони квадрата становить 3 см.
Отже: $P = 3 \text{ см} + 3 \text{ см} + 3 \text{ см} + 3 \text{ см} = 12 \text{ см}$

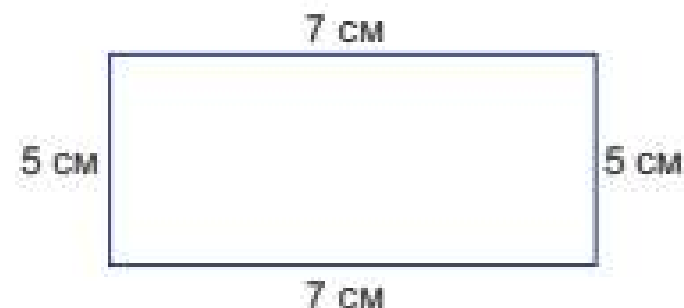

- 1 Тимур виміряв довжини сторін прямокутника та знайшов його периметр. Якою буквою позначено рівність, яку він записав?

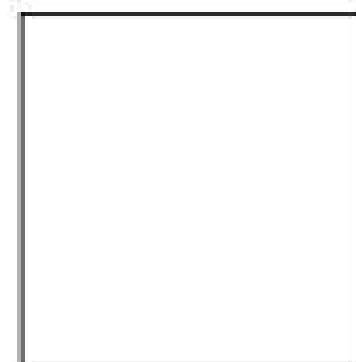
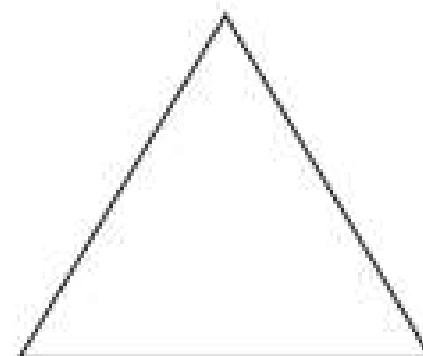

- А $P = 6 \text{ см} + 2 \text{ см} + 4 \text{ см} + 2 \text{ см} = 14 \text{ см}$
Б $P = 2 \text{ см} + 4 \text{ см} + 2 \text{ см} + 4 \text{ см} = 12 \text{ см}$

- 2 Обчисли периметр прямокутника.

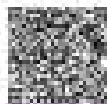
- 3 Трикутник має сторони завдовжки 7 см, 8 см і 7 см. Знайди периметр трикутника.
4 Виміряй довжини сторін кожної фігури та обчисли їхній периметр. Яка фігура має більший периметр?

- 5 * Дитячий майданчик має форму прямокутника. Його довжина 10 м, а ширина 5 м. Обчисли периметр дитячого майданчика.

Роздрукуй і виконай завдання.

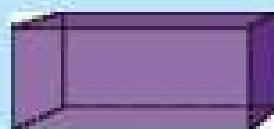
ОБ'ЄМНІ ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

Циліндр

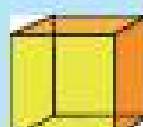
Конус

Паралелепіпед

Піраміда

Куб

Куля

Деякі об'ємні геометричні фігури мають плоскі поверхні, які ще називаються гранями, а також ребра і вершини.

Плоска поверхня (грань)

Вершина

Криві поверхні

Основи

Тіла з кривими поверхнями не мають ребер, конус має одну вершину. Циліндр, конус і піраміда мають основи.

Куля не має плоских поверхонь, ребер і вершин.

1 Назви об'єкт, схожий на наведену фігуру. Встав пропущені числа.

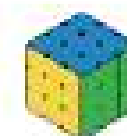
Циліндр має основи, вершин, ребер.

Куля має плоских поверхонь, вершин, ребер.

Куб має плоских поверхонь, вершин, ребер.

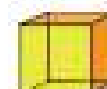

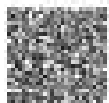
2 Назви відповідну фігуру.

Об'ємна фігура Лілі має ребер, вершин і основи.

Об'ємна фігура Дмитра має ребер, вершину і основу.

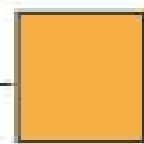
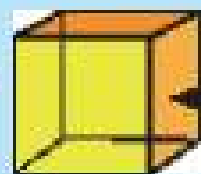

ЗВ'ЯЗОК ПЛОСКИХ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР З ОБ'ЄМНИМИ ФІГУРАМИ

Гранями куба є квадрати.

Куб

Квадрат

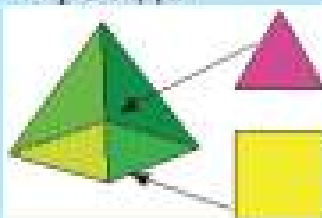
Основами циліндра є круги. Гранями піраміди є трикутники, а основою — квадрат.

Циліндр

Круг

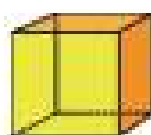
Піраміда

Трикутник

Квадрат

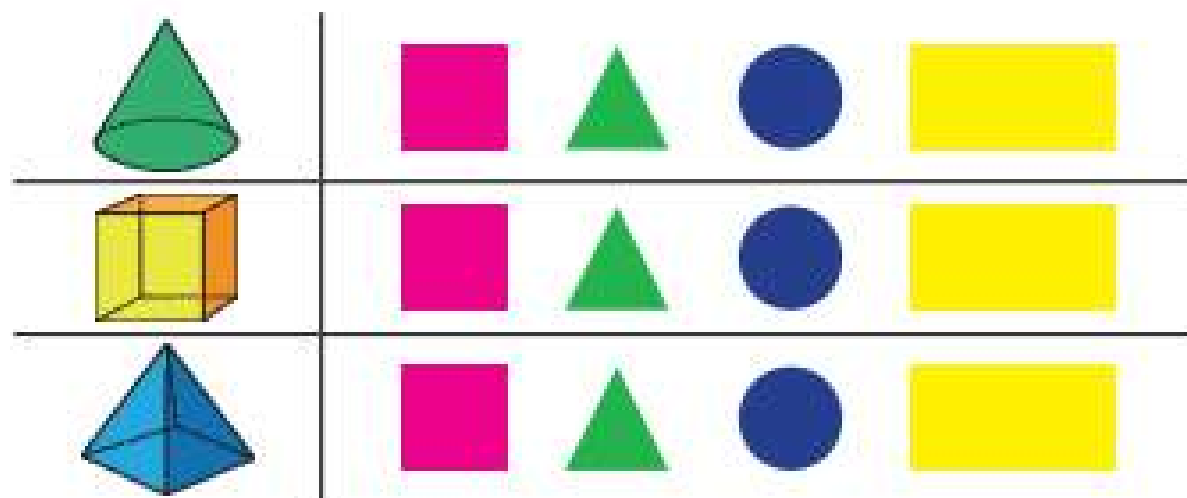
1 Назви фігури, основами яких є круг.

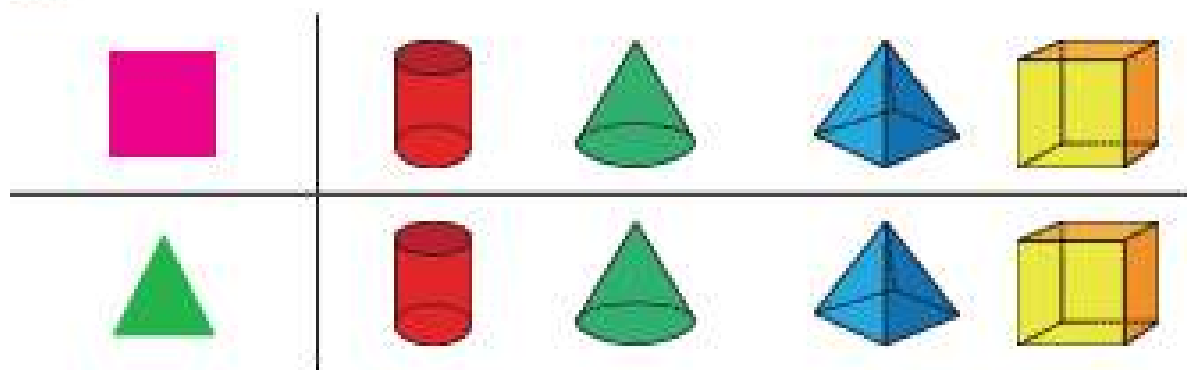
2 Назви фігури, основами яких є квадрат.

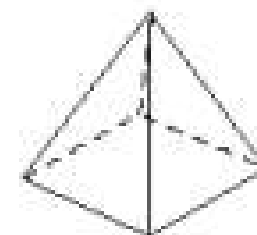
3 Назви плоскі фігури, які можна побачити на об'ємних фігурах.

4 Назви об'ємні фігури, на яких можна побачити плоскі фігури.

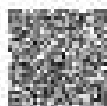

5 Намалюй плоскі фігури, за допомогою яких можна скласти піраміду.

Роздрукуй і виконай завдання.

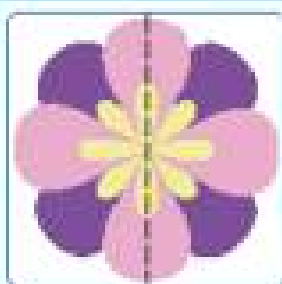
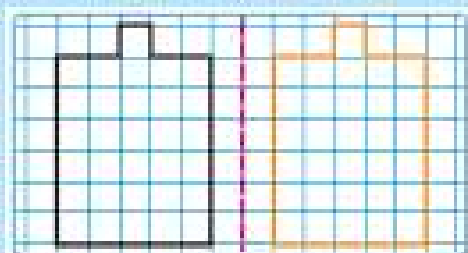

СИМЕТРИЯ

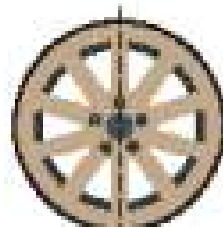
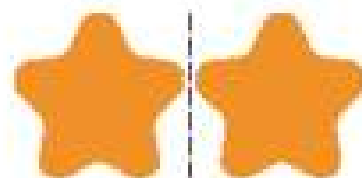
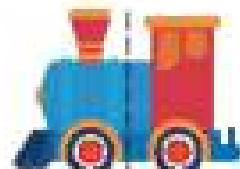
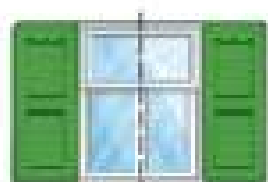
Дві фігури є симетричними, якщо вони ідеально збігаються відносно осі симетрії. Це як дивитися у дзеркало.

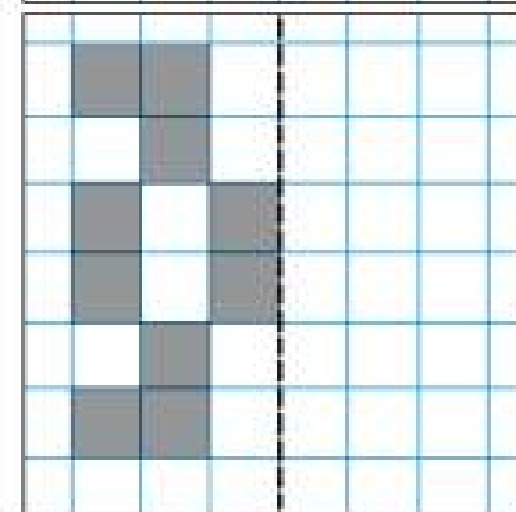
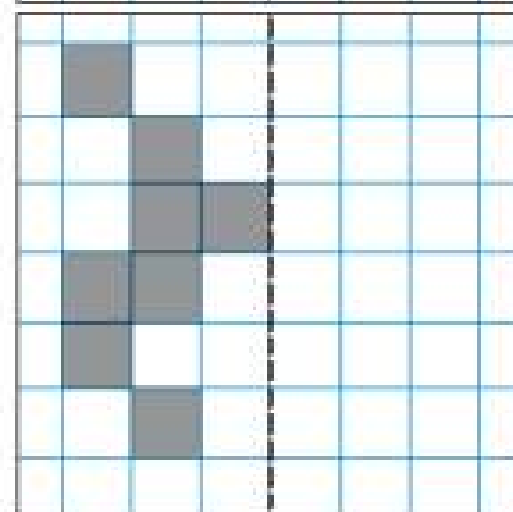
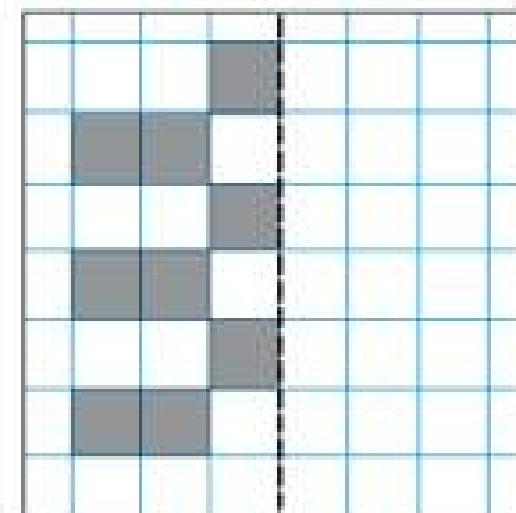
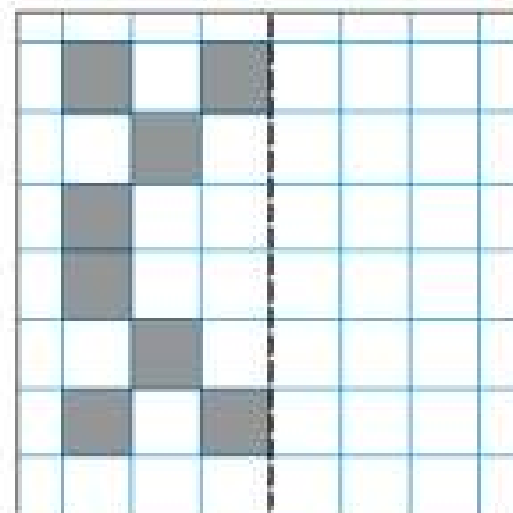
Одна фігура також може бути симетричною, якщо дві її половинки збігаються відносно осі симетрії.

1 Назви об'єкти, для яких пунктирна лінія є віссю симетрії.

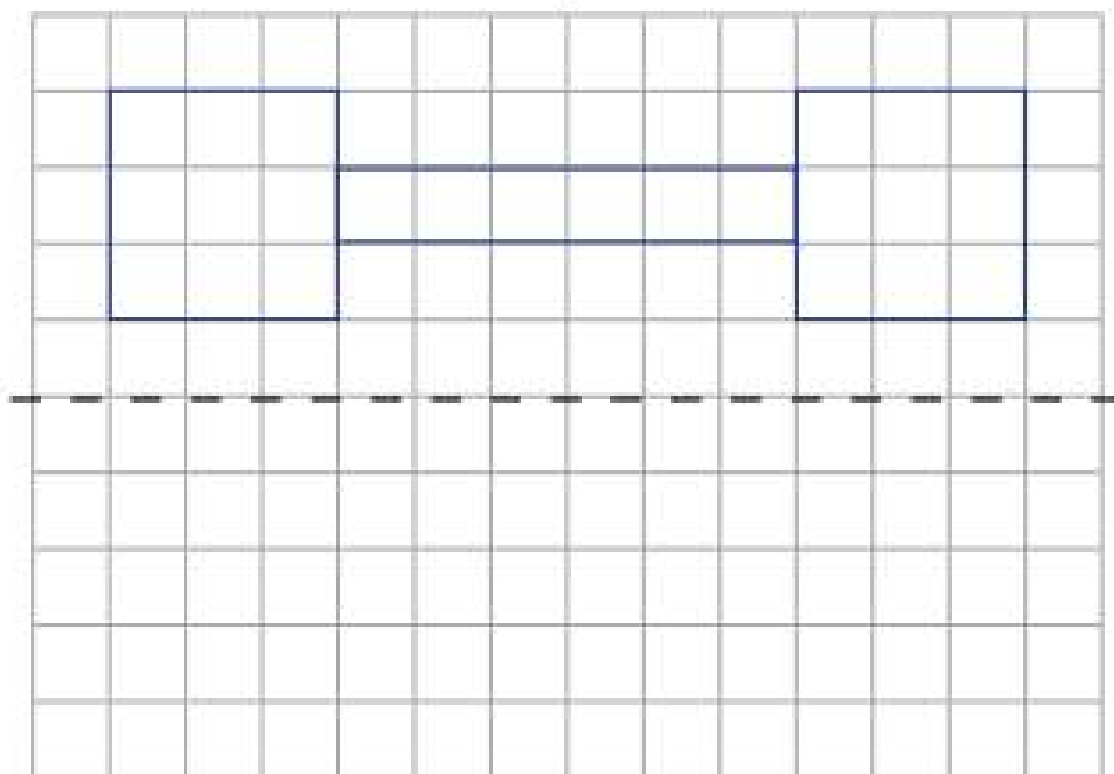
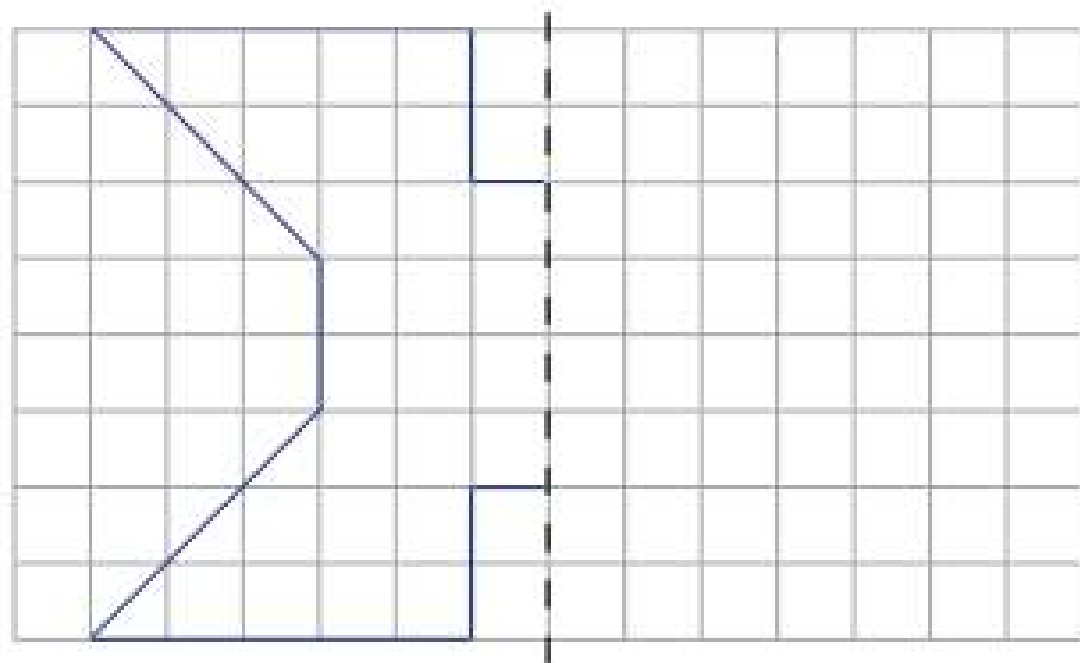
2 Перемалюй один із малюнків у зошит. Розфарбуй клітинки в другій половинці так, щоб отримати симетричний малюнок.

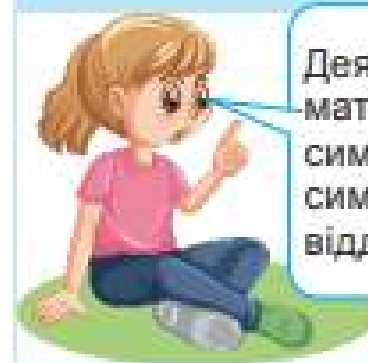
Роздрукуй і виконай завдання.

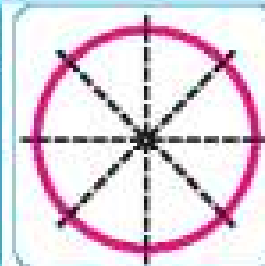
- 3 Перемалюй один із малюнків у зошит. Намалюй симетричні фігури відносно осі симетрії

ВІСЬ СИМЕТРІЇ

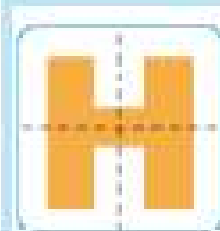
Деякі симетричні об'єкти можуть мати одну або декілька осей симетрії. Коло має багато осей симетрії, тому що його можна віддзеркалити за кожною з них.

Вертикальна
вісь симетрії

Горизонтальна
вісь симетрії

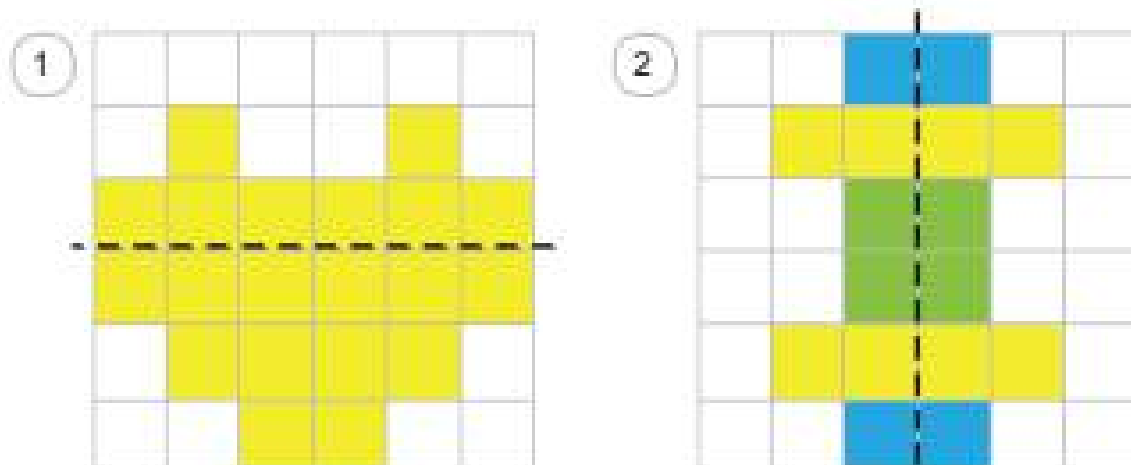
Якщо подивитися на літеру Н, то вона має дві осі симетрії. Її можна віддзеркалити за вертикаллю і за горизонталлю.

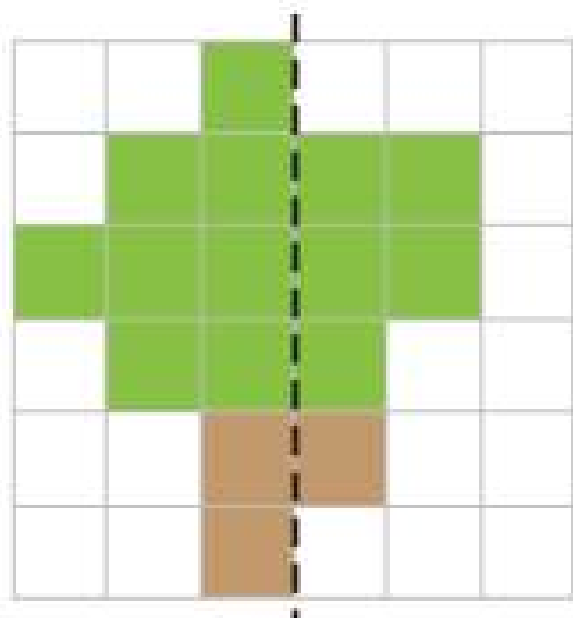
- 1 * Назви симетричні букви.

ПЕРЕМОГА

2 На якому малюнку пунктирна лінія є віссю симетрії?

3 * Перемалюй малюнок у зошит. Розфарбуй 4 клітинки справа так, щоб пунктирна лінія була віссю симетрії.

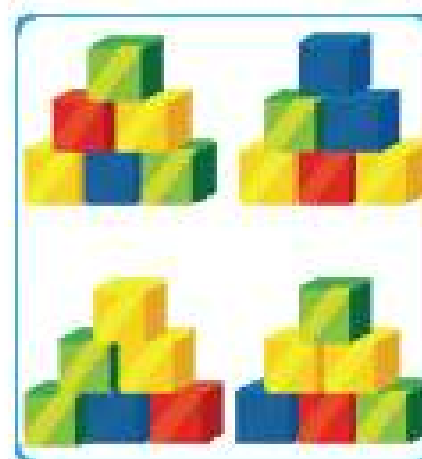

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ДІЯ МНОЖЕННЯ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ множення;
- ✓ перший множник;
- ✓ другий множник;
- ✓ добуток;
- ✓ переставний закон множення.

$$6 \cdot 4 = 24$$

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ множити за допомогою різних моделей;
- ✓ розпізнавати назви компонентів і результату дії множення;
- ✓ розв'язувати задачі на множення.

ДІЯ МНОЖЕННЯ

Скільки всього бананів на малюнку?

Є 4 гілки бананів.
На кожній гілці
по 3 банани.
Всього 12 бананів.

Додавання однакових доданків називається множенням.
Дія множення позначається знаком «*».

$$3 + 3 + 3 + 3 = 12$$

$$3 \cdot 4 = 12 \text{ — три помножити на чотири дорівнює дванадцять}$$

Або можна ще сказати

$$\text{по } 3 \text{ взяти } 4 \text{ рази} = 12$$

- 1 Назви вирази на додавання, якими можна замінити вирази на множення.

$$4 \cdot 3$$

$$4 + 4$$

$$4 + 4 + 4$$

$$3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 \cdot 5$$

$$5 + 5 + 5 + 5$$

$$3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3$$

- 2 Заміни дію додавання дією множення за зразком.

$$2 + 2 + 2 + 2 = 2 \cdot 4$$

$$4 + 4 + 4$$

$$6 + 6 + 6$$

- 3 Розглянь малюнки та знайди значення виразів за зразком.

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

$$2 \cdot 5 = 10$$

- 4 У магазині 4 друзів купили по 3 листівки. Скільки всього листівок купили друзі? Якою буквою позначено розв'язання задачі?

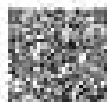
А $3 \cdot 4 = 12$ (л.)

Б $4 + 3 = 7$ (л.)

Роздрукуй і виконай завдання.

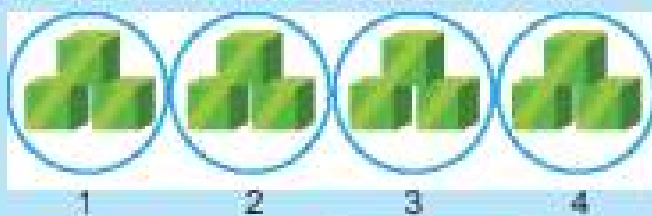

МОДЕЛЮВАННЯ ДІЇ МНОЖЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ГРУП

Ти можеш моделювати множення за допомогою груп.
Щоб знайти значення виразу за допомогою груп, роби так:

- полічи кількість груп

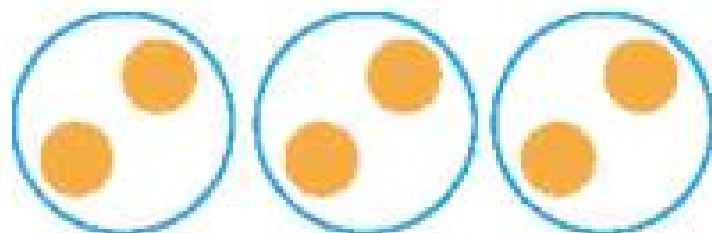
- полічи кількість об'єктів у кожній групі.

На малюнку зображено
по три об'єкти в кожній
з чотирьох груп.

$$3 \cdot 4 = 12$$

- 1 Назви вираз, який відповідає моделі.

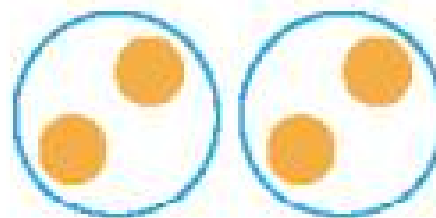

$$3 \cdot 3$$

$$2 \cdot 2$$

$$2 \cdot 3$$

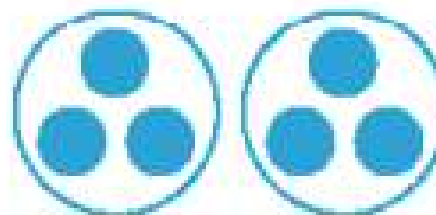
- 2 Доповни речення, щоб описати модель.

На малюнку зображено групи.
У кожній групі по об'єкти.

На малюнку зображено групи.
У кожній групі по об'єкти.

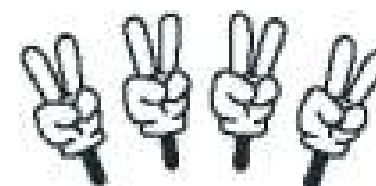
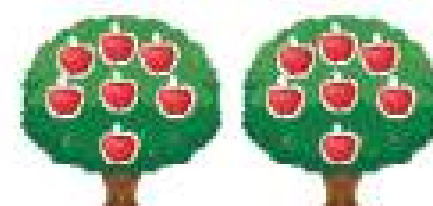

На малюнку зображено групи.
У кожній групі по об'єкти.

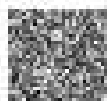
На малюнку зображено групи.
У кожній групі по об'єктів.

- 3 Запиши рівності на множення, які відповідають малюнкам.

Роздрукуй і виконай завдання.

МОДЕЛЮВАННЯ ДІЇ МНОЖЕННЯ НА ЧИСЛОВІЙ ПРЯМІЙ

$$5 \cdot 3 = \square \square$$

Почни з 0. «Стрибни» на 5 одиниць уперед 3 рази. Останній «стрибок» покаже результат дії множення.

- 1 Якою буквою позначена числова пряма, яка моделює вираз $2 \cdot 5$?

- 2 Побудуй у зошиті числові прямі, змодельуй на них вирази та знайди їхні значення.

$$4 \cdot 2$$

$$2 \cdot 8$$

Запам'ятай! Збільшення числа в a разів означає помножити це число на a .

- 3 Мирослав і Лев грали в баскетбол. Мирослав набрав 6 балів, а Лев удвічі (в 2 рази) більше, ніж Мирослав. Скільки балів набрав Лев?

Якою буквою позначена числова пряма, яка відповідає розв'язанню задачі?
Запиши розв'язання і відповідь.

- 4 Прочитай задачу. Розв'яжи її за допомогою числової прямої.

Яринка склала 3 ряди кубиків, по 4 кубики в кожному ряду. Скільки всього кубиків використала Яринка?

Роздрукуй і виконай завдання.

НАЗВА КОМПОНЕНТІВ І РЕЗУЛЬТАТУ ДІЇ МНОЖЕННЯ

У рівностях на множення числа мають такі назви:
перший множник, другий множник, добуток.

$$\begin{array}{ccccc} 3 & \cdot & 3 & = & 9 \\ \text{Перший} & & \text{Другий} & & \text{Добуток} \\ \text{множник} & & \text{множник} & & \end{array}$$

- 1 Запиши рівності. Обведи перший множник червоним кольором, другий множник — зеленим, а добуток — жовтим.

$3 \cdot 5 = 15$

$7 \cdot 8 = 56$

$9 \cdot 2 = 18$

- 2 Запиши вирази, змоделью їх на числовій прямій і обчисли.

- Перший множник 2, другий — 4. Знайди добуток.
- Перший множник 5, другий — 3. Знайди добуток.
- Перший множник 3, другий — 2. Знайди добуток.
- Перший множник 1, другий — 6. Знайди добуток.

Роздрукуй і виконай завдання.

МОДЕЛЮВАННЯ ДІЇ МНОЖЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ РЯДКІВ

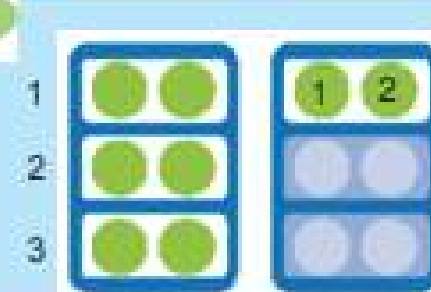

Ти можеш змоделювати множення за допомогою створення певної кількості рядків із заданою кількістю об'єктів.

$2 \cdot 3 = \square$

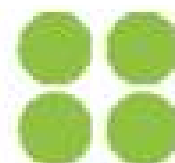

На малюнку зображено 3 рядки.
У кожному рядку по 2 круги.

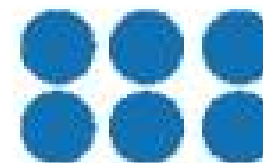

Число рядків
↓
 $2 \cdot 3 = 6$
↑
Число кружів у кожному рядку

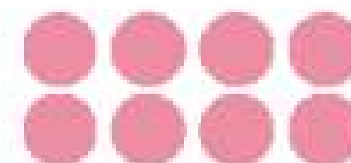
- 1 Назви вирази, які відповідають моделям.

$3 \cdot 2 \quad 2 \cdot 2 \quad 4 \cdot 3$

$3 \cdot 2 \quad 2 \cdot 5 \quad 2 \cdot 4$

$2 \cdot 7 \quad 4 \cdot 3 \quad 4 \cdot 2$

- 2 Зафарбуй у зошиті відповідну кількість клітинок, щоб змоделювати вирази: $4 \cdot 5$, $6 \cdot 3$.

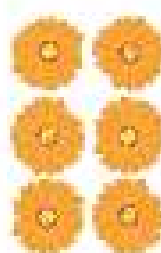
3 За допомогою малюнків доповни рівності у зошиті.

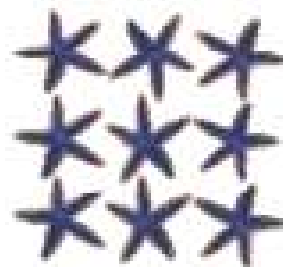
$$\square \cdot 2 = 8$$

$$3 \cdot \square = 6$$

$$2 \cdot \square = 6$$

$$\square \cdot 3 = 9$$

4 Андрій склав олівці в 3 ряди. В кожному ряду по 5 олівців. Скільки всього олівців у Андрія? Назви рівність, яка є розв'язком задачі.

$$3 \cdot 3 = 9 \text{ (ол.)}$$

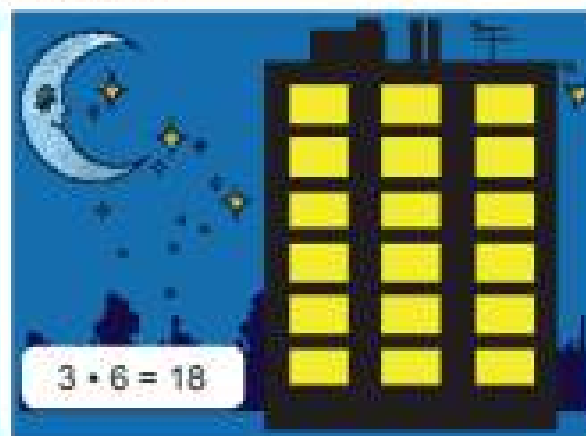
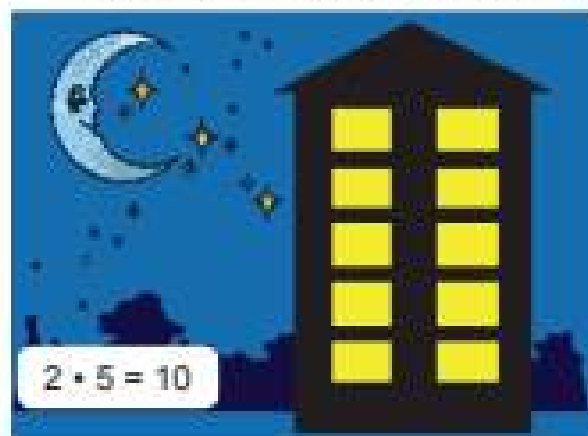
$$5 \cdot 3 = 15 \text{ (ол.)}$$

$$3 \cdot 2 = 6 \text{ (ол.)}$$

$$5 \cdot 4 = 20 \text{ (ол.)}$$

5 Завантажте шаблони за QR-кодом і роздрукуйте їх. Розподіліть між собою шаблони будинків. Заповніть їх вікнами так, щоб на кожному поверсі була однакова кількість вікон. Для кожного будинку запишіть вираз на множення і знайдіть його значення (полічіть усі вікна). Виготовте спільну аплікацію «Нічне місто».

ПЕРЕСТАВНИЙ ЗАКОН МНОЖЕННЯ

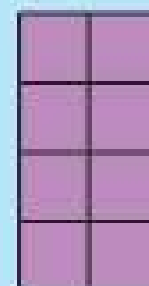

Чи однакові будуть добутки?

$$2 \cdot 4 = \square$$

$$4 \cdot 2 = \square$$

$$2 \cdot 4 = 8$$

Числа можна множити в будь-якому порядку. Добуток буде однаковий.

$$4 \cdot 2 = 8$$

Від перестановки множників добуток не зміниться. Це правило називають переставним законом множення.

1 Ельдар розставив автомобілі у 3 ряди. В кожному ряду по 4 автомобілі. Скільки автомобілів розставив Ельдар?

2 Застосуй переставний закон множення й обчисли вирази за зразком.

$$2 \cdot 16 = 16 \cdot 2 = 16 + 16 = 32$$

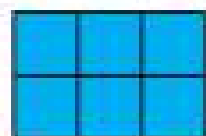
$3 \cdot 11$

$2 \cdot 23$

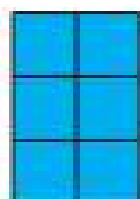
$2 \cdot 36$

$4 \cdot 12$

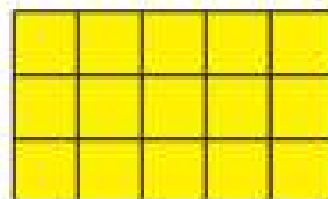
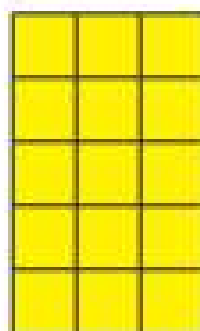
3 За допомогою моделей склади вирази та знайди їх значення.

$3 \cdot 2 = 6$

$2 \cdot 3 = 6$

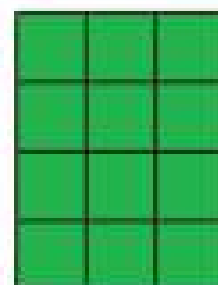
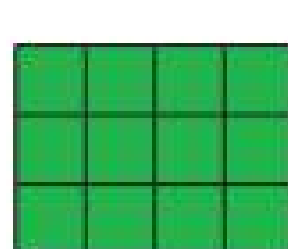
4 Назви рівності, які відповідають моделям.

$2 \cdot 3 = 6$
 $3 \cdot 2 = 6$

$4 \cdot 3 = 12$
 $3 \cdot 4 = 12$

$4 \cdot 2 = 8$
 $2 \cdot 4 = 8$

$5 \cdot 3 = 15$
 $3 \cdot 5 = 15$

Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 2

$2 \cdot 5 = \square \square$

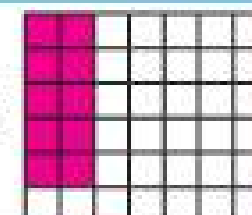
На малюнку 5 пар рукавичок. У кожній парі по 2 рукавички. Скільки всього рукавичок?

Ти можеш лічити двійками.

Змодельовати за допомогою рядків.

$2 \cdot 5 = 10. \text{ Всього } 10 \text{ рукавичок.}$

Запам'ятай таблицю множення числа 2.

2	$2 \cdot 1 = 2$
$2 + 2$	$2 \cdot 2 = 4$
$2 + 2 + 2$	$2 \cdot 3 = 6$
$2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 4 = 8$
$2 + 2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 5 = 10$
$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 6 = 12$
$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 7 = 14$
$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 8 = 16$
$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 9 = 18$
$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2$	$2 \cdot 10 = 20$

- 1 Полічи двійками та назви пропущені числа.

- 2 Встанови відповідність і заповни табличку.

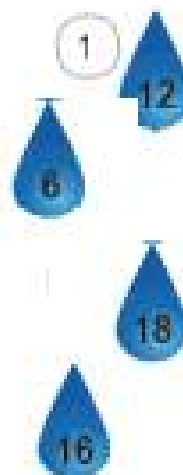
А	Б	В	Г

А $2 \cdot 3$

Б $2 \cdot 6$

В $2 \cdot 8$

Г $2 \cdot 9$

- 3 Доповни рівності.

$$2 \cdot \square = 6$$

$$2 \cdot 4 = \square$$

- 4 У садку росте 3 яблуні, а груш — удвічі більше. Скільки груш росте у садку? Назви рівність, яка є розв'язком задачі.

$$2 \cdot 2 = 4 \text{ (гр.)}$$

$$3 \cdot 2 = 6 \text{ (гр.)}$$

$$2 \cdot 4 = 8 \text{ (гр.)}$$

- 5 Аріна виготовила 2 аплікації, а Денис — удвічі більше. Скільки аплікацій виготовив Денис?

Роздрукуй і виконай завдання.

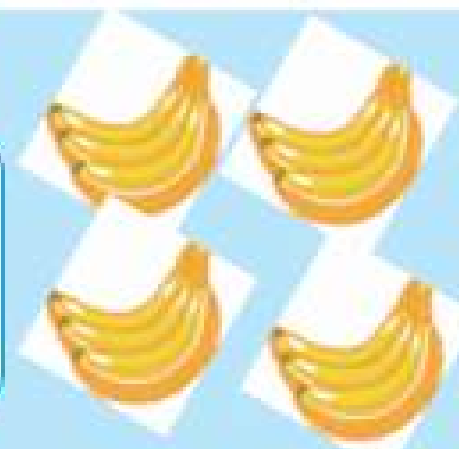
ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 3

$$3 \cdot 4 = \square \square$$

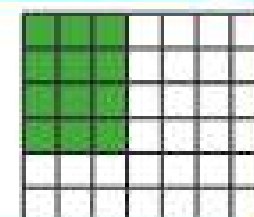
На малюнку 4 гілки бананів. На кожній гілці по 3 банани. Скільки всього є бананів?

Ти можеш лічити трійками.

Змодельовати за допомогою рядків.

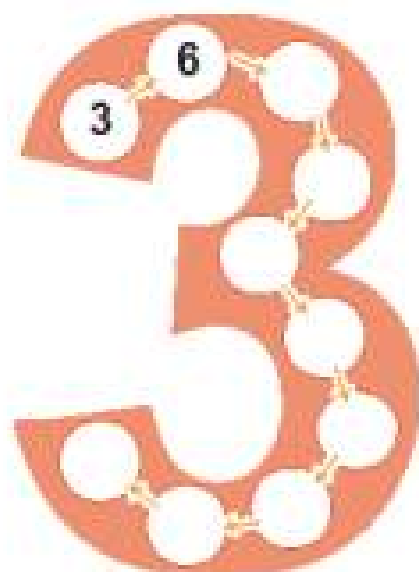

$$3 \cdot 4 = 12. \text{ Всього 12 бананів.}$$

Запам'ятай таблицю множення числа 3.

3	$3 \cdot 1 = 3$
$3 + 3$	$3 \cdot 2 = 6$
$3 + 3 + 3$	$3 \cdot 3 = 9$
$3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 4 = 12$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 5 = 15$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 6 = 18$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 7 = 21$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 8 = 24$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 9 = 27$
$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3$	$3 \cdot 10 = 30$

1 Назви пропущені числа.

2 Встанови відповідність і заповни табличку.

А	Б	В	Г

А
 $3 \cdot 3$

Б
 $3 \cdot 5$

В
 $3 \cdot 7$

Г
 $3 \cdot 9$

1
21

2
27

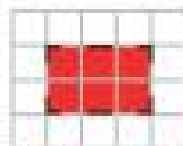
3
15

4
9

3 Розфарбуй у зошиті прямокутники згідно з інструкціями.

- $3 \cdot 4$ квадрати зеленого кольору
- $3 \cdot 6$ квадрати жовтого кольору
- $3 \cdot 8$ квадрати рожевого кольору
- $3 \cdot 10$ квадрати блакитного кольору

$3 \cdot 2$ квадрати
червоного кольору

4 Марія висадила 9 ящиків з квітами по 3 квітки в кожному ящику. Скільки всього квітів висадила Марія? Розв'яжи задачу за допомогою дії додавання і дії множення.

Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 4

$$4 \cdot 5 = \square \square$$

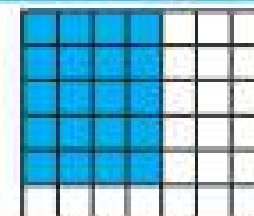
На столі 5 стосів книжок.
У кожному стосі по
4 книжки. Скільки всього
книжок на столі?

Ти можеш лічити четвірками.

Змодельовати
за допомогою
рядків.

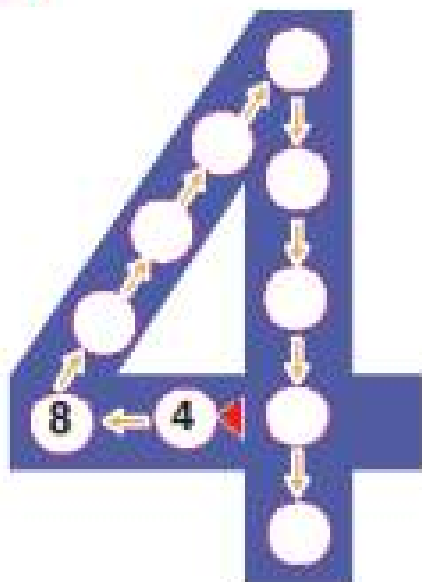

$$4 \cdot 5 = 20. \text{ Усього } 20 \text{ книжок.}$$

Запам'ятай таблицю множення числа 4.

4	$4 \cdot 1 = 4$
$4 + 4$	$4 \cdot 2 = 8$
$4 + 4 + 4$	$4 \cdot 3 = 12$
$4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 4 = 16$
$4 + 4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 5 = 20$
$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 6 = 24$
$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 7 = 28$
$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 8 = 32$
$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 9 = 36$
$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$	$4 \cdot 10 = 40$

1 Назви пропущені числа.

3 Доповни рівності.

$$3 \cdot \square = 12$$

$$\square \cdot \square = \square$$

4 У дворі гралися четверо кошенят. Скільки всього в них лапок?
Назви рівність, яка є розв'язком задачі.

$$4 \cdot 6 = 24 \text{ (л.)}$$

$$4 \cdot 2 = 8 \text{ (л.)}$$

$$4 \cdot 4 = 16 \text{ (л.)}$$

5 Бабуся роздала по 4 апельсини 3 онукам. Скільки всього апельсинів роздала бабуся?

Роздрукуй і виконай завдання.

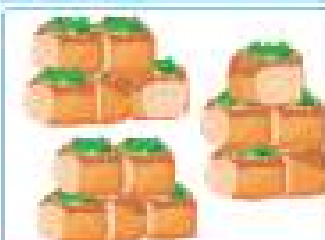
ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 5

$$5 \cdot 3 = \square$$

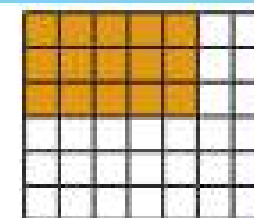
Мама спекла пампушки й розклала їх на 3 порції по 5 пампушок. Скільки всього пампушок спекла мама?

Ти можеш лічити п'ятірками.

Змоделювати за допомогою рядків.

$$5 \cdot 3 = 15. \text{ Усього 15 пампушок.}$$

Запам'ятай таблицю множення числа 5.

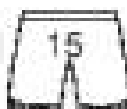
5	$5 \cdot 1 = 5$
$5 + 5$	$5 \cdot 2 = 10$
$5 + 5 + 5$	$5 \cdot 3 = 15$
$5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 4 = 20$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 5 = 25$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 6 = 30$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 7 = 35$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 8 = 40$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 9 = 45$
$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$	$5 \cdot 10 = 50$

1 Назви пропущені числа.

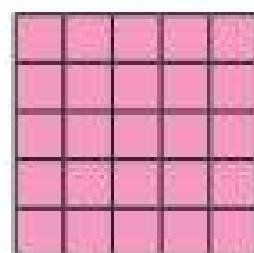
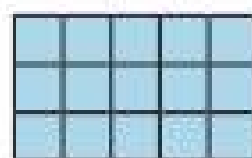
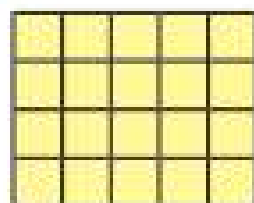

2 Встанови відповідність і заповни табличку.

А	Б	В	Г

А $5 \cdot 2$	1 15
Б $5 \cdot 3$	2 40
В $5 \cdot 5$	3 10
Г $5 \cdot 8$	4 25

3 За допомогою моделей склади вирази та знайди їх значення.

4 У магазин привезли 8 ящиків апельсинів по 5 кг кожен. Скільки кілограмів апельсинів привезли до магазину?

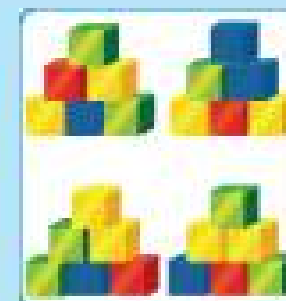
Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 6

$$6 \cdot 4 = \square \square$$

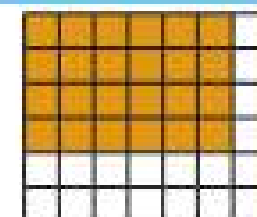
Ельдар збудував 4 вежі. Кожна вежа складається з 6 кубиків. Скільки всього кубиків використав Ельдар?

Ти можеш лічити шістками.

Змоделювати за допомогою рядків.

$$6 \cdot 4 = 24. \text{ Всього 24 кубики.}$$

Запам'ятай таблицю множення числа 6.

6	$6 \cdot 1 = 6$
$6 + 6$	$6 \cdot 2 = 12$
$6 + 6 + 6$	$6 \cdot 3 = 18$
$6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 4 = 24$
$6 + 6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 5 = 30$
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 6 = 36$
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 7 = 42$
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 8 = 48$
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 9 = 54$
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	$6 \cdot 10 = 60$

1 До кожного виразу добери правильну відповідь.

$$6 \cdot 3$$

21 24 18

$$6 \cdot 7$$

49 42 46

$$6 \cdot 5$$

33 30 35

$$6 \cdot 8$$

48 46 54

$$6 \cdot 6$$

36 33 39

$$6 \cdot 4$$

26 28 24

2 Допоможи Тимуру пригадати пароль до комп'ютера. Щоб розшифрувати пароль, запиши добутки.

Перше число — це 6 помножити на 2

Друге число — це по 6 узяти 4 рази

Відповідь: пароль до комп'ютера

3 Улюблене число Мілани 2, а її подруги — у 6 разів більше. Яке улюблене число подруги? Назви рівність, яка є розв'язком задачі.

$$3 \cdot 6 = 18$$

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$5 \cdot 6 = 30$$

4 2 котики зловили по 6 мишок. Скільки всього мишок зловили котики?

Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 7

$$7 \cdot 5 = \square$$

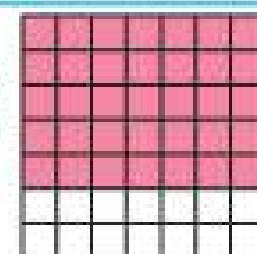
Настя знайшла 5 гілочок. На кожній гілочці по 7 листочків. Скільки всього листочків на гілочках?

Ти можеш лічити сімками.

Змоделювати за допомогою рядків.

$$7 \cdot 5 = 35. \text{ Усього 35 листочків.}$$

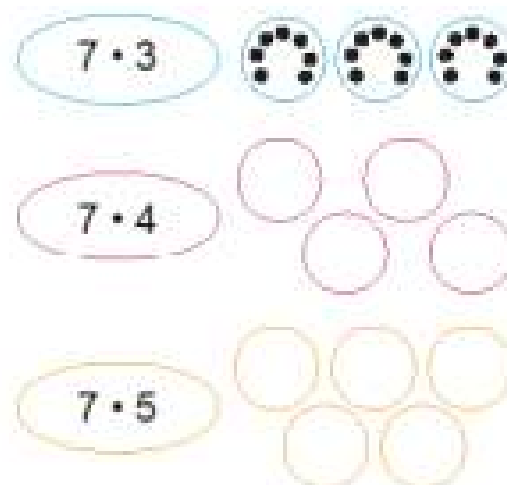
Запам'ятай таблицю множення числа 7.

7	$7 \cdot 1 = 7$
$7 + 7$	$7 \cdot 2 = 14$
$7 + 7 + 7$	$7 \cdot 3 = 21$
$7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 4 = 28$
$7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 5 = 35$
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 6 = 42$
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 7 = 49$
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 8 = 56$
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 9 = 63$
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 10 = 70$

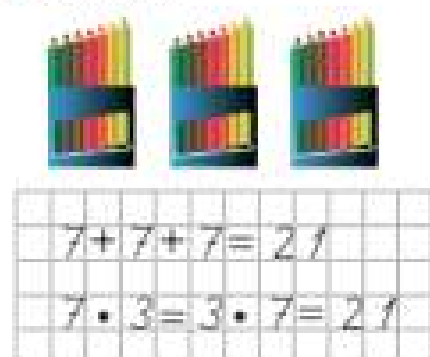
1 Назви пропущені числа.

2 Домалюй у зошиті крапочки відповідно до виразів. Знайди їх значення.

3 Запиши вирази та знайди їх значення. Застосуй переставний закон множення.

4 Тимофій намалював 6 квадратів, а прямокутників — у 7 разів більше. Скільки прямокутників намалював Тимофій?

Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 8

$$8 \cdot 4 = \square \square$$

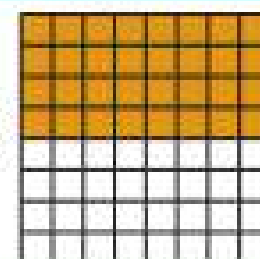
На вітрині — 4 пачки печива. В кожній пачці — по 8 штук печива. Скільки штук печива в усіх пачках?

Ти можеш лічити вісімками.

Змоделювати за допомогою рядків.

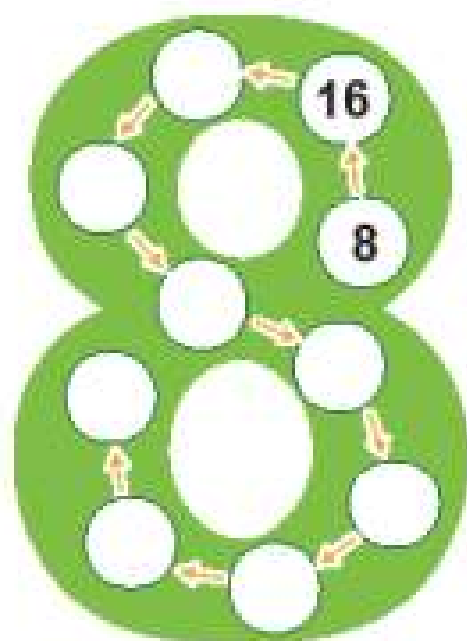

$8 \cdot 4 = 32$. Усього 32 штуки печива.

Запам'ятай таблицю множення числа 8.

8	$8 \cdot 1 = 8$
$8 + 8$	$8 \cdot 2 = 16$
$8 + 8 + 8$	$8 \cdot 3 = 24$
$8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 4 = 32$
$8 + 8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 5 = 40$
$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 6 = 48$
$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 7 = 56$
$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 8 = 64$
$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 9 = 72$
$8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8$	$8 \cdot 10 = 80$

1 Назви пропущені числа.

2 Встанови відповідність і заповни табличку.

А	Б	В	Г

А $8 \cdot 3$

Б $8 \cdot 6$

В $8 \cdot 7$

Г $8 \cdot 9$

1 56

2 72

3 24

4 48

3 Обчисли значення виразів.

$2 \cdot 4$ $6 \cdot 9$ $7 \cdot 3$ $4 \cdot 5$ $5 \cdot 5$ $3 \cdot 8$

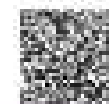
4 Емілія має 5 автомобілів, а кубиків — у 8 разів більше. Скільки кубиків має Емілія?

5 Тато купив 4 пакети борошна по 2 кг у кожному. Скільки кілограмів борошна купив тато?

Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ЧИСЛА 9

$9 \cdot 4 = \square \square$

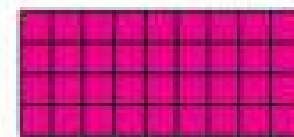
На столі 4 торти.
На кожному торті по
9 свічок. Скільки всього
свічок на тортах?

Ти можеш лічити дев'ятками.

Змодельовати за допомогою
рядків.

$9 \cdot 4 = 36$. Усього 36 свічок.

Запам'ятай таблицю множення числа 9.

9	$9 \cdot 1 = 9$
$9 + 9$	$9 \cdot 2 = 18$
$9 + 9 + 9$	$9 \cdot 3 = 27$
$9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 4 = 36$
$9 + 9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 5 = 45$
$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 6 = 54$
$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 7 = 63$
$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 8 = 72$
$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 9 = 81$
$9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9$	$9 \cdot 10 = 90$

1 Назви пропущені числа.

2 Зафарбуй у зошиті відповідну кількість клітинок, щоб змодельовати вирази.

$$9 \cdot 3$$

$$9 \cdot 6$$

$$9 \cdot 8$$

3 Пограйте в гру «Час вечірки». Для цього:

- Об'єднайтесь у пари.
- Перейдіть за QR-кодом або покликанням і роздрукуйте ігрове поле.
- Візьміть по одній фішці, по одній скріпці для паперу і по одному олівцю.

<http://tiny.cc/rv5uzz>

Як грати:

- Оберіть, хто починає гру.
- Покрути спочатку одну дзиґу, а потім іншу. Знайди добуток чисел, які випали.
- Постав свою фішку на це число.
- Передай хід.
- Виграє той, кому випадуть виграшні числа — 42 або 54.

4 Ігор купив 6 яблук, а слив — у 9 разів більше. Скільки слив купив Ігор?

Роздрукуй і виконай завдання.

МНОЖЕННЯ ЧИСЕЛ 0, 1, 10

При множенні нуля на будь-яке число або будь-якого числа на нуль отримаємо нуль. Це можна записати виразом зі змінною, де $a = 1, 2, 3 \dots$

$$0 \cdot a = a \cdot 0 = 0$$

$$0 \cdot 5 = 0 + 0 + 0 + 0 + 0 = 0$$

При множенні одиниці на будь-яке число або будь-якого числа на одиницю отримаємо те саме число.

$$1 \cdot a = a \cdot 1 = a$$

$$1 \cdot 3 = 3 \cdot 1 = 3$$

При множенні десяти на будь-яке число або будь-якого числа на десять треба до цього числа дописати справа нуль.

$$10 \cdot 6 = 6 \cdot 10 = 60$$

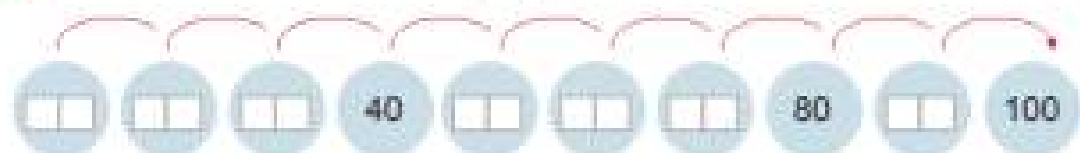
Таблиця множення числа 1

$1 \cdot 1 = 1$	$1 \cdot 6 = 6$
$1 \cdot 2 = 2$	$1 \cdot 7 = 7$
$1 \cdot 3 = 3$	$1 \cdot 8 = 8$
$1 \cdot 4 = 4$	$1 \cdot 9 = 9$
$1 \cdot 5 = 5$	$1 \cdot 10 = 10$

Таблиця множення числа 10

$10 \cdot 1 = 10$	$10 \cdot 6 = 60$
$10 \cdot 2 = 20$	$10 \cdot 7 = 70$
$10 \cdot 3 = 30$	$10 \cdot 8 = 80$
$10 \cdot 4 = 40$	$10 \cdot 9 = 90$
$10 \cdot 5 = 50$	$10 \cdot 10 = 100$

1 Поліни десятками. Назви пропущені числа.

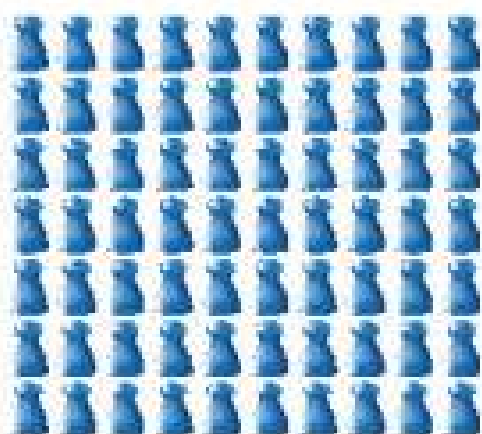
2 За допомогою моделей доповни рівності.

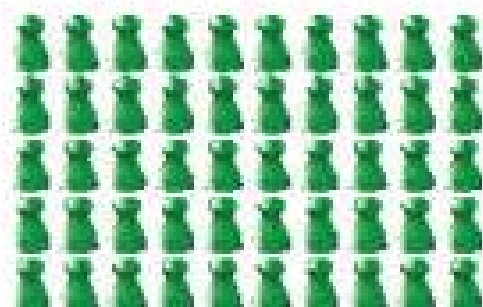
$$10 \cdot \square = \square$$

$$\square \cdot 2 = \square$$

$$\square \cdot 7 = \square$$

$$10 \cdot \square = \square$$

3 Повітряна кулька коштує 10 грн. Матвій купив 5 повітряних кульок. Яка вартість покупки?

Роздрукуй і виконай завдання.

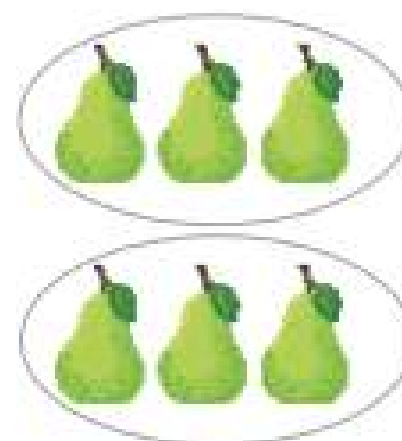

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ДІЯ ДІЛЕННЯ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ ділення;
- ✓ ділене;
- ✓ дільник;
- ✓ частка;
- ✓ кратне порівняння.

$$6 : 2 = 3$$

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

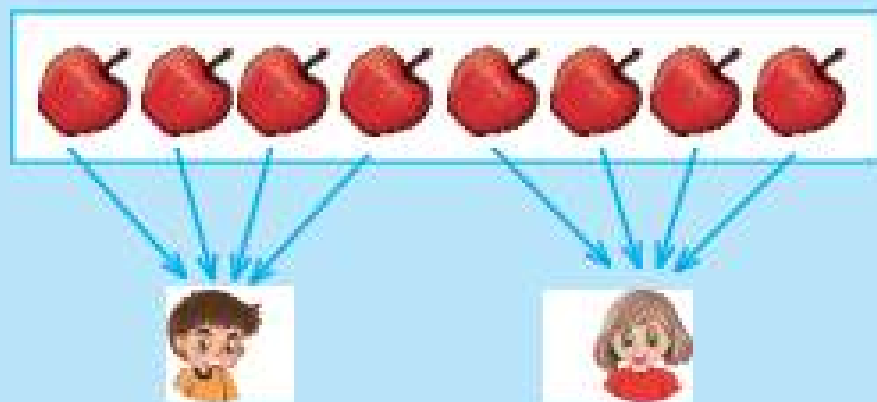
- ✓ ділити за допомогою різних моделей;
- ✓ розпізнавати назви компонентів і результату дії ділення;
- ✓ знаходити невідоме ділене і невідомий дільник;
- ✓ розв'язувати задачі на кратне порівняння.

ДІЛЕННЯ НА РІВНІ ЧАСТИНИ

У нас є 8 яблук. Ми хочемо розділити їх порівну. По скільки яблук буде в кожного з нас?

Ми будемо одночасно брати по одному яблуку, поки не розберемо їх усі. Тепер у нас по 4 яблука.

Це задача про ділення на рівні частини.
Дія ділення позначається двокрапкою «:».

$$8 : 2 = 4 \text{ (ябл.)}$$

Читаємо: «Вісім поділити на два дорівнює чотири».

1 Назви рівність, зображену на малюнку.

$$9 : 3 = 3$$

$$6 : 2 = 3$$

2 Розклади об'єкти по мішенках порівну. Доповни рівності.

$$10 : 2 = 5$$

$$\square : 3 = \square$$

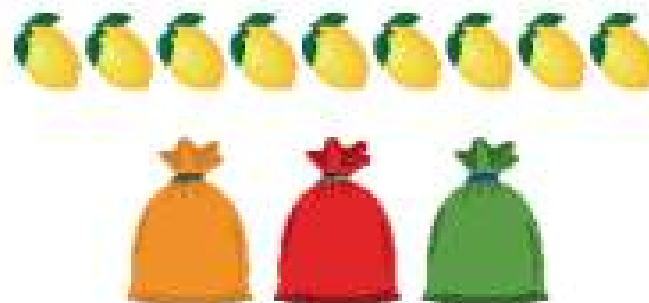

$$\square : 2 = \square$$

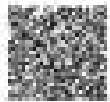
$$14 : \square = \square$$

3 Розподіли 9 лимонів порівну в 3 пакети. Запиши рівність.

Роздрукуй і виконай завдання.

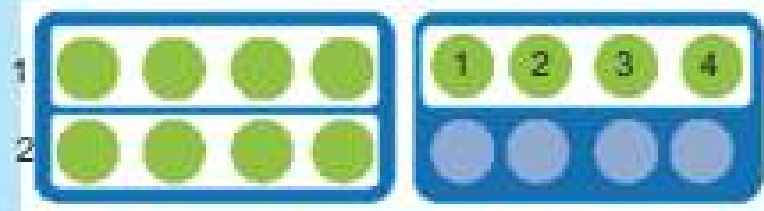

МОДЕЛЮВАННЯ ДІЛЕННЯ НА РІВНІ ЧАСТИНИ ЗА ДОПОМОГОЮ РЯДКІВ

На малюнку зображено 8 об'єктів,
поділених на 2 однакові рядки.
Скільки об'єктів у кожному рядку?

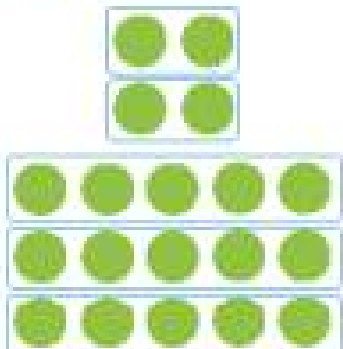
Загальна
кількість об'єктів

$$8 : 2 = 4$$

Кількість об'єктів у кожному рядку

Кількість рядків

1 Назви рівності, які відповідають малюнкам.

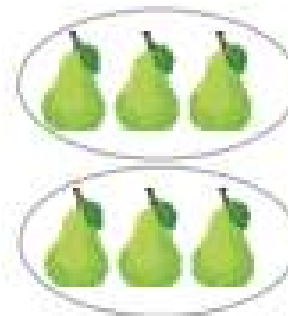
$$6 : 3 = 2$$

$$4 : 2 = 2$$

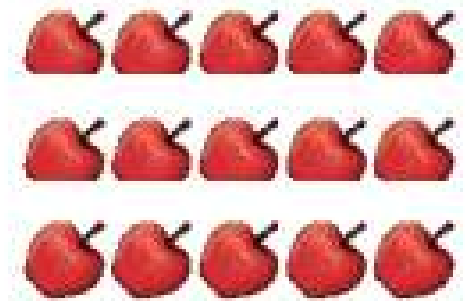
$$15 : 3 = 5$$

$$20 : 4 = 5$$

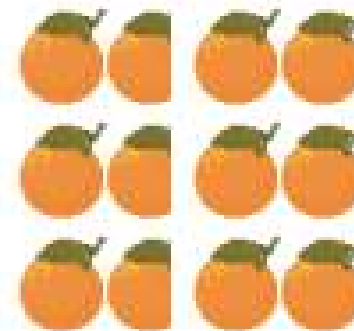
2 За допомогою малюнків знайди значення виразів.

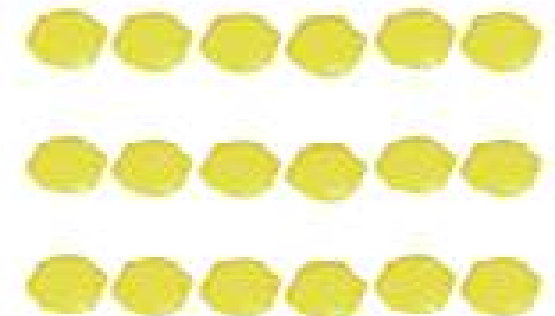
$$6 : 2$$

$$15 : 3$$

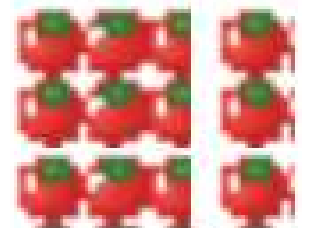

$$12 : 3$$

$$18 : 3$$

3 Бабуся розклала 12 помідорів на 3 тарілки порівну. По скільки помідорів вона поклала на тарілки?

Роздрукуй і виконай завдання.

ДІЛЕННЯ НА ВМІЩЕННЯ

Марк назбирав 18 груш. Він розклав по 6 груш у декілька кошиків. Скільки кошиків знадобилося Марку?

Це задача про ділення на вміщення. Для розв'язування задачі нам потрібно дізнатися, скільки разів 6 груш вміщується у 18. На малюнку видно, що груші розклали в 3 кошики, по 6 груш у кожному.

$$18 : 6 = 3 \text{ (к.)}$$

Відповідь: Марку знадобилося 3 кошики.

Діленням на вміщення ми дізналися, скільки кошиків знадобилося, щоб розкласти всі груші.

- 1 12 книжок розклали по 2 книжки на кожну парту. На скільки парт розклали книжки? Обери рівність, яка буде розв'язком задачі.

$$12 : 4 = 3 \text{ (п.)}$$

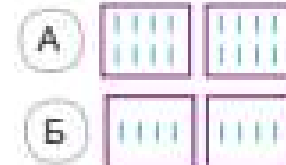
$$12 : 2 = 6 \text{ (п.)}$$

$$12 : 6 = 2 \text{ (п.)}$$

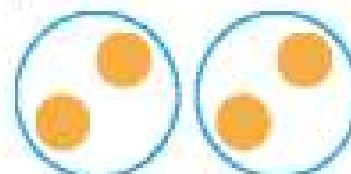

- 2 Якою буквою позначена модель, яка відповідає умові задачі? Запиши рівність.

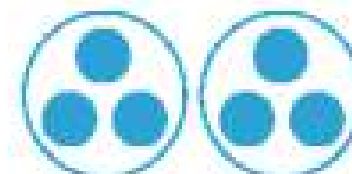
8 ручок розклали по 4 ручки в пенали. Скільки вийшло пеналів?

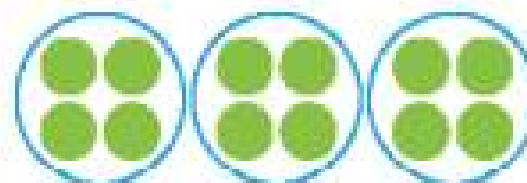
- 3 Доповни описи моделей згідно з малюнками. Перша модель — зразок.

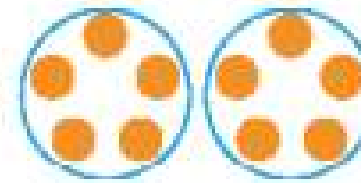
Модель має 4 об'єкти, поділених на групи. У кожній групі по 2 об'єкти. Всього є 2 групи.

Модель має 6 об'єктів, поділених на групи. У кожній групі по 3 об'єкти. Всього є групи.

Модель має 12 об'єктів, поділених на групи. У кожній групі по об'єкти. Всього є групи.

Модель має об'єктів, поділених на групи. У кожній групі по об'єктів. Всього є групи.

- 4 * Запиши рівності відповідно до малюнків, щоб знайти кількість груп.

Роздрукуй і виконай завдання.

ДІЛЕННЯ ЯК ВІДНІМАННЯ ОДНАКОВИХ ЧИСЕЛ

Ділення на вміщення можна замінити відніманням однакових чисел, доки не дійдете до 0.

Я маю 8 рибок і з'їдаю по 2 рибки щодня. На скільки днів мені вистачить риби?

Відними кількість рибок, які я з'їдаю щодня. Віднімай доти, доки риби не залишаться. Почни з 8.

День 1

$$8 - 2 = 6$$

День 2

$$6 - 2 = 4$$

День 3

$$4 - 2 = 2$$

День 4

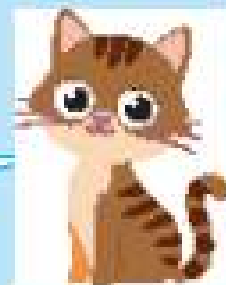

$$2 - 2 = 0$$

Від 8 відняти 2 можна 4 рази

$$8 : 2 = 4$$

Я можу їсти по 2 рибки щодня упродовж чотирьох днів.

- 1 Полічи, скільки разів віднімаються однакові числа, і запиши рівність на ділення.

$$32 - \underbrace{8 - 8 - 8 - 8}_{4 \text{ р.}} = 0$$

3	2	:	8	=	4
---	---	---	---	---	---

$$27 - \underbrace{\quad \quad \quad}_{3 \text{ р.}} = 0$$

$$30 - 6 - 6 - 6 - 6 - 6 = 0$$

$$25 - 5 - 5 - 5 - 5 - 5 = 0$$

$$32 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 - 4 = 0$$

- 2 Знайди значення виразів на ділення за допомогою віднімання.

$$12 : 4$$

$$28 : 7$$

$$16 : 8$$

$$36 : 9$$

- 3 Розв'яжи задачу за допомогою віднімання. Склади рівність на ділення.

15 кг помідорів розклали в ящики по 5 кг. Скільки використали ящиків?

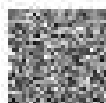

- 4 * Кілька мишок мають 8 вушок. Скільки в них хвостиків?

Роздрукуй і виконай завдання.

НАЗВИ КОМПОНЕНТІВ І РЕЗУЛЬТАТУ ДІЇ ДІЛЕННЯ

У рівностях на ділення числа мають такі назви: ділене, дільник, частка.

$$8 : 4 = 2$$

Ділене Дільник Частка

Частка 8 і 4 дорівнює 2

- 1 Запиши рівності. Ділене обведи червоним кольором, дільник — зеленим, а частку — жовтим.

$10 : 2 = 5$

$24 : 4 = 6$

$72 : 9 = 8$

- 2 Запиши вирази та знайди їх значення шляхом віднімання однакових чисел.

- Ділене 24, дільник 6, знайди частку.
- Знайди частку чисел 10 і 5.
- Ділене 8, дільник 4, знайди частку.
- Знайди частку чисел 45 і 9.

Роздрукуй і виконай завдання.

МОДЕЛЮВАННЯ ДІЇ ДІЛЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

Щоб змоделювати ділення за допомогою числової прямої:

- познач ділене на числовій прямій;
- перестрибни назад стільки разів, скільки одиниць у дільнику, доки не досягнеш 0;
- знайди результат, полічивши кількість стрибків.

Наприклад, ти хочеш розділити 12 на 4.

Почни з 12. Стрибай на 4 одиниці стільки разів, щоб досягти 0. Вийшло 3 стрибки — це результат ділення.

Отже, $12 : 4 = 3$

- 1 Якою буквою позначена числова пряма, яка моделює вираз $6 : 3$?

- 2 Побудуй у зошиті числові прямі та знайди значення виразів.

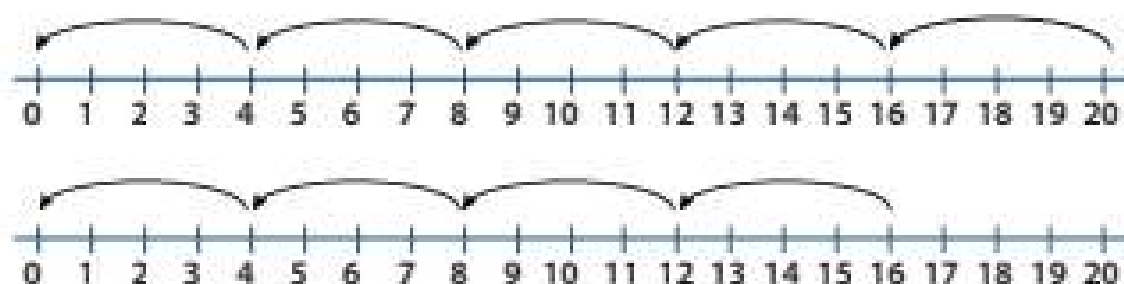
$8 : 2$

$15 : 3$

$18 : 6$

- 3 Тканину довжиною 16 м розрізали на частини довжиною 4 м кожна. Скільки вийшло частин?

Обери числову пряму, яка відповідає розв'язанню. Запиши розв'язання і відповідь.

- 4 Прочитай задані, змодельюй розв'язок на числовій прямій. Запиши рівність і відповідь.

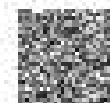
У трьох світильниках 6 ламп. Скільки ламп в одному світильнику?

За тиждень Софійка прочитала книжечку на 28 сторінок. Скільки сторінок читала дівчинка щодня?

Роздрукуй і виконай завдання.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ МНОЖЕННЯМ І ДІЛЕННЯМ

Дії множення і ділення взаємопов'язані! Ти можеш перевірити дію ділення за допомогою множення.

Дмитро має 12 тенісних м'ячиків. Йому потрібно покласти по 4 м'ячики в кожний кошик. Скільки кошиків потрібно Дмитру?

$12 : 4 = 3 \text{ (к.)}$

Відповідь: 3 кошики.

Щоб перевірити, чи правильно ми розв'язали задачу, треба частку помножити на дільник. Або дільник помножити на частку. Отримаємо кількість м'ячів, які має Дмитро.

$4 \cdot 3 = 12 \text{ (м.)}$

$3 \cdot 4 = 12 \text{ (м.)}$

- 1 З кожної рівності на ділення склади 2 рівності на множення (використай переставний закон множення).

28	:	4	=	7
4	·	7	=	28
7	·	4	=	28

$24 : 6 = 4$

$18 : 3 = 6$

$64 : 8 = 8$

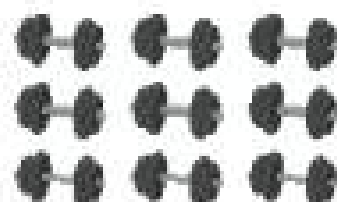
$36 : 4 = 9$

2 Доповни рівності.

$$8 : 2 = 4$$

$$4 \cdot 2 = 8$$

$$\square : 3 = \square$$

$$\square \cdot 3 = \square$$

$$6 : \square = \square$$

$$2 \cdot 3 = \square$$

$$10 : \square = \square$$

$$\square \cdot \square = 10$$

3 Створи модель і розв'яжи задачу на ділення. Перевір результат за допомогою дії множення.

У команді 15 дітей. Вони вишикувалися у 3 однакові ряди. Скільки дітей у кожному ряду?

4 * У бабусі є курчатка. Разом у них 18 лапок. Скільки курчаток у бабусі? Скільки у них крилець?

Роздрукуй і виконай завдання.

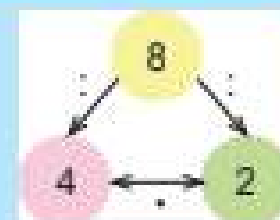
СІМЕЙСТВО РІВНОСТЕЙ

Сімейство рівностей складається з двох рівностей на множення і двох рівностей на ділення. У кожній з них використовуються три числа (два числа та їх добуток).

Ці рівності взаємопов'язані.

$$\begin{aligned} 2 \cdot 4 &= 8 \\ 4 \cdot 2 &= 8 \\ 8 : 4 &= 2 \\ 8 : 2 &= 4 \end{aligned}$$

1 У сімейства рівностей встав пропущені числа.

$$\square \cdot 6 = 42$$

$$7 \cdot \square = 42$$

$$42 : 6 = \square$$

$$\square : 7 = 6$$

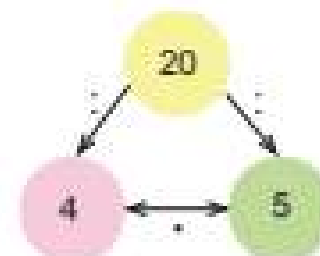
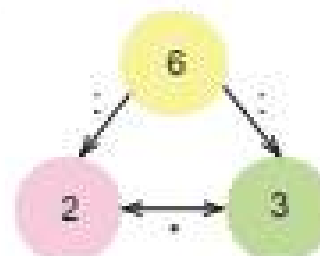
$$\square \cdot 8 = 56$$

$$6 \cdot \square = 56$$

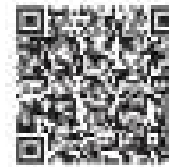
$$56 : 8 = \square$$

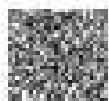
$$\square : 6 = 8$$

2 Склади сімейство рівностей за трикутниками.

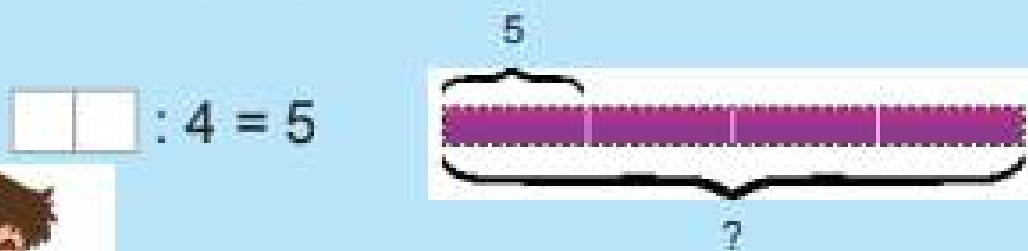
Роздрукуй і виконай завдання.

ЗНАХОДЖЕННЯ НЕВІДОМОГО ДІЛЕНОГО І НЕВІДОМОГО ДІЛЬНИКА

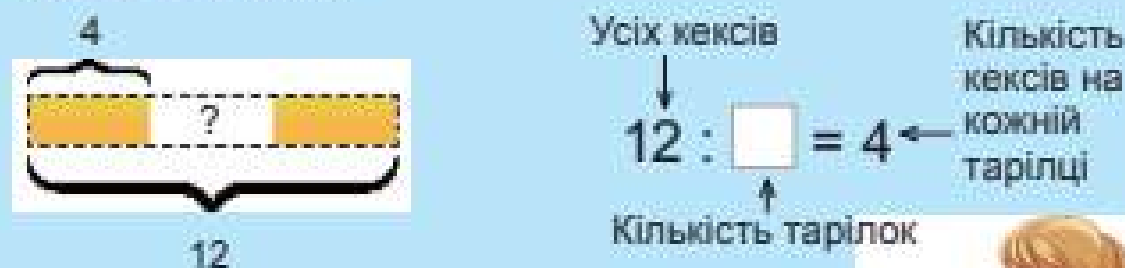
Настя розставила стільці у 4 групи. Скільки всього стільців розставила Настя, якщо в кожній групі по 5 стільців?

Щоб знайти невідоме ділене, треба частку помножити на дільник.

$$5 \cdot 4 = 20 \text{ (с.)}$$

Максим приготував 12 кексів і розклав їх на декілька тарілок. Скільки знадобилося тарілок, якщо на кожну тарілку він поклав по 4 кекси?

$$12 : 4 = 3 \text{ (т.)}$$

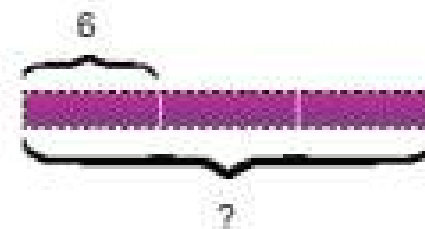
Щоб знайти невідомий дільник, треба ділене поділити на частку.

1 Назви пропущені в таблиці числа.

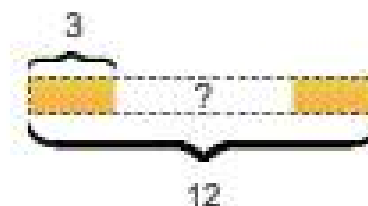
Ділене	15	24			21	56			64
Дільник	3		5	6			8	9	
Частка	5	6	7	3	3	8	6	8	8

2 Матвій розклав книжки на 3 полиці. Скільки всього книжок розклав Матвій, якщо на кожну полицю він поклав 6 книжок?

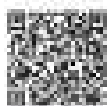
3 Прочитай задачу. Розглянь малюнок і схему. Запиши розв'язання і відповідь.

Скільки знадобиться трілітрових каструль, щоб розлити 12 л води?

Роздрукуй і виконай завдання.

ДІЛЕННЯ НА 1, НА 10

При діленні будь-якого числа на 1 в результаті отримаємо те саме число. Це можна записати виразом зі змінною, де $a = 1, 2, 3 \dots$

$$1 \cdot a = a$$

$$a : 1 = a$$

$$a : a = 1$$

$$4 : 1 = 4$$

При діленні будь-якого круглого числа на 10 треба від цього числа справа відкинути нуль.

$$\cancel{30} : \cancel{10} = 3$$

При діленні 0 на будь-яке число в результаті отримаємо нуль.

$$a \cdot 0 = 0$$

$$0 : a = 0$$

$$\cancel{7 \cdot 0}$$

Запам'ятай! Ділити на нуль не можна.

1 З кожної рівності на множення склади 2 рівності на ділення.

$$4 \cdot 10 = 40$$

$$7 \cdot 10 = 70$$

$$8 \cdot 10 = 80$$

2 Знайди значення виразів.

$$20 : 10$$

$$6 : 1$$

$$0 : 4$$

$$8 : 8$$

$$0 : 10$$

$$40 : 10$$

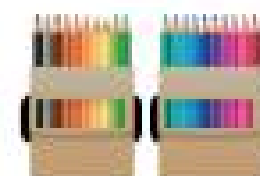
3 Соломія роздала 5 олівців п'ятьом однокласникам порівну. Скільки олівців отримав кожен однокласник? Назви рівність, яка є розв'язком задачі.

$$5 : 1 = 5 \text{ (ол.)}$$

$$5 : 5 = 1 \text{ (ол.)}$$

$$5 + 1 = 6 \text{ (ол.)}$$

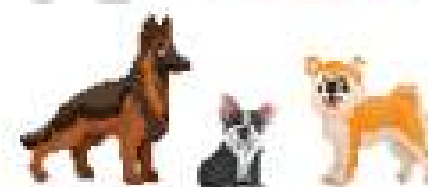
4 20 олівців розклали в коробки по 10 олівців у кожну. Скільки знадобилося коробок? Запиши розв'язання і відповідь.

5 30 л соку розлили в 10 банок. По скільки літрів соку наливали в одну банку? Запиши розв'язання і відповідь.

6 * Склади і розв'яжи задачу про песиків із запропонованими даними: 15 і 3. Запиши розв'язання і відповідь.

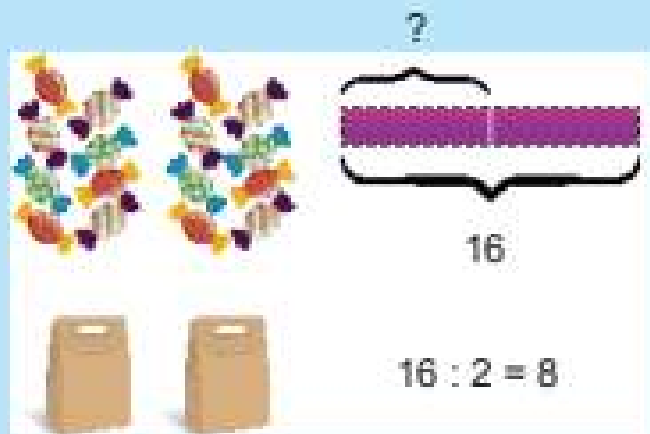
Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ ДІЛЕННЯ НА 2, НА 3

В Арини 16 цукерок. Вона поділила їх порівну у 2 пакети.
Скільки цукерок у кожному пакеті?

Таблиця ділення на 2	
$4 : 2 = 2$	$12 : 2 = 6$
$6 : 2 = 3$	$14 : 2 = 7$
$8 : 2 = 4$	$16 : 2 = 8$
$10 : 2 = 5$	$18 : 2 = 9$

Коли потрібно знайти
половину або вдвічі
менше, ми ділимо на 2.

Відповідь: 8 цукерок у кожному пакеті.

Богдан поділив порівну свої 12 іграшкових автомобілів між
3 друзями. По скільки автомобілів отримав кожен?

Таблиця ділення на 3	
$6 : 3 = 2$	$18 : 3 = 6$
$9 : 3 = 3$	$21 : 3 = 7$
$12 : 3 = 4$	$24 : 3 = 8$
$15 : 3 = 5$	$27 : 3 = 9$

Коли потрібно знайти
третину або втричі
менше, ми ділимо на 3.

Відповідь: по 4 автомобілі отримав кожен.

1 За допомогою малюнків знайди значення виразів.

$12 : 2$

$16 : 2$

$15 : 3$

$18 : 3$

2 Полічи групи та знайди значення виразів.

$4 : 2$

$6 : 3$

$9 : 3$

3 Ціла піца коштує 100 грн. Скільки коштує її половина?

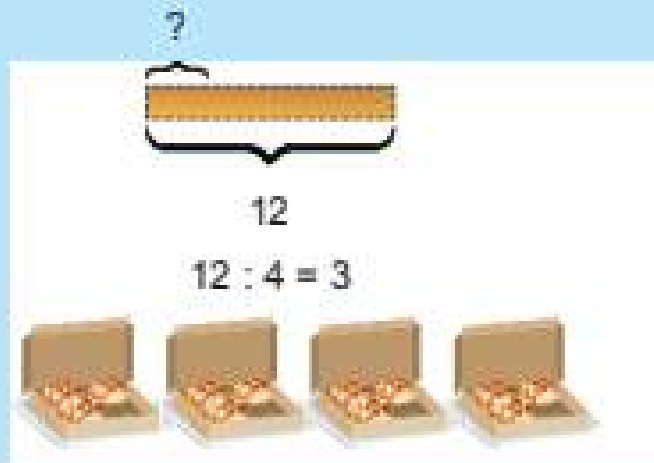
Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ ДІЛЕННЯ НА 4, НА 5

Тато спік 12 пиріжків. Він розклав пиріжки у 4 коробки. Скільки пиріжків у кожній коробці?

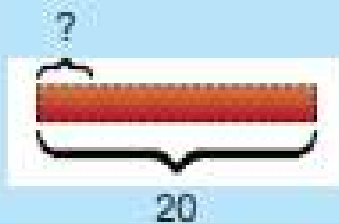

Таблиця ділення на 4	
$8 : 4 = 2$	$24 : 4 = 6$
$12 : 4 = 3$	$28 : 4 = 7$
$16 : 4 = 4$	$32 : 4 = 8$
$20 : 4 = 5$	$36 : 4 = 9$

Коли потрібно знайти чверть або в 4 рази менше, ми ділимо на 4.

Відповідь: 3 пиріжки в кожній коробці.

Софія приготувала 20 креветок і розклала їх на 5 тарілок. Скільки креветок Софія поклала на кожну тарілку?

$$20 : 5 = 4$$

Таблиця ділення на 5	
$10 : 5 = 2$	$30 : 5 = 6$
$15 : 5 = 3$	$35 : 5 = 7$
$20 : 5 = 4$	$40 : 5 = 8$
$25 : 5 = 5$	$45 : 5 = 9$

Коли потрібно знайти в 5 разів менше, ми ділимо на 5.

Відповідь: Софія поклала по 4 креветки на кожну тарілку.

1 Назви пропущені числа. Запиши та обчисли частку.

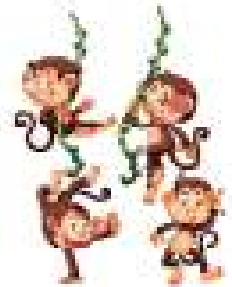
На малюнку всього цукерок.

Цукерки поділені на групи.

У кожній групі по цукерки.

2 Поділи 16 бананів порівну між чотирма мавпочками. Запиши рівність.

3 Знайди значення виразів.

$$12 : 2$$

$$18 : 3$$

$$10 : 5$$

$$24 : 3$$

$$16 : 4$$

$$18 : 2$$

4 * Периметр рівностороннього п'ятикутника 30 см. Яка довжина його сторони?

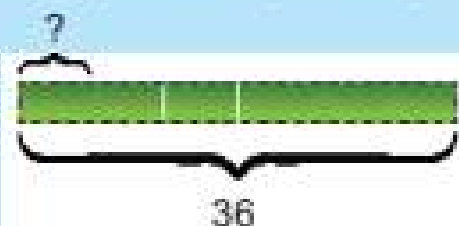
Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ ДІЛЕННЯ НА 6, НА 7

Іван зібрав 36 яблук і розклав порівну в 6 кошиків. Скільки яблук у кожному кошику?

Таблиця ділення на 6

$$36 : 6 = 6$$

Відповідь: у кожному кошику 6 яблук.

Всього в Мілани 28 персиків. Мілана приготувала з них 7 однакових персикових пирогів. Скільки персиків вона витратила на кожен пиріг?

Таблиця ділення на 7

$$28 : 7 = 4$$

Відповідь: Мілана витратила 4 персики на кожен пиріг.

1 Доповни моделі та знайди значення виразів.

$$12 : 6$$

$$18 : 6$$

$$21 : 7$$

2 З кожної рівності на множення склади 2 рівності на ділення.

$$7 \cdot 4 = 28$$

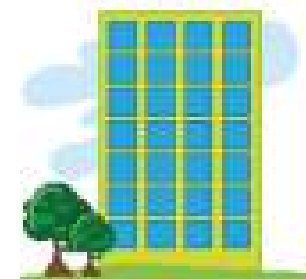
$$7 \cdot 6 = 42$$

$$6 \cdot 9 = 54$$

3 Назви пропущені числа.

Ділене	28		15	63	
Дільник	4	7		6	7
Частка		2	5		3

4 Аліса живе в семиповерховому будинку. На фасаді будинку 28 вікон. Скільки вікон на кожному поверсі, якщо на всіх поверхах їх кількість однакова?

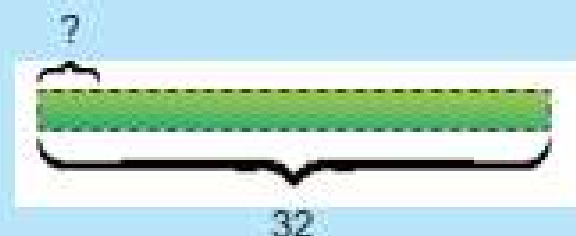
Роздрукуй і виконай завдання.

ТАБЛИЦЯ ДІЛЕННЯ НА 8, НА 9

8 дітей зібрали для вторинної переробки 32 пляшки. Кожна дитина зібрала однакову кількість пляшок. По скільки пляшок зібрали діти?

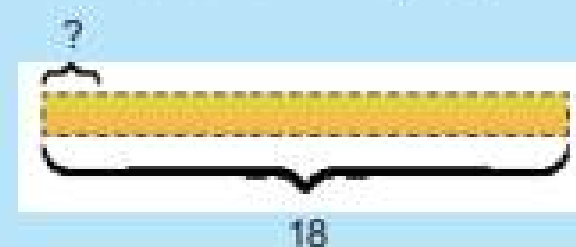

$$32 : 8 = 4$$

Відповідь: діти зібрали по 4 пляшки.

Мама розклала 18 тістечок на 9 тарілок порівну. Скільки тістечок на кожній тарілці?

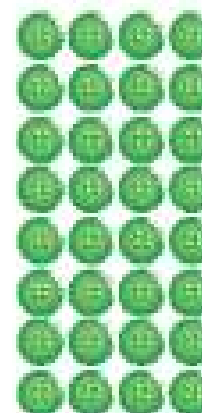
$$18 : 9 = 2$$

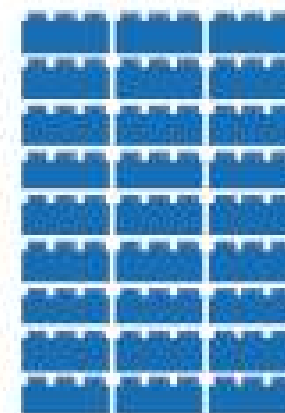
Відповідь: 2 тістечка на кожній тарілці.

Таблиця ділення на 8	
$16 : 8 = 2$	$48 : 8 = 6$
$24 : 8 = 3$	$56 : 8 = 7$
$32 : 8 = 4$	$64 : 8 = 8$
$40 : 8 = 5$	$72 : 8 = 9$

1 Обчисли частки за допомогою моделей. Перевір себе за таблицею.

$$32 : 8$$

$$27 : 9$$

$$36 : 9$$

2 Запиши рівності, в яких ділене 24; 18.

3 16 яблук розділили між вісьмома друзями. По скільки яблук отримала кожна дитина?

Роздрукуй і виконай завдання.

ЗАДАЧІ НА КРАТНЕ ПОРІВНЯННЯ

Задачі на кратне порівняння схожі на різницеве порівняння. Замість слів: «на скільки більше» або «на скільки менше» використовують слова: «у скільки разів більше» або «у скільки разів менше». Для їх розв'язання потрібно більше число поділити на менше.

На дитячому майданчику грається 8 дівчат і 4 хлопців. У скільки разів більше дівчат, ніж хлопців?

Щоб розв'язати таку задачу, я можу скласти короткий запис задачі. В короткому записі задачі треба використати круглу дужку.

$$\begin{array}{l} \text{Д.} - 8 \\ \text{Х.} - 4 \end{array} \quad \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{Д.} - 8 \\ \text{Х.} - 4 \end{array}} \right\} \text{у?}$$

$$8 : 4 = 2 \text{ (р.)}$$

Відповідь: у 2 рази більше дівчат, ніж хлопців.

1 Прочитай умову задачі. До кожного запитання добери розв'язок.

Тато спік 20 пиріжків з капустою і 5 пиріжків із сиром.

У скільки разів більше є пиріжків з капустою, ніж із сиром?

$$20 - 5 = 15$$

На скільки більше є пиріжків з капустою, ніж із сиром?

$$20 : 5 = 4$$

2 Доповни або зроби короткі записи задач. Розв'яжи задачі.

У Софії 16 червоних яблук і 4 зелених. У скільки разів менше у Софії зелених яблук, ніж червоних?

$$\begin{array}{l} \text{Ч.} - \square \text{ ябл.} \\ \text{З.} - \square \text{ ябл.} \end{array} \quad \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{Ч.} - \square \text{ ябл.} \\ \text{З.} - \square \text{ ябл.} \end{array}} \right\} \text{у?}$$

У Каті є 14 поштових марок, а в Тимура — 7. У скільки разів більше марок у Каті, ніж у Тимура?

3 У Вадима є 6 автомобілів, а у Насті — 3. Назви, у скільки разів менше автомобілів у Насті, ніж у Вадима.

у 2 рази

у 3 рази

у 4 рази

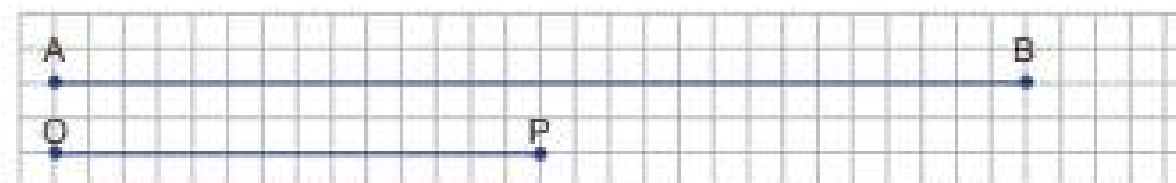
у 5 разів

4 * Усно склади задачу на кратне порівняння про червоні та блакитні повітряні кульки відповідно до короткого запису задачі.

$$\begin{array}{l} \text{Ч.} - 24 \text{ к.} \\ \text{Б.} - 8 \text{ к.} \end{array} \quad \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{Ч.} - 24 \text{ к.} \\ \text{Б.} - 8 \text{ к.} \end{array}} \right\} \text{у?}$$

5 Дізнайся, у скільки разів відрізок АВ довший за відрізок ОР. Для цього вимірй довжину цих відрізків, доповни короткий запис задачі, напиши розв'язання і відповідь.

$$\begin{array}{l} \text{AB} - \square \text{ см} \\ \text{OP} - \square \text{ см} \end{array} \quad \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{AB} - \square \text{ см} \\ \text{OP} - \square \text{ см} \end{array}} \right\} \text{у?}$$

- 6 У травні було 14 дощових днів, а у квітні — 7. У скільки разів було більше дощових днів у травні, ніж у квітні? Розглянь малюнок, зроби короткий запис задачі та розв'яжи її.

Травень

Квітень

- 7 У пташнику 12 курей і 3 качки. У скільки разів менше качок, ніж курей?

- 8 Розв'яжи задачу за планом.

У дворі було 8 курей і 2 кішки. В кого більше лап і в скільки разів?

Скільки всього лап у курей?

Скільки всього лап у котів?

Доповни короткий запис задачі, запиши розв'язання і відповідь.

Кури — ☐☐ л. $\curvearrowright$ у ?
Коти — ☐☐ л.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

РОБОТА З ДАНИМИ

МАТЕМАТИЧНИЙ СЛОВНИК:

- ✓ діаграма;
- ✓ лічильні позначки;
- ✓ піктограма;
- ✓ дослідження.

Е-додаток

Математична
гра

У ЦІЙ ТЕМІ ТИ НАВЧИШСЯ:

- ✓ читати й аналізувати таблиці та діаграми;
- ✓ лічити об'єкти за допомогою лічильних позначок;
- ✓ визначати кількість об'єктів за допомогою піктограм і виконувати дослідження.

РОБОТА З ТАБЛИЦЯМИ

Для упорядкування даних використовують таблиці.

Інна займається дзюдо, музикою та плаванням. Ігор займається музикою і танцями. Настя займається плаванням і дзюдо. Марк займається тільки музикою.

- Скільки дітей займається дзюдо?
- Яке заняття спільне для Ігоря і Марка?
- Яке заняття найпопулярніше?
- Чи є спільні заняття в Інни та Насті?

Щоб відповісти на ці запитання, складемо таблицю.

У верхній рядок записуємо види діяльності, а в перший стовпчик — імена дітей.

У комірці, що на перетині імені дитини та її виду діяльності, ставимо ✓.

	Дзюдо	Музика	Плавання	Танці
Інна	✓	✓	✓	
Ігор		✓		✓
Настя	✓		✓	
Марк		✓		

- Дзюдо займається двоє дітей.
- Спільне заняття для Ігоря і Марка — музика.
- Музика — найпопулярніше заняття.
- Дзюдо та плавання — спільні заняття в Інни та Насті.

- 1 За допомогою таблиці на попередній сторінці встанови, які твердження істинні, а які — хибні.

Твердження
Марк займається плаванням.
Настя займається дзюдо і плаванням.
Інна має 3 позакласні заняття.
Ігор займається одним видом діяльності.

- 2 Побудуй таблицю в зошиті, заповни її згідно з текстом. Дай відповіді на запитання.

П'ятеро друзів мають домашніх тварин. У Марка є собака і кіт, Іван має золоту рибку, паугу та kota, Оленка має kota, Кіра має кролика, собаку і золоту рибку, Ніка має собаку, паугу і kota.

	Кролик	Собака	Рибка	Пауга	Кіт
Марк		✓			✓
Іван					
Оленка					
Кіра					
Ніка					

Скільки дітей мають котів?

Скільки дітей мають собак?

Хто з дітей має однакову кількість тварин?

Яку тварину має найбільша кількість дітей?

Яку тварину має найменша кількість дітей?

- 3 У парку Микита побачив собак і білок та склав таблицю. Якою буквою позначена правильна таблиця?

А

	Кількість
Собаки	7
Білки	12

Б

	Кількість
Собаки	12
Білки	7

- 4 У магазині техніки Ярослава побачила багато планшетів і смартфонів. Вона склала таблицю. Розглянь таблицю, запиши рівності, які допоможуть знайти відповіді на запитання.

Товари	Кількість
Планшети	18
Смартфони	26

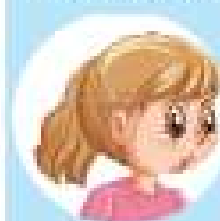
- Скільки всього планшетів і смартфонів побачила Ярослава?
- На скільки більше вона побачила смартфонів, ніж планшетів?

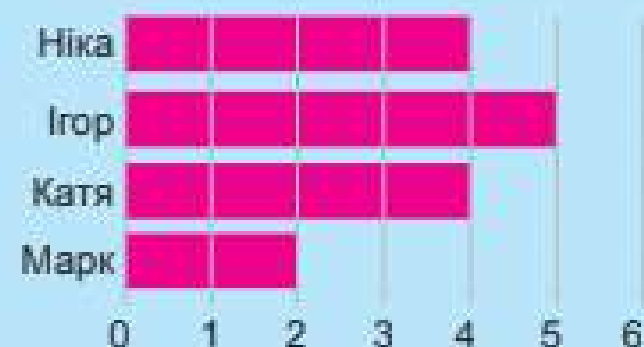
Роздрукуй і виконай завдання.

Для упорядкування та аналізу даних також використовують діаграми.

Розглянемо діаграму про те, скільки склянок лимонаду випили діти на святі. З діаграми видно, що Ігор випив найбільше склянок лимонаду, а Марк — найменше. Ніка та Катя випили порівну.

- 1 Створи в зошиті діаграму про улюблені фрукти дітей.

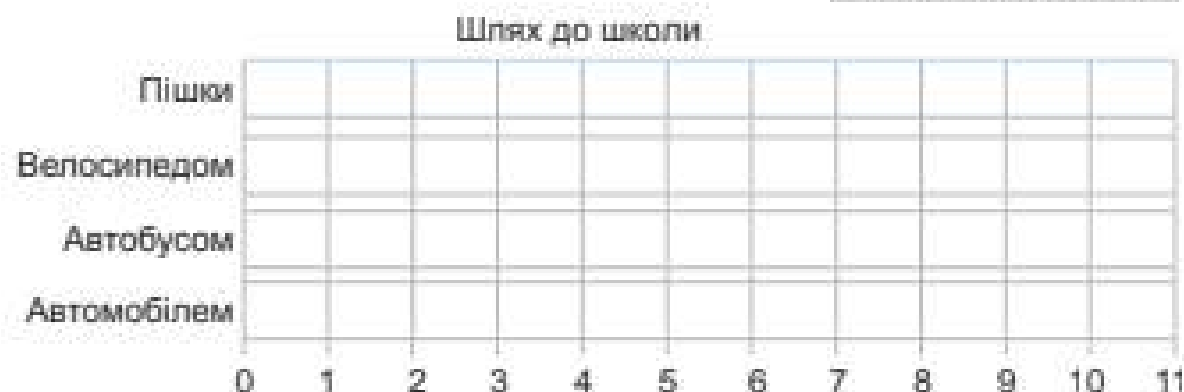
Улюблені фрукти	
Яблука	5
Апельсини	3
Банани	4
Виноград	7

- 2 Діти 2-Б класу склали діаграму про те, як вони добираються до школи.

Створи діаграму в зошиті відповідно до таблиці.

Шлях до школи	
Пішки	10
Велосипедом	5
Автобусом	8
Автомобілем	2

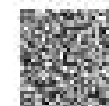

За допомогою діаграми дай відповіді на запитання.

- Яким шляхом до школи добирається найбільше дітей? Найменше?
- На скільки більше дітей ходить до школи пішки, ніж приїздить автомобілем?
- У скільки разів більше дітей ходить до школи пішки, ніж приїздить велосипедом?
- На скільки менше дітей приїздить до школи велосипедом, ніж автобусом?
- У скільки разів більше дітей приїздить до школи автобусом, ніж автомобілем?
- У скільки разів менше дітей приїздить до школи автомобілем, ніж приходить пішки?

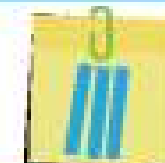
Роздрукуй і виконай завдання.

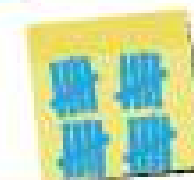
Для збору даних під час опитувань та підрахунку очок упродовж гри зручно використовувати лічильні позначки.

Кожна лічильна позначка означає 1 об'єкт. Тут зображено 3 палички.

Лічильні позначки рахують п'ятірками. П'ята паличка кладеться навскоси. Наприклад, тут усього 20 паличок.

У діаграмах іноді використовують піктограми. Піктограма може дорівнювати будь-якому числу. Така діаграма називається малюнкова.

На діаграмі рукавичка дорівнює 5. Отже, щоб визначити кількість рукавичок, потрібно полічити п'ятірками. Сині рукавичок 10, червоних — 30, зелених — 20.

— це 5 рукавичок

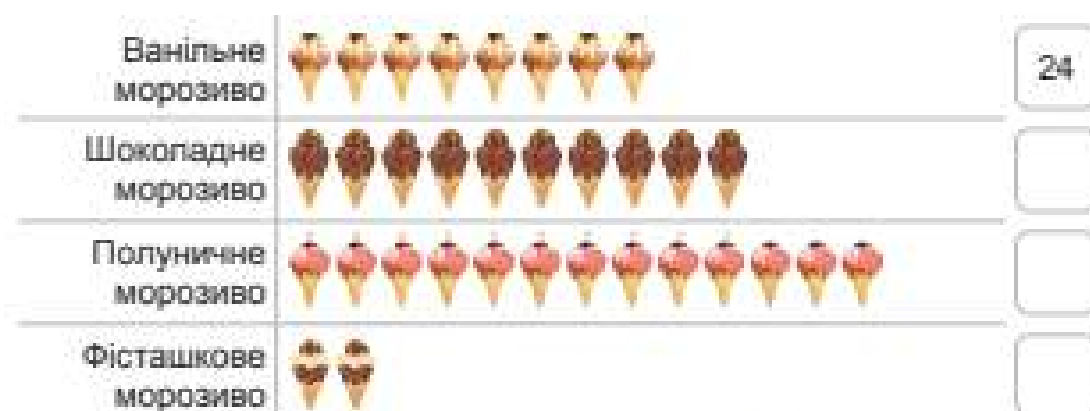
- 1 Полічи шкарпетки кожного кольору. Побудуй таблицю у зошиті та запиши їх кількість за допомогою лічильних позначок і чисел.

- 2 Побудуй у зошиті малюнкову діаграму, де означає пару шкарпеток.

- 3 * Розглянь малюнкову діаграму продажу морозива. Запиши у зошиті, скільки кульок морозива продали, якщо в кожній порції морозива 3 кульки.

— це 3 кульки морозива

Обчисли.

Скільки порцій ванільного і шоколадного морозива продали разом?

Скільки кульок полуничного і фісташкового морозива продали разом?

На скільки більше продали кульок полуничного морозива, ніж ванільного?

У скільки разів більше продали порцій ванільного морозива, ніж фісташкового?

- 4 Розглянь діаграму з попереднього завдання і поясни, що знаходили поданими виразами.

$24 : 3$ $30 : 10$ $6 : 3$ $24 : 6$ $39 - 24$

Роздрукуй і виконай завдання.

ВИКОНУЄМО ДОСЛІДЖЕННЯ

Можна використовувати лічильні позначки для збору даних. А потім зробити діаграму, щоб проаналізувати зібрані дані.

Я спостерігав за птахами. Щоразу, як я бачив птаха, ставив позначку в таблицю. Потім я полічив позначки, записав кількість птахів і створив діаграму.

День тижня	Кількість птахів	
П'ятниця	III I	6
Субота	III III	10
Неділя	III II	7

1

Міра збрала дані в однокласників та однокласниць про улюблені начинки піци. Побудуй таблицю за зразком і запиши кількість дітей числами. Створи діаграму.

Начинка	Кількість дітей	
Ананас	II	2
Ковбаса	III III	
Сир	III II	
Гриби	III	
Шинка	III IIII	

Улюблена начинка в піці

Дай відповіді на запитання.

- Яка начинка найулюбленіша?
- Яка начинка смакує найменшій кількості дітей?
- Скількох дітей опитала Міра?
- На скільки більше дітей люблять піцу з ковбасою, ніж з ананасом і грибами разом?
- У скільки разів менше дітей люблять піцу з грибами, ніж із шинкою?

- 2 * Виконай дослідження. Побудуй таблицю за зразком. Збери дані про своїх однокласників та однокласниць, у які пори року вони народилися. Відмічай опитаних лічильними позначками у відповідних комірках таблиці, а потім запиши числами. Створи діаграму.

Пора року	Кількість опитаних	
Зима		
Весна		
Літо		
Осінь		

На які пори року припадають дні народження твоїх однокласників та однокласниць

Зима															
Весна															
Літо															
Осінь															
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		

Дай відповіді на запитання.

- У яку пору року народилося найбільше твоїх однокласників та однокласниць?
- Скільки дітей народилися взимку?
- Скільки днів народження припадає на період з вересня по травень? Запиши вираз та знайди його значення.
- Скільки всього дітей узяло участь у твоєму дослідженні? Запиши вираз та знайди його значення.

Перейди за QR-кодом і пройди тест.
Оціни свої досягнення.

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

Воронцова Тетяна Володимирівна
Пономаренко Володимир Степанович
Романів Ольга Зеновіївна
Лаврентьєва Ірина Вікторівна
Хомич Олена Леонідівна

МАТЕМАТИКА

Підручник для 2 класу

середньої загальної середньої освіти